1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 195. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, JULIUS 18.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy egész évre . . 20 frt | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy fél évre . . . 10 frt | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr
Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába valamint amaz országokba, melyek a posta szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A gyanus pártfogás.

Lapunk mai számában közöltük egy orosz lap fejtegetéseit a magyarországi oroszokról, helyesebben rusznyákokról. E fejtegetések czélja figyelmeztetni a rusznyákokat arra, hogy dolgaikra, viszonyaikra Oroszországban különösen ügyelnek s egyuttal figyelmeztetni, hogy esetleg és alkalmilag a magyar oroszok számithatnak Oroszország pártfogására.

Nem első és nem egyetlen példája ez az orosz taktikának. Söt e modor több száz évesnél s megpróbáltatott már nagyon sokszor. Legtöbbször és legnagyobb sikerrel tették ezzel kisérletet Törökország ellen.

Ha az orosz lap a fölött sopánkodik, hogy Magyarországon nincs elég szabadságuk a rusznyákoknak: e fölött természetesen mi csak mosolyogni tudunk. De nemcsak mi, hanem — a mi szintén természetes — a római augurok módjára maguk az oroszországi oroszok is.

Ha az orosz lapnak sehogy sincs inyére, hogy a magyar oroszok magyarosodnak, vagy a mint ő mondja: magyarosittatnak, — ez is a mulatságos dolgok rovatába tartozik. Persze Oroszországnak lehet a lengyelt, tatárt, törököt, kirgizt, turkománt tüzzelvassal irtani s vadállati kényszerrel oroszositani, hanem Magyarországnak nem lehet az államnyelvet még az elemi oktatás utján se terjeszteni.

Ismerjük az ily vádakat és gyanusitásokat, s bizony nem adunk mi ezekre semmit.

Más dolog az, hogy az orosz sajtónak ily természetü előcsatározása voltaképen nem egyéb, mint jogczimkeresés a valamikor talán bekövetkezhető orosz beavatkozásra s orosz hatalmi terjeszkedésre. Oly terjeszkedésre, mely fenyegeti első sorban Galicziát és Bukovinát s másodsorban Magyarországot.

Azonban a nemzetiségi jelszót az orosz sajtó szájában még igy se tartjuk különös komolysággal birónak.

Oroszország terjeszkedésének s netalán ellenünk irányzandó hóditásának lehetősége egy pillanatig se attól függ, vajjon Magyarországon fogynak-e vagy szaporodnak az oroszok s gyorsabban vagy lassabban magyarosodnak-e. Hanem függ attól, hogy Oroszország mikor és mennyi erőt fordithat ellenünk a csatatéren s függ attól, hogy mi mikor és mennyi erővel tudunk velc szemközt állani.

Ezzel mi egészen tisztában vagyunk. De tisztában vagyunk még egy más dologgal is.

Azzal tudniillik, hogy mielőtt Oroszország komoly és állandó hóditási czélból áttehetné lábát a Kárpátok déli oldalára: előbb Ausztriának meg kell semmisülni, Romániának el kell nyeletni, a balkáni népeknek és államoknak Oroszország hatalmi körébe be kell olvasztatni s az angol, német és olasz nemzetnek bele kell nyugodni, hogy Oroszország az adriai tengernél Velenczével és Ankonával szemközt gyökereztesse meg a maga állami hatalmát.

Ha mindez megtörténik: akkor Magyarország veszélyben van s közel áll az elnyeletéshez, ha akkorra egyetlen rusznyák se lakik már területén. Ha pedig mindez meg nem történhetik: akkor minket az orosz hóditás veszélye nem fenyeget, ha a rusznyákok száma a mostaninál tizszerte magasabbra emelkedik is.

Mind e megjegyzésünk nem a magyar közönségnek szól, melynek legkisebb gondja is nagyobb annál, hogy a világhóditásra ábrándozó orosz hirlapirók miként gondolkodnak a magyar oroszokról, a magyar szabadságról, s Magyarország meghóditásáról.

De megjegyzésünk nem is az orosz hirlapoknak szól, melyek Európa viszonyait ismerik annyira, hogy a Kárpátokra és a Dunára irányuló ábrándozásaikat maguk se tartsák komolyaknak.

Hanem szól a magyar oroszoknak, kik közt szintén vannak itélőtehetség nélküli ábrándozók s tekintet nélküli bujtogatók, bár a faj egész zöme józan eszü és jó hazafi. Ezek az ábrándozók és bujtogatók vegyék tudomásul, hogy az Oroszországból jövő semmiféle fenyegetés minket el nem riaszt a magyar állam szilárd kiépitésének tervétől, sőt esetről-esetre még csak jobban ösztönöz.

De vegyék tudomásul azt is, hogy az orosz lapok intervencziója semmiképen rá nem birhat bennünket arra, hogy szabadságainkat megnyirbáljuk s a nemzetiségek jogait konfiskáljuk. Mi megyünk a magunk utján, a mely a szabadságnak és józan szabadelvüségnek századokon át megpróbált, biztos utja, de egyszersmind olyan ut, melyen csak a magyar állam megerősödéseig lehet eljutni, — tovább és más irányban nem.

Oroszország óriási hatalmát mi igenis respektáljuk, de határtalannak s ellenállhatlannak épenséggel nem tekintjük. Sőt a mint ez az angol nemzet világhatalmával komolyan összeütközik: még a mai status-quoban megmaradását is nagyon föltételesnek kell tekintenünk.

Ha a magyar oroszoknak egyik-másik kisebb vagy nagyobb hatáskörü vezetője az orosz pártfogásban bizakodva netalán gátolni akarná állami fejlődésünk normális előhaladását: csakhamar szomoruan győződnék meg arról, hogy e pártfogás most és még beláthatatlan időkig neki nem használhat s nekünk nem árthat.

Az adóvégrehajtás.

Az adófelügyelők megkezdték az *adóvégrehajtók* ezredeinek szervezését. Mert valóságos ezredekről van szó. Pár év előtt *Temesvármegye* területére csak az időközben beállott személyzethiány pótlására 200 adóvégrehajtó fogadtatott fel. Ebben az arányban vagy *tizezer* adóvégrehajtóra van szükség a most bekövetkező végrehajtási évadban. Ez a legkisebb reám, melyre csak kombináczióval lehet eljutni, de a melyről a pénzügyminiszter minden előterjesztés alkalmával mélyen hallgat. Sőt a *temesi* eset alkalmából eltiltotta az adófelügyelőknek, hogy nyilvánosságra hozzák szám szerint a személyszükségletet. Azóta az adófelügyelők csak általában a végrehajtók számának meghatározása nélkül irják ki a pályázatot. A mai hivatalos *«Budapesti Közlöny»* két vármegyéből közli a pályázati feltételeket. A felfogadás nincs időhöz kötve s nem állandó. A napidij 2 és 3 forint s ezenkivül a fuvarköltség. Ha csak három hóra számitjuk is a gépezet müködését: legalább 2 millió forintot emésztenek föl az adóvégrehajtók, a fuvarokat és a természetbeni ellátásokat nem számitva. Ezt az adózók fizetik. Ime egy uj sulyos *adónem*, mely nem folyik a kincstárba, de azért kiszorittatik az adózóktól. Adóvégrehajtói állomásra természetesen sok tisztességes, de anyagilag megszorult és tanult ember is vállalkozik, de a vállalkozók legnagyobb része selejtes elem. Már most elképzelhető, hogy ily elem a matériális államhatalom támogatása mellett minden ellenmondás ellen hatósági tekintélylyel felvértezve minő rombolást visz véghez a magyar társadalom vagyonában és jóllétében. A törvényhatóságoknak s azok önkormányzati közegeinek szép terük nyilik, de egyuttal nem-e kötelességük is vigyázai, hogy e pusztitó hadsereg a törvény korlátai között lehető kimélettel emberségesen végezze szomoru hadjáratát.

Az igazságügyi kormányzat kiméletlensége.

Miként bánik az igazságügyi kormányzat az első biróságokkal s birósági hivatalnokokkal: szomoruan illusztrálja ezt az az eljárás, melyet a *karczagi* és *jászberényi* törvényszékek személyzetével szemben alkalmaz. E két törvényszék — mint tudva van — megszüntettetett s helyettük *Szolnokon* állittatott törvényszék. A volt törvényszékek birainak s hivatalnokainak volt lakásuk, melyet most el kell hagyniok. Mi volna természetesebb, sőt előbb való kötelesség az igazságügyminiszter részéről, mint az, hogy e törvényszékek birait és hivatalnokait jó eleve értesitse, hogy ezek hova fognak áthelyeztetni, s hogy ekként ezeknek módjuk, alkalmuk, idejük legyen jó eleve lakásról és a költözködésről gondoskodni. Az iránt rendelkezett a miniszter, hogy augusztus 1-én készen legyenek a költözködésre s ezzel szerencsésen tönkretette a törvényszünet előnyeit és nyugalmát. ***De e hó 13-ig még nem rendelkezett az iránt, hogy kit hova fog elhelyezni.*** Már most az ugy is gyengén javadalmazott birák és birósági hivatalnokok vidéki városokban, időközben családjaikkal együtt próbáljanak lakást keresni s mert nem találnak, költsék el fizetésüket vendéglői lakásokra. — Ime minő figyelem uralkodik a minisztérium kebelében a biróságok iránt s minő fejevesztettség ugy nagyban, mint kicsinyben, kormányzatának egész mezején.

Csehek Magyarországon.

A monarchia összes népei és a velünk szomszédos országok között eddig a csehek mutatták a legnagyobb érdeklődést kiállitásunk iránt. Cseh vendégek ismételten impozáns tömegben érkeznek és a kik jönnek, a társadalom minden osztályához tartoznak; vannak közöttük földbirtokosok, kereskedők iparosok ép ugy, mint a kik a szellemi munkásság ágaihoz tartoznak. Ha ez a tény már magában is nagyon figyelemre méltó, a cseheknek nagy részvételében van még valami, mi közvetlenül a szivekhez szól és a természetesség egész varázsával hat.

«Csehek Magyarországon!» Mi tagadás, ez a szó nem kellemes népszerüséggel bir Magyarországon. Történelmünk folyamában ez a szó két cseh inváziónak emlékét örökiti meg. Az első cseh váruraknak rabló garázdálkodása felső vármegyéinkben Zsigmond királytól Mátyás királyig. A másik — no az még közeli emlékünkben van; az a Bach-rendszer sok cseh származásu beamterének bevándorlása Magyarországba. És ha a szó történelmi jelentőségében semmi sincs, mi fantáziánkra lelkesitően hatna, mai viszonyainkban sincsen semmi, mi a cseheknek látogatását a politikai demonstráczióknak ragyogó görög-tüzével világitaná meg.

Semmi hangulatkeltő agitáczió nem előzi meg nálunk a csehek látogatását, sőt inkább meglehetős tartózkodást veszünk észre a politikai közösség nyilvánitásában. Ez a tartózkodás helyes is, mert nem illenék utczai nyilatkozatokkal belevegyülnünk a lajthántuli népek belső viszályaiba. De épen azért cseh vendégeinket legkevésbbé lehet azzal vádolni, hogy talán a nyilvános ünnepeltetésért jönnek közénk, hangos vendéglátó demonstráczióknak hősei kivánnak lenni. És Csehországban sem mutatkozott oly agitáczió, mely a látogatásnak politikai szint igyekezett volna kölcsönözni, s a tömegeket irányunkban eleve kedvezően befolyásolta volna. Ellenkezőleg, bizonyos cseh lapok arra intették honfitársaikat, hogy maradjanak tőlünk távol; bennünket minden módon a csehek ellenségeinek igyekeztek feltüntetni.

Hogy az ellenséges uszitás oly hatástalan maradt és hogy minden előkészitett hatás, minden mesterséges apparátus nélkül is a csehek annyi természetes részvétet mutatnak nemzeti életünk nyilvánulásai és nemzeti kulturánk vivmányai iránt, épen ez a vonás az, mi a cseheknek látogatását különösen rokonszenvessé teszi. Bizonyosan a szivek közvetlen sugallatának, az egyéni belső meggyőződésnek kell lennie, mely őket hozzánk vezeti. Fölismerik azt a közös törvényt mely történelmi küzdelmeinken és politikai életünkön végig vonul. Látjuk, s épen ez ellenséges uszitások teszik azt leginkább világossá, hogy a cseh-szláv nép zömén nem az a zürzavaros szláv nemzetiségi érzés uralkodik, mely a történelmi alapon létesült nemzetek széttörését teszi czéljává. Csehország történelmi állam, mint Magyarország, a csehek ugy küzdenek történelmi jogaikért, mint mi küzdöttünk. Mi is, ők is, csak ugy állhatunk meg a kor viharai között, ha ez a történelmi érzés, mely nemzeti egyéniségünket megalkotta, fogja tovább is örök eleven öntudatunkat képezni.

Ki tudna rajta kételkedni, hogy a cseheknek okvetlenül még nagy hivatásuk van a monarchiában. És nem kell-e biznunk abban, hogy a felforgató nemzetiségi áramlat jövő rohamai között épen a kifejlett cseh nemzeti öntudat fogja az egyik biztos hullámtörő sziklát képezni. Bármit mondjon a politikai opportunitás pillanatnyi tekintete, nemzetet hosszabb időre csak történelmi hivatása vezethet és történelmi hivatásunk nekünk is, a cseheknek is egészen azonos. Nem volt-e ez igy a multban is? Többször állottunk is szemben régibb királyaink alatt, mint az szomszéd államok között kikerülhetlen, de nem küzdöttünk-e egy vonalban alkotmányért, vallásszabadságért I. Rudolf, Mátyás és II. Ferdinánd királyok alatt? Bethlen Gábor és Rákóczi György szabadságért és jogért küzdő hadai nem siettek-e a csehek segitségére is? És a mi a multban volt, nem kell-e annak a jövőben ismétlődnie, mikor a történelmi jogot és a nemzeti öntudatot az eddigieknél nagyobb veszélyek is fenyegethetik.

Voltak pillanatok, mikor ez a közös megértés kétesnek látszott. Cseh vendégeink csalhatlanul bizonyitják most egészen önkéntes, külső körülmények befolyásától ment látogatásukkal, hogy a történelmi hivatás rokonságát az egész cseh nép átérzi. Legyenek hát ezuttal melegen üdvözölve a *«Csehek Magyarországon»*.

VIDÉK.

Tancsról irják lapunknak: Tancs igénytelen község Kolozsmegyében, Teke vidékén; de megérdemli, hogy megemlékezzenek róla mindazok a lapok, melyek az «Erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület» vagyoni gyarapodásáról időnkint örömmel szoktak hirt adni a közönségnek. E község lakossága olyan áldozatot hozott a nemzeti közmüvelődés, a magyarosodás oltárára, mely a maga nemében eddigelé hazánkban egyetlen, minden körülmények között elismerésre s minél tömegesebb követésre méltó. Ez áldozat annál szebb, dicséretre annál jogosultabb, mert a szó legszorosabb értel-

---

A kultur-államokból.

Páris—London—Antwerpen—Amsterdam.

Amsterdam, 1885. julius közepén.

II.

Párisból Calaisn és Doveren át Londonban. Hányszor láttuk már ez ut részleteit illusztrálva. Pedig tájképi tekintetben Calais semmit sem mutat s Dover is csak néhány perczre köti le figyelmünket kréta partjaival s az azokon emelkedő várral.

Tény, hogy Angliában sokkal kényelmesebben utazunk, mint Francziaországban. A vasuti kocsik tiszták, tágasak és még a III. osztályu kocsikban is párnázott padok vannak.

Dovert elhagyva, zöld mezők, legelő nyájak, nyaralók, falvak, vörös cseréppel födött házakkal, képezik a panorámát a villámgyorsasággal tova repülő vonat ablakain kinézőnek.

Egyszerre csak apró, egy emeletes házak sorait pillantjuk meg, majd a gyári kémények egész tömegét, s alig nézünk körül, már közöttük vagyunk. Vonatunk magasan halad a házak fölött. Minden oldalról füst emelkedik s ezen át mintegy elfátyolozva, templomok, tornyok, kémények, árboczok tünnek elő. Ez London, ugy a mint képzeltük. Az állomáson azonban nincs olyan tolongás, mint véljük; egész könnyen jutunk kocsihoz s minden fennakadás nélkül elhajtatunk, a pályaudvart figyelemre sem méltatva, mert bizony nem szép, mint egyáltalán a londoni pályaudvarok nem valami diszesek.

Mit mondjak Londonról, azt a mit Párisról is mondtam: hogy a leirások sok tekintetben hiányosak.

Nézzük először magát a népet. Az angolt rendesen darabosnak, komolynak festik. Ez semmikép sem felel meg a valóságnak. Az angolt udvariasabbnak találtam a francziánál. Mindenki szivesen utba igazitott, s daczára annak, hogy óriási embertömegek hullámzanak mindenfelé, egyetlenegyszer sem történt velem, hogy valaki meglökött vagy lábomra taposott volna. És az angol ladiek korántsem hidegek és unalmasak. Olyan jóizüen nevetgélnek és elcsevegnek a társas kocsiban, hogy egész élvezet őket nézni. És ami a fő: szépek. Csunya angol nőt ritkán látni.

Egyet nem tudok az angolnál megérteni, hogy épen ő, ki az időt pénznek mondja, annyira a forma embere. Az az angol, a ki tulságos pedanteriával ügyel folyton, hogy órája jól járjon, s ha elutazik, három perczczel nem érkezik hamarább az indulás ideje előtt az állomásra: ugyanaz az angol képes öltözködésre és étkezésre naponkint órákat eltölteni.

Valóban utálatos, a mit az angol jobb körök az étkezésben véghez visznek. S jaj neked jó magyarom, ha valahogy abban a szerencsében részesülsz, hogy valamely angol családhoz vagy ebédre hivatalos. Egész délutánod és estéd rá megy. Természetesen kifogástalan öltözetben kell megjelenned: frakkban, fehér nyakkendővel.

Nevetséges, hogy a londoni vendéglők is e divat szerint vannak berendezve, s az idegen, kinek minden perczre szüksége van, két-három órát vesztegessen étkezésre. Ép oly nevetséges, hogy az ember étlap szerint nem étkezhetik, s ha a table d'hôte idejét elmulasztja, alig kap Londonban [illegible]nni. Látni, hogy a praktikus angolok is tudnak nehézkesek lenni.

Ez a kényelmes, formaságokkal tépelődő életmód okvetetlen hatással van az ember egyéniségére s igy a társadalomra. Az az angol tiszt bizony nehezen fog a sudani életmóddal megbarátkozni, s annak viszontagságait aligha fogja elviselni, kiben otthon mintegy vérré vált már a formaságok pontos megtartása s testének folytonos gondozása.

London, e füstös, ködös város: sokkal szebb belülről, mint kivülről. Az érkező visszariad tőle, ha azonban bebarangolja, látja, hogy Londonban tiszta levegőt is szihat.

E 60 angol négyszög mértföldnyi területen fekvő gyárváros különböző részein óriási sétányok terülnek el fákkal, tavakkal. A főutczák szélesek, s öszszeszögeléseiknél rendesen terek vannak.

A középületek és szobrok impozánsak, s előbbiek jobbadán rendkivüli érdekesek. Nézzük például a Westminster Abbey-t. Sajátságos érzés fogja el az embert, midőn az angolok e pantheonját bejárja. Hogy is ne, midőn itt Darwin és Lyell tetemei fölött áll, midőn Stuart Mária, Newton, Bulwer földi maradványai mellett elhalad. S igy még egész légióját lehetne felsorolni azoknak, kik itt egy födél alatt nyugosznak s Anglia történetében szerepet játszottak.

Az Uj-Westminster, a parlamentház, a világ legnagyobb gothikus épülete. 1840 óta áll, s 11 udvart s több mint 500 szobát zárnak magukba falai.

És a Tower? Ódon tornyai ott magaslanak ki a Themze balpartján. Jelenleg nem szabad megtekinteni. Miért? Nem indokolják, s a messze földről idejött idegenek a kapuhoz érve beérhetik azzal, hogy egy-két szolgát látnak a kertben fel-alá sétálni, kik VIII. Henrik testőreinek egyenruháját viselik.

Van azután látnivaló még elég. A Trafalgar Square Nelson szobrával. A Kleopatra tüje a Themze partján, melyet 1878-ban nagy költséggel és fáradsággal hoztak Alexandriából Londonba. A szent Pál temploma, melyet a római szt. Péter templom után szoktak mindig emlegetni.

A királyné palotája, a Buckingham Palace, komoly, egyszerü épület; szép nagy park veszi körül, mely szép ültetvényeivel, tavaival a londoniak kellemes sétahelyét képezi. De azért sem Anglia királynőjének nincs, sem a volt franczia uralkodóknak nem volt oly gyönyörü fekvésü fejedelmi lakuk, mint a magyar királynak van. A budai várkert már most is szebb és impozánsabb, mint a Tuillerie-k kertje, vagy a bár nagyobb St. James-Park a Buckingham palota előtt.

Londonnak egyik kiváló kincse a British-muzeum, melyben különösen az ókori műemlékek nagy tömege lepi meg az embert. A kristálypalota is egyik nevezetessége Londonnak, mely üveg csarnokaival és magas üveg tornyaival mintegy félórányira áll Londontól. Belsejében állandó kiállitás van, előtte pedig remek park terül el szökőkutakkal, szobrokkal.

Nem távozhatunk Londonból, hogy a Themzéről is meg ne emlékezzünk. Csunya egy viz s partjai is jobbadán rondák; a hidak közül pedig egyetlen egy sem szolgál Londonnak diszére. Midőn a London-Bridgen végig sétáltam, elgondoltam magam a budapesti lánczhid közepére: mily kép tárul elénk ott, s milyen itt? Nem a kérkedés érzése fogott el, hanem jól esett mégis meggyőződnöm, hogy e hatalmas metropolis, melyben a világ minden irányából halmozódnak össze a kincsek: nem bir oly fekvéssel, mint a magyar főváros.

Az angol bearanyoztathatja London tornyainak tetejét, mint azt az uj Westminster tornyaival tette, de bizony a Themze piszkos vizében nem tükröződik az vissza.

Oly képet, mint Budapest a Gellért-hegytől a Margit-hidig nyujt, nem tud sem Páris, sem London mutatni s nem is mutathat soha. Nálunk hegy és sikság egyesül; a fővárost közepén egy hatalmas folyó hasitja keresztül: ezt nem pótolhatja emberi kéz és semmi földi kincs.

III.

Két kulturállam gyupontjában már voltunk, s most nézzünk el egy ugynevezett kultur- és mintaállamba, Belgiumba. Őszintén szólva, reám nézve Belgium jobb benyomást tett, mint Francziaország. Itt csakugyan mindenfelé a komoly munkának jeleit látjuk. Utunkban viruló mezőket, gyártelepeket, kastélyokat, tiszta falvakat pillantunk meg. A vasuti épületek pedig határozottan tisztábbak és diszesebbek, mint Francziaországban.

A belga főváros, Brüsszel, igen jó benyomást tesz az emberre. Vannak szép boulevardjai szolid kőépületekkel. Üzletei pompásak, s főleg sok a diszmü-áru mindenfelé. Hogy itt készülnek, látni az olcsó árakból. Csipkékben természetesen nagy a választék. A kávéházak sokkal szebbek, mint akár Párisban, Bécsben vagy minálunk.

A királyi palota egyszerü 2 emeletes épület, de felséges park terül el előtte szobrokkal, szökőkutakkal, terebélyes fákkal. A brüsszeliek is értik a távlat előnyös felhasználását. Ha az imént emlitett park bejárata előtt állunk, egy téren, s hosszu utczán látunk végig. E téren Bouillon Gottfried lovas szobra áll, mig az ut tulsó végén a Palais de Justice gyönyörü épülete emelkedik.

Remek a városháza s annak tere. Előbbi nagy kétemeletes gothikus palota, magas toronynyal. Van Ruysbroeck épitész müve s a XV. század elején fogtak épitéséhez. A tér többi épületei is régiek s némelyik homlokzatán gazdag aranyozás van. A székes-egyház is megtekintésre méltó. Szóval, van Brüsszelben mit látni, s a megfigyelő a várost bejárva, mindjárt észre veszi, hogy egy haladó nemzet székvárosában van.

Őszintén örvendünk Belgium fejlődésének, de félünk, hogy elbizakodottá kezd válni s oly lépéseket merészel tenni, melyek káros következményeket szülhetnek. Igy hallatlan merészség volt tőle a 200,000 lakost számláló Antwerpenben világkiállitást rendezni.

Antwerpennek van szép régi városháza, székesegyháza és tőzsdéje. Avenue-i elég barátságosak, noha csak egyszerü két emeletes épületek szegélyezik. Vannak továbbá raktárai, gyárai, hanem mindemellett másodrendü város, még pedig nem is finomabb szabásu, hanem olyan, a melyen meglátszik, hogy nagyon sok matróz fordul meg benne. A rakpartok szemetesek és undokok, mert hosszu vonalon csak lerombolt házak nyomait látjuk. Lehet, hogy idők multával itt szép épületek fognak emelkedni, de ez nem békitheti ki a *mai* világkiállitás látogatóit, midőn füstös falak maradványait látja s kötörmelék között botorkál.

Van a városban lárma és zene uton-utfélen elég. De milyen zene: még a jobb éttermek vendégeit is kintornások és gitárosok mulattatják. Café chantant a legközönségesebb fajtából egész tömeg van, s az Avenue de Kayzer minden házában találunk ily mulatóhelyeket. Valóságos vásári zsibaj, csapszéki tivornyázás hallatszik minden oldalról, mely a jobb izlésü embert utálattal tölti el. És *ebben* a városban van a világkiállitás.

A budapesti kiállitás területe legalább is kétszer oly nagy, mint az antwerpenié. A külső kinézést illetőleg, a milyen elragadó a mienk, ép oly izléstelen a másik. A nagy csarnok nem egyéb, mint egy nagy fabódé, melynek főbejárata még ma a kiállitás megnyitása után két hóra sincs készen. Elől lajtorják állnak, kötelek lógnak. Egy állat vázát ép most állitják fel, majd egy hét mulva talán megtudjuk, mit akar ábrázolni.

Az épület szárnyai alacsony, disztelen deszka pavillonok. Különben a nagy kapun s az a mellett emelkedő tornyokon is egészen jól kivehető, hogy deszkákból vannak összetákolva. Minden kritikán alóliak az oldalfülkék s a csarnok hátulja. Itt a deszkák sem festve, de még csak gyalulva sincsenek, ugy, hogy az egész egy közönséges vásári bódét mutat... Az ember szörnyüködve kérdezi: hogyan mertek ily deszka alkotmányba drága tárgyakat tenni, s pedig ugyszólván minden egy födél alatt van. Ha itt tüz üt ki, menthetlenül oda ég az egész.

A kiállitás környéke szemét és piszok. Elől van egy kis park féle néhány kiszáradt fával s egy kicsiny szökőkuttal, de a mely a budapesti kiállitás nagyszerü parkjához nem is hasonlitható.

A csarnok előtt van néhány pavillon és borház is, de a kiválóbb budapesti pavillonok közül egy többet ér, mint itt valamennyi együtt véve.

A zenét csak egy katonai zenekar szolgáltatja. Közönség alig egy tizedrésze a mienknek. A villanyvilágitás csekély s a vendéglőkben csak gáz ég. Az utak közepén pedig nagy bölcsen kavicsrakásokat helyeznek el, ugy hogy a járókelő a félhomályban könnyen elbukhatik. A villanyvilágitás gőzmotora pedig közvetlen a közönség mellett van, hogy a füstből is jusson a mulatóknak.

A kiállitáshoz ló, gőz és villamos vasut vezet, e tekintetben tehát előbb volnának az antwerpeniek mint mi.

A mi a kiállitott tárgyakat illeti, nagyon természetes, hogy az antwerpeni némely dolgokban választékosabb, mint a miénk, de azért mint világkiállitás kicsinyes. Hogy mi különb és több ipari czikkeket állitsunk ki, mint Francziaország, Anglia, Németország, Belgium, stb. együttvéve: azt nem is várja tőlünk senki; hanem azért több czikk nálunk gazdagon van kiállitva, a melyből Antwerpenben ugyszólván semmi sincs. Például a mi erdészeti pavillonunknak ott hiába keresnők párját.

Egészben véve mondhatjuk, hogy a mily becsületet vallottunk mi a mi országos kiállitásunkkal, ép oly kevéssé büszkélkedhetnek a belgák az ő világkiállitásukkal, melynek különösen rendezése annyira gyarló, hogy aligha fognak a többi államok más alkalommal — kiállitási ügyben — Belgium felhivásának engedni.

Mielőtt Antwerpent elhagynók, ne feledjük el a hires Plantin Moretus-féle muzeumot megtekinteni. Plantin Moretus hires nyomdász volt a XVI. században s a muzeumot tulajdonképen egykori nyomdája képezi, nyomtatványainak példányaival. Vannak azonban egyéb érdekes tárgyak is melyek közül minket magyarokat főleg Mátyás király arczképe fog érdekelni, melyet Rubens 1616-ban festett 14 frt és 8 souért. Magassága 0.635 m., szélessége 0.485 m.

IV.

Ha már az északi tenger partjain járunk, nézzünk el Hollandiába is. Ki ne ösmerné képét? Messze terjedő lapályok, számtalan szélesebb-keskenyebb csatorna által szeldelve; zöld mezőkön legelő nyájak; szélmalmok. Legeredetibb, hogy az ember a szántóföldek közepén gyakran vitorlás hajókat lát s csak a vasut egyik fordulatánál veszi észre, hogy csatorna vezet arra.

A holland városok jellege mind egyforma. Csatornák, azok mentén lombos fasorok s két-három emeletes csucsfödeles házak, rendesen vörös téglából épitve, nagy ablakokkal. A modern épületek ritkábbak. Nagyon jó hatást tesz reánk az a rendkivüli tisztaság, melylyel mindenütt találkozunk. Az ablakok üvegtáblái, az ajtókilincsek ott csak ugy ragyognak.

Hollandia legnagyobb és legszebb városa Amsterdam, hol azonban a király évenkint — áprilisben — csak 8 napot szokott tölteni s különben a kisebb Haagában lakik. De Amsterdamban sincs kiváló épület. Sok becses régi könyv és térkép van az egyetemi könyvtárban, mi természetes, hisz száza-

mében olyan szegény, majdnem vagyontalan honpolgárok hozták, kiknek a mindennapi falat megszerzése is többe kerül, mint más körülmények között más község lakóinak. A nap legutolsó óráját is komolyan kell igénybevenniök, hogy a család ne szenvedjen hiányt, s ilyen körülmények között, bizva az erőben, mely megedzett lelkük sajátja, a kitartásban, melyet a lelkesedés ápolgat, lesznek az «erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület» *alapitó tagja*. S hogyan? Először mint község óhajtotta volna lefizetni a 100 forintot. De a falu ládája nem birta volna ki ez összeget. Más módhoz kellett folyamodniok. A nemes jóindulat, az önzetlen lelkesedés megmutatta nekik az irányt. Külön-külön minden lakos kötelezte magát a legelső földbirtokosnak, hogy — ha a lakosság helyett az alapitó tagsági dij lefizetését elvállalja — saját tenyerével, szorgalmával, önkéntesen fogja ledolgozni az összegnek azt a részét, mely fizetés esetén őt megilletné. A legelső földbirtokos örömmel fogadta el lelkes honfitársainak ajánlatát, s az első részletet (20 frt) sietett a tekevidéki fiókegylet elnökének kezéhez azzal az óhajtással tenni le: vajha más, szerény körülmények között létező községek is követnék ez eljárást, csekély fáradsággal gazdagitanák tetemes összeggel az egyesületet, s hatnának oda ez által, hogy a czél, melyet az egyesület magának kitüzött — minél előbb nyerjen sikeres megközelitést s nemzetiségi viszonyainkra gyakoroljon minél áldásosabb befolyást. A dicséret méltán megilleti Tancs áldozatkész lakosságát. Ez eljárás, e tény legfényesebb bizonyitéka a hazafiasságnak, midőn vagyontalanság esetén *veritékél* ajánlja föl egy öszszegért, melyre — átlátták — egy ilyen czélu egyesületnek még olyan szerény helyzetü község részéről is szüksége van, mint a minő Tancs. Éljenek a derék lakosok, s a kezdeményezők; Váradi Szász János, id. Nagy György és Ba tha János legyenek büszkék honfitársaikra, kik pillanatra sem haboztak lobogójuk alatt megjeleni, s az eredményre, melynek alapján az «*erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület*» örömmel fogja a derék tancsi lakosságot alapitó tagjai sorába, kebelébe fogadni. És azok a községek, melyek még mindig késnek jelt adni magukról, fogadják el a jó példát, s ha anyagi viszonyaik miatt tényleg nem lehetnek egyenesen tagjai az egyesületnek: ne sajnálják azt a csöpp veritéket . . . Drága magvak fognak felsarjazni azok nyomán: hasznát veszik ők külön-külön és hasznát veszi a nemzet, az állam, melynek fiai, polgárai. Ajánljuk Tancs eljárását mostohább viszonyu községeink komoly figyelmébe.

* **Zemplénmegye** közönsége e hó 16-án S.-A.-Ujhelyen ünnepet rendezett Molnár István főispán tiszteletére abból az alkalomból, hogy ezt örökös főrendiházi tagnak nevezték ki. Az ünnep a diszesen felékesitett megyeház nagytermében délelőtt 10 órakor vette kezdetét. Az ezt jelző taraczklövések után a megye bizottsága nyitotta meg a tisztelgők sorát — a szabadságon levő alispánt helyettesitő Viczmándy Ödön megyei főjegyző vezetése alatt — kinek sikerült üdvözletére az ünnepelt főispán őszinte köszönete mellett egyszersmind azt a meggyőződését is nyilvánitá, hogy az őt ért kitüntetés tulajdonképen a megyének kitüntetése, mint a melynek dicső történelmi multja s ez idő szerint a haza iránti kötelessége teljesitésében való buzgalma nyert abban legfelsőbb helyen kellő méltánylást. A főispán zajos éljenzéssel fogadott szavai után a megyei bizottság eltávozott, hogy helyet adjon a megyei tisztikar, a megyei papság, a helyben állomásozó csász. és királyi tisztikar, a honvédtisztikar, a kir. törvényszék, valamennyi kir. hivatal s a helybeli összes egyesületek küldöttségeinek. Az összesen 27 küldöttség fogadása déli 12 órakor ért véget, s az ünnepélyt a városi szinház helyiségeiben 200 teritékü társasebéd követte. Este az impozáns fáklyászene alkalmával, a helybeli dalárdák együttes éneke után Prámer Alajos prépost főesperes tolmácsolta a közérzületet, mire az ünnepelt főispán köszönetét még egyszer nyilvánitván, a nagyszámu közönség példás rendben s a legjobb emlékkel oszlott szét.

* **Aranyos-Marót**, jul. 17. (O. É.) *Barsmegye* tegnap tartott közgyülésén a legközelebb történt sikkasztás miatt az *alispán, a főügyész, továbbá a fő- és alszámvevő hivataluktól felfüggesztettek.*

* **Békés-Gyuláról** irják f. hó 16-ikáról az O. Ért.-nek: A város rendezett tanácsának megszüntetése tárgyában tegnap 60 tagból álló küldöttség tisztelgett *Beliczey* István főispánnál. A küldöttség szónoka, *Keller* Imre beszédében élénk szinekkel ecsetelte a város pusztulását az esetre, ha a rendezett tanács csakugyan megszünnék és Gyula egyszerü faluvá sülyesztetnék. A rendezett tanács visszaállitásának kieszközlését kéri. *Beliczey* főispán kimeritően válaszolt. Utalt a város jobbjainak akkor tanusitott indolencziájára, a midőn a rendezett tanácsot megbuktatni akaró párt aláirásokkal házalt s kiemelte azt a tétlenséget, melyet e közben tanusitott. A főispán kijelenté, hogy sem a megyét, sem a törvényszéket Csabára átvinni nem szándéka, mint azt egyesek tendencziózusan hiresztelik. Ő — ugymond — egész megyéje haladását lelkén viseli, s egyik város maradásával nem czélja a másikat emelni. — Az ügyben a megye is felirt, a küldöttség pedig aláirások gyüjtésén fáradozik a rendezett tanács megszüntetése ellen.

* **A hegyaljai ág. ev. esperesség közgyülése.** Az ág. ev. hitvallásuak hegyaljai esperessége e hó 14. és 15-dikén tartá meg közgyülését Tályán *Leichtenstein* felügyelő és *Bartolomeides* főesperes elnöklete alatt. A közgyülés elhatározta, hogy a kerületet felkéri arra, hogy a főrendiházi reform-törvénynek a protestánsok képviseletére vonatkozó részéhez hozzájáruljon. E határozat értelmében szólottak Zelenka Pál (Miskolcz), Farbaki (Nyiregyháza), Jancsó kir. kuriai fogalmazó és Boros József (Nagy-Károly); ellene hosszabb beszédben Gáspár Imre lapszerkesztő és Rimmler nagyváradi lelkész. — A tiszai egyházkerületi közgyülésre, amely folyó évi szept. hó 6-án tartatik meg Eperjesen, Debreczen részéről kiküldettek b. Podmaniczky Géza felügyelő, Materni János lelkész, Posszert felügyelő, Konrád János gondnok, Szepesi Gusztáv, ifj. Boczkó Samuel és Gáspár Imre presbyterek. — Liechtenstein egyházmegyei felügyelő a tiszai egyházkerület pénztárnokává választatván, helyére valószinüleg b. Radvánszky Béla zólyomi főispán fog megválasztatni felügyelővé, kinek birtokai a kerületben fekszenek. A prot. középiskolának nyujtandó államsegély ügyében a nyiregyházi egyház véleménye fogadtatott el, mely szerint a kerület felkérendő, hogy a kérdést egy bizottságnak adja ki tanulmány és kimeritő véleményadás czéljából.

* **Temesvárról** jelentik: A Kengyelácz püspök halála következtében üresedésbe jött verseczi szerb püspökséget a jövő hónapban Karlóczán tartandó püspökválasztáson fogják betölteni. Jelöltekként a következő archimandriták szerepelnek: Brankovics Damaszkin, Dimintrievics Nektarius és Ruvaranz Hilarion, Brankovics archimandritának megválasztását, minthogy Brankovics magyarul is tud, a kormány alkalmasint jóváhagyná.

KÜLFÖLD.

— jul. 17.

Az első panique után, melyet *az oroszok előnyomulásának* hire támasztott, nyugodtabbak kezdenek már lenni a kedélyek Angliában, habár a helyzetet folyvást igen komolynak találják. Mint egy táviratunk konstatálja, a mai londoni lapok tulnyomó része nyugodtabb hangon beszéli meg a helyzetet és annak a véleményének ad kifejezést, hogy *nincs komoly ok aggodalomra a háboru kitörése miatt.* A *Times* azt hiszi, hogy épen az a körülmény, hogy Angolország igen komolyaknak tartja ama nehézségeket, melyeket Oroszország az afghán határ miatt keletkezett vitás kérdés elintézése elé folyvást gördit, kiábránditó hatással lesz majd Oroszország diplomatáira és katonai államférfiaira. Angolország köteles Herat biztonsága érdekében kieszközölni az emir számára mindazt, a mit Oroszország akkor igért, a midőn a Gladstone-kormány nyiltan előkészületeket tett a háboru megindithatásának eshetőségére. A *Daily Telegraph* meg arról értesül, hogy Zulfikár környékén *egyáltalában nem történt tényleges előnyomulás* az oroszok részéről. Magát a szorost az oroszok nem szállották meg. A *Zulfikárnál* levő *orosz csapatok számáról szóló hirek tuloztak. Az angol kormány felvilágositást kért az orosz kormánytól*, kiemelvén, hogy a *csapatok szaporitása e vidéken nem tekinthető oly eljárásnak, mely a baráti viszonynyal összeegyeztethető volna.*

Ezzel kapcsolatban emlitjük föl itt a *Nordd. Allg. Zeitung*-nak azt a legujabb közlését, hogy a szamarkándi *Samsz* czimü lap közlése szerint a *khivai és bokharai khánokat* nagyon nyugtalanitja az a hir, hogy *a czár «Középázsia császárja» czimet akar fölvenni*, mert ebben annak a jelét látják, hogy Oroszország a Khina és Afghanisztán közt való egész területet annektálni akarja.

Az *angol alsóház* tegnapi ülésén *Bourke* államtitkár közölte, hogy a kormány felszólalást tett az orosz kormánynál az orosz hatóságoknak *Finn* angol konzul titkárjával szemben tanusitott magatartása miatt; és azt inditványozta, hogy beható vizsgálat indittassék. Az orosz kormány azt válaszolta, hogy a vizsgálat megindítására megtette a lépéseket, és *Komarov* tábornoktól arról értesült, hogy Finn titkára nem tudatta az orosz hatóságokkal, hogy angol alattvaló szolgálatában áll és az orosz hatóságok teljesen alaposan tarthatták Finn titkárát és kisérőjét gyanus egyénnek. Ezután a ház *költségvetési javaslatot* második olvasásban szavazás nélkül elfogadta. A tárgyalás folyamán *Hicks-Beach* kijelenté, hogy azt a tervet, hogy a szesz foktartalma 26 fokról 30-ra emeltessék, elejtette, mert a *Spanyolországgal folytatott kereskedelmi tárgyalások nem vezettek eredményre.* Nem akar éles szavakkal élni annak jellemzésére, hogy *Spanyolország mily magatartást tanusitott Angolországgal szemben*, ámbár *alig lehetne olyan szavakat találni, melyek tulélesek volnának.* Ha különben lehetőség mutatkoznék az angol-spanyol kereskedelmi viszony javitására, az angol kormány mindent meg fog tenni ennek elérésére.

Alexandriából jelentik e hó 14-éről: *Hussein pasa* khalifa körülbelül hat héttel ezelőtt utazott el *Khártumból* és a mult vasárnap érkezett meg ide. Hussein pasa nagy müveltségü férfiu, hasznos tevékenységet fejtett ki, s mint az Abbadeh-törzs feje, igen befolyásos állást foglal el. Berber elestével kapcsolatosan az árulás gyanuja alatt állott, azonban ez a vád nem alapos. Védelmezte Berbert, a mig ezer főnyi harczképes embere volt; végre áldozatul esett katonái árulásának és fogságba került. Hatalmas állásánál és erős jelleménél fogva nagy befolyást gyakorolt a máhdira. Vallomásai szerint Khartumban csak akkor következett be az árulás, mikor az élelmiszerek elfogytak, vagyis röviddel a város eleste előtt. Az angol csapatok korai megérkezése megmenthette volna a várost, azonban néhány nap mulva az éhség által kényszeritve, megadta magát. A pasa továbbá azt mondja, hogy Khartumban ismételve jártak emberek ide-oda, hogy a helyőrség állapotáról jelentést tegyenek. Gordon tábornok halála nagyon boszantotta a máhdit. Körülbelül harmincz baggarah felszólitotta Gordont, hogy adja meg magát, s mikor ez vonakodott, meggyilkolták. A legutóbbi ütközetek roppant félelmet keltettek a benszülöttekben az angolok iránt. Ha az angolok megtámadták volna Berbert, ennek alkalmasint a megadás lett volna következménye. A pasa konstatálja, hogy a máhdi befolyása a forradalom mozgató ereje. Bár senki sem szereti, mindazáltal deszpotikus erőszakot gyakorol mindenki fölött. Ha a haláláról keringő hir csakugyan valósulna, ennek rendkivüli hatása lenne. Az angolok visszavonulása most még fokozza az ő hatalmát, s Kordovánban enyhül vele szemben a fegyveres ellenállás. Az élelmiszerek Szudánban már elfogytak, de most a földek be vannak vetve és várják az aratás eredményét. A máhdi hivei első sorban a baggarákh, a kiknek körében a háboru meg a himlő nagy pusztitásokat tett. Hussein pasa Khalifa a máhdi előhirnöke s proklamálja a máhdi megérkezését és felhasználta az alkalmat arra, hogy megadja magát a khedivének. Az okmányok, melyeket magával hoz, a felkelési proklamáczióból és a máhdi felhatalmazásából állanak. A máhdi egy szót sem küld a béke ügyében. Ő senkit sem keres, mert mint mondja, előtte mindenkinek meg kell hódolnia.

Herat.

Most, hogy a középázsiai háboru réme ujra kisért, kétszeresen érdekes az a katonai tanulmány, melyet az *Oesterreichische Militärische Zeitschrift* legujabb száma közül lovag *Haymerle* Alajos vezérőrnagy tollából. A jeles katonai iró nagy szakértelemmel ismerteti e tanulmányában Közép-Ázsia topografikus és kulturális viszonyait s a háboru chanceait. Munkája értékéről fogalmat adhat Heratnak következő leirása:

«Herat rendkivül fontos hely nemcsak a kereskedelemre, hanem a hadviselésre nézve is, s ez magyarázza meg azt a tényt, hogy az oroszok minden áron meg akarják szerezni, mig az angolok nem akarják nekik átengedni. Heratnál szögellenek össze a nagy utvonalak. Egy keleti közmondás szerint «Chorasan a világ kagylója s Herat benne a gyöngy.» Herat völgye régtől fogva éléskamrája az egész környéknek; nemcsak a mindennapi életben szükséges terményekkel látja el a vidék lakosságát, hanem élénkiti kulturája és ipara termékeivel más vidékek kereskedelmét is. Herat ennélfogva az összes nagy karaván-utak csomópontja s termékenysége révén legnagyobb kereskedelmi emporiuma Közép-Ázsiának, s ép e viszonyok következtében a stratégia szempontjából is rendkivül fontos hely.

A vizben bővelkedő, termékeny vidéken, melynek e mellett igen jó éghajlata van, nagyobb hadtestekké egyesülhetnek a különböző helyekről összevont hadoszlopok s a további operácziókra elláthatók a szükséges élelmi szerekkel. A vidék gazdagsága azt is lehetővé teszi, hogy nagyobb hadtestek hosszabb ideig tartózkodjanak határai közt, a mi a Heratért vivandó külön harcz tekintetében igen fontos dolog.

Ha az oroszok egyszer hatalmukba keritették Herátot, ők uralják akkor az egész völgyet. Ezzel nagy presszót gyakorolhatnának Perzsiára, mert megszállanák az Asterabad-Medsed utat, hatalmas lépést téve rég kitüzött czéljuk felé, mely nem egyéb annál, hogy déli határukat előre tolják az Elburs-hegységig. Mert Oroszország mindenáron hatalmába akarja keriteni Perzsiát hogy szabad keze legyen s biztos utakon juthasson el az angol fenhatóság középázsiai góczpontjára.

Az orosz határ előretolása Kabul uralmát jelenti s egyuttal áttételét az angol védelemnek az Indus partjára . . .»

UJDONSÁGOK.

— jul. 17.

— *Személyi hirek. A király* e hó végén, vagy a jövő hó elején Ischlből a Tännenhegységbe utazik zergevadászatra. Innen Gollingen keresztül Gasteinba megy a német császár látogatására. — *A török szultán* az egyiptomi khedive feleségének a Chefakat-rend nagykeresztjét ajándékozta. — *Rudolf* trónörökös és *Stefánia* trónörökösné ma délelőtt Laxenburgból Bécsbe mentek s a Koburg herczegpárt meglátogatták. — *Grant* tábornok, az Egyesült-Államok volt elnökének egészségi állapotában jelentékeny javulás állott be. Ereje visszatért s hangja ismét hallható. — Dr. *Posilovics* György zenggi püspök Bécsbe utazott. — *Ludolf* gróf, Ausztria-Magyarország római nagykövete, ki jelenleg szabadságon van, csak októberben tér vissza állomáshelyére. — *Catargi* ezredes, Milán király első hadsegéde Bécsből Karlsbadba utazott. — *Andrássy* Gyula gróf és neje julius 20-án Kolozsvárra érkeznek s innen megállapodás nélkül a gróf hesdáti birtokára utaznak. Andrássy Gyula gróf Románia királyának meghivására átrándul Sinaiába s három napot fog ott tölteni. — *Degenfeld-Schomburg* gróf hadtestparancsnok a Herkulesfürdőből visszaérkezett Temesvárra. — *Károlyi* Gyula gróf e hó 15-én Hódmezővásárhelyre érkezett nagy kiterjedésü birtokainak megtekintésére. — *Knezevich* lovag, dalmácziai görög-keleti püspök ma a krapinateplitzi fürdőbe érkezett.

— **Simor János bibornok-herczegprimás,** mint már emlitettük, levelet irt Székesfejérvár város polgármesteréhez, melyben beleegyezését adja ahhoz, hogy szülővárosa megünnepelje az ő áldozárságának ötven éves jubileumát. A herczegprimás levele, melyet a legutóbbi városi közgyülésen olvastak fel, igy hangzik: Nagyságos királyi tanácsos és polgármester ur! Mult hó 26-án 5316. sz. a. a nemes város közönségének megbizásából hozzám intézett szives soraira válaszolva először is benső köszönetemet fejezem ki azon érzelmek tolmácsolásáért, melyeket jövő évben betöltendő ötven éves áldozárságom alkalmából a nemes város közönsége irányomban nyilvánosan tanusitani szives volt. A bizalom és szeretet ezen nyilvánulása hasonló érzelmeket költ fel bennem, igazabban alkalmat nyujt arra, hogy a szülővárosom iránt kezdettől fogva táplált vonzalom bennem megerősödjék s a szeretettel párosult ragaszkodást ezennel szivem benseéjéből viszonozzam. De mindazért, mit nagyságod a nemes város közönsége nevében ezen alkalommal is érdememül ró fel, a gondviselést illeti a hála; mert csupán és egyedül istennek köszönhetem hosszu életemet és azt, hogy határtalan kegyelméből az emberiség lelki és némileg anyagi javainak gondozásával megbizattam s tőle e kötelesség teljesitésére módot, erőt is alkalmat nyertem. Ha tehát a nemes város szándoka az, hogy isten dicsőitésére, a sziv és észnek a mindenhatóhoz való vezérlésére s az isteni gondviselés iránti hálám bizonyitására egyrészt nekem nyujtassék általa alkalom, másrészt pedig a jelen és utókornak adassék példa az istenben, mint minden jónak és boldogságnak s igy a haza és szülőföld iránti szeretetnek főforrásában való erős hitre, — nem lehet ellenvetésem, hogy a nemes város tanácstermében csekély személyem képmása elhelyeztessék. Meg nem szünök kérni istent, hogy áldja meg a t. város közönségét teljes áldásával; tegye azt családjaikban, egyéneikben, különbség nélkül boldoggá; virágoztassa fel a nemes várost erkölcsileg és anyag lag s erősitse meg a jóllét, a hazaszeretet, rend és polgári erény élvezetében és gyakorlásában. Fogadják még egyszer szives megemlékezésükért meleg köszönetemnek, állandó vonzalmamnak és jó akaratomnak igaz kifejezését és legyenek meggyőződve arról, hogy a mig isten éltet, a nemes város érdekeit a legélénkebb részvéttel fogom figyelemmel kisérni. Fogadja nagyságod is kiváló tiszteletemnek és ujitott köszönetemnek nyilvánitását. Esztergom, 1885. julius 11. hgprimás Simor János s. k.

— **A lajlet-ul-kadir ünnep Konstantinápolyban.** Konstantinápolyból irják e hó 10-éről: Tegnap este ünnepelték a török fővárosban rendkivüli fénynyel a Ramazan 27. napjára eső lajlet-ul-kadirt. Az ünnep, melyet az előbbi szultánok alatt Mahmud szultánnak tofánei nagy mecsetében tartottak, az idén a Mesiktas-mecsetben folyt le. Ezen a napon a szultánnak régi szokás szerint egy érintetlen rabszolganőt ajánlanak fel. Az ettől származó gyermekek törvényesek és császári herczegi czimet nyernek. De a szultánnak jogában áll a felajánlott rabszolganőt vissza is utasitani.

— **Simor János anekdotája.** A székesfehérvári *Szabadság* beszéli el a következő történetecskét: Mikor Simor János bibornok-herczegprimás győri megyés püspök volt, nagy buzgalommal s nemes áldozatkészséggel tünt ki minden téren. A kegyurasága alá tartozó plébániákat is mindenütt iparkodott kellő dotácziókkal ellátni. A többek közt a h—i plébániát, ahol az egyik legszebb püspöki birtok is fekszik, az ottani plébános sokféle zaklatása után, szintén igen jó karba helyezte. Kihasittatott a plébánia részére nem kevesebb, mint — 94 holdnyi jóféle birtokot, szántóföld, legelő és erdő kompetencziában. Egyszer aztán ellátogatott megtekinteni a h—i gazdaságot, mely alkalommal a plébános kiséretében megtekintette a plébániai tagot is. Szép egy darab föld volt az s a jó termés reményétől csak ugy duzzadtak a dülők. — No! mondá Simor a mellette mosolygó képpel álló plébánosnak, — most már csak meg vagy elégedve s nincs több kivánni valód?! Hanem hát közbevetve legyen mondva, a plébániai tag mellett volt egy szép darab, hat holdnyi irtvány föld, a mely még éppen szépen oda illett volna a plébániai földekhez, s melyre még igen fájt a plébános foga. Nos tehát, gondolta magában a plébános, itt az idő, ő méltósága most jó kedvében van, hát ő csak megreszkirozza a dolgot. — Igen is méltóságod, mondá a plébános, meg volnék elégedve, ha még kegyes lenne ezt a kis 6 hold irtványt is a plébánia szerény birtokához kommasszszáltatni, hogy igy azután kiütné a teljes — száz holdat. — No te telhetetlen papzsák, hát tudod mit? Előbb keress magadnak egy másik olyan bolondot, a ki neked 94 holdat ajándékoz s ha találsz, akkor majd én is ráadom a 6 holdat, hogy kikerüljön a — száz.

— **Horvát nemzeti ünnep**. Mint már emlitettük, Zágrábban nemzeti ünnepet rendeznek a horvát irodalom ujjászületésének ötvenedik évfordulója alkalmából. Az e végből alakult nagy bizottság legutóbbi ülésében végleg megállapitotta az ünnep programmját s elhatározta, hogy Mihalovics érseket, Khuen-Hederváry gróf bánt, Ramberg b. hadtestparacsnokot és a polgármestert vagy esetleg ennek helyettesét külön küldöttség utján hivják meg. Az ünnepet október hó 17, 18 és 19-ik napjain tartják meg.

— **A kabil nők.** Egy franczia iró, ki a kabilok között utazott, érdekesen irja le a kabil asszonyokat. Leirásából a következőket vesszük át. Beszélgetésbe bocsátkoztam a vezetőmmel, ki egy keveset beszélt francziául. Azt kérdeztem tőle, valjon nős-e? — «Igen», volt a válasz, «De eladtam a feleségemet és egy másikat vásároltam.» — «És drágák nálatok az asszonyok?» «A körülményektől függ, nem adják valamennyit egy árban, némelyiket százötven frankon kinálják, másokat négy-ötszáz frankon adnak el, de vannak olyanok is, melyeknek kilenczszáz frank az áruk,» — «Nálunk Francziaországban egészen másképen áll a dolog; mi ritkán veszünk el oly nőt, a ki nem hoz pénzt a házba.» «De ti francziák aztán rabszolgái is vagytok a nőknek, mig nálunk kabiloknál a nők a férjeik rabszolgái.» — A kabil nyilván azt képzelte, hogy fölényben áll az európaiak fölött; de én azt válaszoltam neki: «Az imént

---

dokon át kerültek ki Amsterdamból a nyomdászat remekei. A hires Elzevir-nyomda is itt volt.

Felemlitésre méltók: a muzeum, gyönyörü képeivel: az állatkert, mely a leggazdagabb az egész kontinensen; parkja azonban kisebb a budapestinél. Érdekesek továbbá Amsterdamban a rakpartok; óriási hajók horgonyoznak itt, melyek a föld minden tengereit bejárják, s a matrózok között látunk khinaiakat, négereket, a mint a hajók az egyik vagy másik partvidéket látogatják.

Hollandiában most, daczára nagy tengeri forgalmának, rossz idők járnak. Hiába az ország kicsiny s a lakosság aránylag nagy. Megfeszitett szorgalom és takarékosság, kifejlődött ipar- és kereskedelem képesek ennek kedvezőtlen következményeit ellensulyozni, de csak bizonyos mértékben. A két előbbi magában véve nem elégséges; a két utóbbi pedig nem állandó tényező. A kereskedelem utai megváltozhatnak; más országok iparának emelkedése az ipari czikkek kivitelét csökkentheti. Különben a hollandok már nem az a takarékos nép, mint hajdan voltak; a szélhámoskodás náluk is otthonos és ez mindenesetre jelentékenyen hozzájárul a mai zilált anyagi viszonyokhoz.

Politikai tekintetben azt a megfigyelést tettem, hogy Hollandia előbb-utóbb a Németbirodalomhoz fog csatoltatni, s midőn e nézetemet több tekintélyes hollandi polgár előtt kifejeztem: bevallották, hogy azt ők is osztják. A mai királynak nincs figyermeke. A nép szokásai, erkölcsei a szomszéd németekéhez sok tekintetben hasonlók. A Rajna Hollandiában ömlik a tengerbe, s főleg az a körülmény, hogy a kis Hollandia hatalmas szomszédjának ellentállni ugy sem tudna: mindez oda mutat, hogy Hollandia mint önálló ország aligha fog még sokáig fennállani.

A hollandok nem szép emberek s általában zárkozottak, komolyak; mindazáltal az idegen iránt előzékenyek s nekem is készséggel adtak mindenütt felvilágositást.

* * *

A kulturállamokból közöltem egyet-mást. Nagy várakozással indultam utnak, s a mennyire egyrészt lehangolt, hogy nem találtam mindenütt azt, a mit a leirások nyomán kerestem: ugy másrészt örömemre szolgált tapasztalni, hogy nálunk sok intézmény helyesebb, mint a müvelt nyugaton, hogy népünk intelligensebb és nem egy tekintetben magasabb fokon áll, mint akár Anglia, Francziaország, Belgium vagy más ugynevezett kulturállam népei. Itt van mindjárt kiállitásunk, melynek rendezését illetőleg mi szolgálhatunk a belgáknak mintául.

Egy áll különösen tisztán előttem. Az emlitett államok főjövedelmi forrása az ipar és kereskedelem; de mi lesz, ha amaz országok, melyek eddig fogyasztóik voltak, szükségleteiket maguk lesznek képesek előállitani és beszerezni, esetleg még más vidékekre is czikkeket kivinni, ha ipart és kereskedelmet teremtenek? Pedig Magyarország ez uton halad.

Bizony, bizony ugy látszik, hogy Nyugat-Európa napja elhagyta delelőpontját, a mienk pedig felkelőben van. Adja a Mindenható, hogy éltető melegét áraszszon szét Magyarország hegyein és rónáin s ragyogó fénynyel örökké világositsa meg nekünk a haladás utját.

Dr. Havass Rezső.

MARUJA.

IRTA

BRET HARTE.

FORDITOTTA *FÁI J. BÉLA.*

II. FEJEZET.

Arcza, mialatt beszélt, rendkivül kedvesen komoly és szenvedélyes kifejezést öltött, mintha gyenge bársonyán belülről szelid érzéki fény világitana át, mely sokkal igézőbb volt, mint maga a puszta pirosság.

Olyan szép volt igy, hogy Garnier imádó tekintettel s hizelgő udvariassággal tört ki:

— De ennek az átoknak nem lehet foganatja a megtestesült áldáson! Miss Saltonstallnak ép oly kevéssé kell ettől tartania, mint az angyaloknak. Bája és szivjósága egyenesen őt rendeli arra, hogy örökre feloldja!

Carrollnak lehetetlen lett volna nem csatlakozni vetélytársa rajongásához, ha szive urnőjének legközelebbi szavai babonás rettegéssel nem töltötték volna el.

— Ezer köszönet, sennor, szólt Maruja. — De, ki tudja, nem fogok-e intést kapni, ha az átok teljesedni készül? . . . Egy-két nappal a vészes idegen megérkezte előtt váratlanul, titokzatosan, fényes nappal coyote jelenik meg a ház közelében . . . Ez az éjjeli martalócz, ki most az erdők sürüjébe van számüzve, ismét eljön, ősei tanyája körül ólálkodni... Caramba! Sennor capitan, mit bámul ott? . . . Még megijeszt . . . Hagyja abba már!

S odafordult Carollhoz és gyermekes ijedtséggel dobbantott piczi lábával.

— Semmit, viszonzá Caroll nevetve, mialatt a vér visszatolult arczába. — De nem szabad rosz néven vennie, hogy drámai előadása egészen magával ragadott . . . Lelkemre! mialatt beszélt, látni véltem az egészet, az indus főnököt, az átkozódó papot meg a coyoteot!

A kapitány szeme szikrázott. Az az őrült gondolat támadt benne, hogy talán, akarata ellenére is, ő általa teljesül be a leány végzete, s szerelme önző voltában csak mosolyogva gondolt az ezzel járandó anyagi veszteségre.

— Tehát a coyote megjelenése mindig valami változás bekövetkezését jelentette a család vagyoni helyzetében? kérdé bátran.

— Anyám esküvője napján, viszonzá Maruja halkabb hangon, — mikor a násznép visszajött a templomból, hogy az ősi házban lakomához üljenek, apám egyszer csak azt kérdezte: «Miféle kutya van itt az asztal alatt?» S mikor az abroszt fölemelték, hogy alája lássanak, a vendégek közösközepéből egy coyote ugrott föl s rohant ki a patión keresztül. Senki sem tudta, mikor és hogyan jött be a házba.

— Adja az ég, hogy a reggelinket is meg ne ette légyen! kiáltott föl Garnier vidáman, mert ugy tartom, várnak vele bennünket. Hallom kedves hugainak a hangját a pázsit felől. Ne ragadnók ki magunkat az ősök árnyainak köréből, hogy az elevenek társaságához csatlakozzunk?

— Én nem tartok önökkel, a milyen állapotban most vagyok, mondá Maruja, csipke-kendőjét fejére vonva. — Nem teszem ki magamat annak, hogy a tisztelt urak összehasonlitást tegyenek köztem és a többi leányok üdébb arcza es toiletteje közt. Menjenek önök és csatlakozzanak hozzájok. Én itt maradok, elmondok egy *Ave*-t a Kurotora lelkéért, s azután visszasuhanok azon az uton, a melyen jöttem.

Maruja, mi alatt beszélt, állhatatosan kerülte ki a kapitány esdeklő pillantása, s bár derült arcza és érintetlen öltözéke meghazudtolá szavait, világos volt, hogy igazán egyedül akar maradni s e kivánságában semmi kaczerság sincs.

A két férfi nem tehetett egyebet, mint azt, hogy köszönt és sajnálattal távozott.

A mint a fiatal tiszt vörös sapkája a télizöld lombjai közt eltünt, a leány kebléből gyönge sóhaj szakadt föl, mely a másik pillanatban ideges ásitás alakjában ismétlődött. Azután, egyszer-kétszer kinyitotta és összecsukta legyezőjét, szárával piczi fehér tenyerét ütögetve, majd, tojásdad álla alatt összefogta fél kezével a csipkekendőt, másik kezével pedig legyezőjét és ruhája alját fogva meg, lehajtotta fejét s bemélyedt a bokrokba.

A tulsó oldalon jött ismét ki, egy alacsony sövény mellett, mely a parkot az országutra kivezető keskeny sikátortól elválasztotta.

A mint a sövényhez közeledett, előtte egy sompolygó alak haladt el a sikátorban.

A korareggeli csavargó volt.

Egyszerre emelték föl fejöket, s szemök találkozott.

A csavargó most, az erősebb világosságban, szikár, kissé görnyedt alaknak látszott, durva bányászingben és kanavász-nadrágban, a mely tele volt sárfoltokkal, meg rongyos kék katona-kabátban, mely hanyagul fityegett félvállán.

Naphév-égette arcza nem volt hiján bizonyos komor, gyanakvó értelmességnek, tekintete pedig lenézően kihivónak látszott.

Maruja ugyanabban a pillanatban állott meg.

A csavargó bátran nézett reá s azután lassan süté le szemét,

— A san-joséi utat keresem itt valahol. Nem tudja véletlenül, merre van? mondá, a sövény tetejének szólva.

Meg volt már mondva, hogy Marujának nem volt szokása férfival, asszonynyal vagy akár gyermekkel is találkozni, hogy rögtön meg ne kisértette volna leigázását. Hatalmában és varázslatában bizva hajolt át gyöngén a sövény fölött, s legyezőjét piczi füléhez tartva, selyem-rojtos szemének szelid tüze alatt ismételtette amazzal a kérdést.

A csavargó ismételte is, de csak félig-meddig, s mogorva tunyasággal:

— San-José felé . . . itt valahol . . . merre van . . .

— A San-Joséba vezető ut, szólt Maruja szelid lassusággal, mintha hosszabbra akarná nyujtani a beszélgetést, — körülbelől két mértföldnyire van ide. A sikságon balra . . . De van másik ut is, ha . . .

— Nem kell! Adj' isten.

S hirtelen előre csapta fejét s elbaktatott a napfényben.

III. FEJEZET.

A reggeli, mely rendszerint tágfogalmu lakoma volt a *La Mission perdida* nevü házban, délig s még azon tul is tartott; a báli vendégek utolsója is elszállott már, s a házban maradt társaság — az egy Carroll kapitány kivételével, ki visszatért távoli állomására — szerteoszlott; ki a szomszédos érdekes pontokra lovagolt el, ki meg egy-egy nevezetesebb urilak megtekintésére rándult ki, a milyeneket a rohamosan haladó czivilizáczió gazdagsága emelt e termékeny völgyben.

Ezek egyike, egy vaskitartásu milliomosnak a müve, különösen hires volt terjedelmességéről és hallatlanul pazar berendezéséről.

— Ha az Aladdin palotájába mennek, szólt le Maruja a déli kijárás lépcsőjéről egy kocsi vendéghez, — s megnézték a mahagoni-fával berendezett, száz lóra való istállót, kérjék meg Aladdint, hogy mutassa meg a tündér-termet, mely californiai fával van boritva és arany-kvarczczal padolva.

— Több szerencsével járnánk, ha velünk jönne a khinai herczegnő is, könyörgött Garnier hizelgően.

— A herczegnő itthon marad az édesanyja mellett, mint jó leányhoz illik, viszonzá Maruja szerényen.

— Garnier most bakot lőtt, sugott oda Raymond Buchanannak, a mint a kocsi elindult. — A herczegnő nem igen fogja többé Aladdint meglátogatni.

— Miért?

— Mert mikor legutóbb ott volt, Aladdin kissé nagyonis messzire ment a persa különczködésben: fölajánlotta neki házát, istállóját és uri magát.

— Nem rossz fogás lenne . . . Ugy hallom, legalább is két milliója van.

— Igaz, de a felesége legalább is olyan pazar, mint ő.

— A *felesége*? Komolyan beszél ön vagy nem állhatja meg, hogy annak a szegény lánynak még a csodálóit is ne ócsárolja? mondá Buchanan, tréfásan fenyegetve botjával a fiatal embert. — Ha még egy szót szól, lehajitom erről a szekérről!

A vendégek eltávozta után a nagy ház külső részére mély csönd borult, s olyan üressé és elhagyatottá lőn, hogy azt lehetett volna hinni, a Kurotora átka már megfogta. Hervadt rózsalevelek s a repkény-füzéres oszlopok hosszu soráról lehullott bimbók vastagon boritották a barna veranda üres vonalát, vagy pedig ott zizegtek a ház tövében, a hova a délutáni rendes széljárás üzte őket.

Nshány kardinális-virág megannyi vércsepp gyanánt esett az üres bálterem nyitott üvegajtói elé, mig bent egy magányos cseléd léptei keltettek gyönge visszhangot.

A Maruja komornája volt ez, ki levélkét hozott urnőjének, a ki fodros pongyola köntösben támaszkodott az egyik ablakra.

Maruja elvette a levélkét, s nyugodtan nézte át. Összehajtotta hosszában s ugy nyitva dugta övébe. Carrol kapitány, kitől a levélke jött, ép oly hidegvérrel tett volna el egy ezredparancsot.

A komornának is feltünt ez, s valami izgatóbb közlésre szánta el magát.

— Donna Maruja bizonyosan látta már a pipere-asztalán a bokrétát, a mit Sennor Garnier hozott? . . .

Donna Maruja látta. Donna Maruja azt is hallotta, még pedig sajnálattal, hogy Faquita, judási pénzzel megvesztegetve, annyira ment az ő ruhatára titkainak elárulásában, hogy bizonyos sárga öltözékről kiszolgáltatott egy szalagot Sennor Buchanannak, egy khinai legyezőhöz. Ez már türhetetlen!

Faquita csakugy görnyedezett a lelki mardosástól, és elismerte, hogy ezzel az egy cselekedetével meggyalázta a nemzetségét.

Donna Marujának azonban, igy állván a dolog, nem volt mást mit tennie, mint azt, hogy neki adja a megszentségtelenitett ruhát, s remélni, hogy a sátán nem viszi el.

Maruja ezután. magára hagyva a teljesen megvigasztalt Faquitát, keresztülment a tágas csarnokon s egy kis ajtót kinyitva, sötét átjáróba lépett be, mely a régi ház vastag kőfalába volt vágva. Ide belépve, látszólag háta mögött hagyta a jelen századot.

A multnak enyhe légköre vette körül, nem csupán az alacsony, boltozatos csarnokokban, melyek rácsos vagy vasreteszes ablakokkal voltak ellátva; nem csupán a négyszögü szobákban, melyeknek sötét, gazdag, de csekély butorzata csak annál jobban emelte ki a középen álló s csipkével diszitett ágyés vánkosok pompáját, hanem bizonyos rejtelmes illatában az avult, megaszalódott vallásos tisztességnek is, mely itt mindent áthatott s a szelid félhomályt az elfeledett Guitierrezek nemzedékeinek emlékével töltötte meg, a kik csöndesen hunytak el az ősi házban.

(Folytatása következik.)

azt mondtad, hogy eladtad a feleségedet, Miért?» — «Untatott engem... (azt a szót, melyet a kabil használt, lehetetlen leirnom,) aztán visszaadtam az apjának, a kitől vásároltam volt. Én háromszáz frankért vásároltam és négyszázért adtam vissza — tehát jó üzletet csináltam.» — «Azt elhiszem. De hogyan van az, hogy drágábban adtad el. mint a hogy vásároltad?» — «Mert áldott állapotban volt.» — Megértettem, de ez a nyers magyarázat gondolkodóba ejtett. A nő a kabiloknál valóban nem egyéb, mint házi állat, ki nem rendelkezhetik maga felett, hanem miedig másnak a tulajdona; férjhezmenetele előtt az apjáé, azután a férjeé, ha ez meghal, a bátyjáé, a nagybátyjáé, sőt sokszor a fiáé is. Az asszonyt, mint bármely más dolgot, el lehet adni vagy be lehet cserélni más dologért. A kabil asszony nem örökölhet és ebben a tekintetben még az arabs nőnél is alantabb áll. De a kabil rendesen csak egy nőt vásárol és azzal a befolyással, melyet a nő a háztartásban gyakorol, mégis rendesen ő az ur a háznál.

— **Talált aranypénzek.** Lepavinából irják az *Agr. Ztg.*-nak: A napokban néhány idevaló paraszt Weisz Sándor zágrábi nagyiparos erdejében legeltették barmaikat. Egyszerre a pásztorok észrevették, hogy az egyik tehén a földből egy fazekat vájt ki szarvaival, s e fazékban, mint később konstatálták, ezer darab régi aranypénz volt. A ravasz parasztok szétosztották egymás közt a talált aranyakat, s azután Kőrösen meg Zágrábban nevetséges olcsó áron eladogatták azokat. A dolog azonban kitudódott s most vizsgálatot inditottak ez ügyben.

— **Az erényes London.** A Pall Mall Gazetta, mint már több izben emlitettük, hosszu czikkeket közölt a londoni leánykereskedésről és sok más még rosszabb bünös cselekedetekről és az előadás oly irtózatosan világos volt, hogy ha ily dolgokat másutt százszorosan higitott kiadásban nyomattak volna le, az államügyész okvetlenül közbelépett volna. Azonban a Pall Mall komoly és nagyon tisztességes lap; a közvélemény azt mondta, hogy ittnem foroghat fenn szándékos trágárság, hanem annak az öntudata, hogy a törvényhozásnak egy szükséges reformját drasztikus uton kell kierőszakolni, miután itt más eszköz nem használ. Az emlitett ujság minden állitását adatokkal bizonyitotta és fölajánlta, hogy azok igazságát kész a biróság előtt tanuk által beigazoltatni, világosan kiemelte, hogy a tanuk között (ebben az esetben: büntársak között) magas állásu egyének is fognak szerepelni, hogy egy szóval a nép nem fogja tovább elviselni ezeket a magas állásu minotaurusoknak hozott áldozatokat. És a kormány azt határozta el, hogy nem fog vádat emelni. Most vádak és egyéb piszkos dolgok hallhatók magas állásu egyének ellen, a melyekre való puszta czélzás másutt büntettet képezne. A Pall Mall legujabb leleplezései még mindig foglalkoztatják a közfigyelmet és most különböző oldalakról erélyes lépéseket tesznek, hogy a kormányt rá kényszeritsék, hogy ennek az állapotnak élesebb törvény által véget vessen. A fiatal lányok védelméről szóló törvényjavaslatot elfogadták ugyan második olvasásban, de alapos változáson kell keresztül mennie, hogy hatálya is legyen. A Prince's Hallban Samuel Morley parlamenti tag elnöklete alatt e hó 14-én mindkét nembeli tekintélyes egyének által sürün látogatott meetinget tartottak, melyben utmutatásokat adtak a kormánynak, hogy milyen módon kellene halálos törvényt létrehozni. Az elnökön kivül még beszéltek Stuart és Stansfeld, továbbá Booth asszony, az üdvhadsereg szervezőjének neje. A határozati javaslatokban a Pall Mall Gazette szerkesztőjének, mr. Steadnek, és a titkos bizottság többi tagjainak, kik kutatásaikkal lerántották a leplet London büneiről, meleg köszönetet mondanak és azt ajánlották, hogy a törvényjavaslatot a következő pontokkal egészitsék ki: 1. A törvényes védelem, melyben a fiatal lányok eddig 13. évükig részesültek, kiterjesztendő a betöltött 18. évig; 2. a leánykereskedők sulyos büntetésekkel illettessenek, és 3. a leányok az erkölcstelen életmódtól erőszakkal tartassanak vissza.

— **Bünügyi vizsgálat alatt álló kerületi kapitányság.** A lembergi *Diló* irja a következő érdekes dolgot: A zloczovi kerület (keleti Gácsország) ruthén választóinak panaszára a cs. kir. államügyészség a zloczovi kerületi kapitányság valamennyi hivatalnoka ellen, a kerületi kapitánytól kezdve az utolsó gyakornokig, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vizsgálatot inditott. Az illető hivatalnokoknak az a büne, hogy a legutóbbi reichsráth-képviselőválasztás alkalmával több választót elzártak.

— **Visszautasitott követ.** Az Egyesült-Államok bécsi követének, Kelleynek az affairje, melyről már több izben megemlékeztünk, nem csak Európában, hanem az atlanti Oczeánon tul is nagy feltünést keltett. Az ügy azonban, mely Kelley nevét egyszerre két világrészben ismeretessé tette, még nincs befejezve. A legujabb hirek szerint, a melyeknek pikáns oldala is van, az affair előzményei következők: Kelley, kitől némi tehetséget és népszónoki képességet elvitatni nem lehet, szülőhazájában, Virginia államban hirnévre tett szert, s midőn Cleveland elnök Washingtonban a fehér házat elfoglalta, ama százak közzé tartozott Kelley is, kiket a köztársaság uj fejének államhivatalra ajánlottak. Az deputáczió, mely Kelley érdekében az elnöknél kihallgatásra jelentkezett, protegáltjukat az egekig emelte, ugy hogy Cleveland a sok beszédet megunva, röviden közbevágott: «Ha ez a gentleman tényleg olyan, minőnek önök mondják, Rómába fogom küldeni miniszternek.» A deputáczió meg volt lepetve, mert legfölebb csak konzulságot remélt Kelleynek s ime, egyszerre követséget ajánlanak neki... A sajtó azonban rögtön kutatni kezdte az uj követ multját, s miután rátalált Olaszország ellenes nyilatkozatára, Kelley kénytelen volt akarva, nem akarva Rómáról lemondani. Miután Mr. *Francis* épen akkor mondott le bécsi követségi állásáról, Kelleyt azzal akarták kárpótolni, hogy rövid uton előterjesztették bécsi követnek. *Schäffer* báró, az általános tisztelt és szeretett diplomata, ki Ausztria-Magyarországot Washingtonban képviseli, a kényes ügyet a legkiméletesebb módon iparkodott elintézni. Kelley azonban kijelentette, hogy az elnök megbizása értelmében elmegy Bécsbe és koczkáztatja még azt is, hogy ott kellemetlen vendég legyen. A többi már tudvalevő dolog, Kelley ur még sem mehetett Bécsbe. Az uj követ kinevezéséig a kormány megkeresésére Mr. *Francis* vezeti tovább az ügyeket Bécsben.

— **A bécsi angol követség köréből.** A *Daily Chronicle* jelenti, hogy a Primrose E. H. ezredes halálával megüresedett bécsi katonai attachei állásra James Keith Fraser 1-ső testőr ezredbeli ezredest nevezték ki, a ki már a krimiai háboruban is szolgált. Ezzel az állással 500 fontnyi évi jövedelem van összekötve.

— **Négerek a belga udvarnál.** A párisi *Figaro*-nak a következőket irják *Brüsszelből*: *Massala* négerkirály azt az óhajtását nyilvánitotta nemrég, hogy szeretné tiszteletét tenni a belga királynál. Kivánságát teljesitették s julius 14-én kirándult a Kongo-csapat apraja-nagyja a laekeni kastélyba, Massala király korona helyett széles peremü nagy nemez-kalapot tett a fejére. Lipót király egy pálmafa árnyékában fogadta kiséretével együtt a néger felséget, hogy az ünnepnek lokális szinezete legyen. A társalgást tolmács közvetitette. Massala király kijelentette azt a szándékát, hogy a mint hazaér, általános kiállitást rendez, s megkérte «fehér cousin»-ját, hogy menjen el majd Kongoba s viszonozza ott az ő látogatását. A belga király megvendégelte az érdekes karavánt. Massala királynak fölöttébb jól esett ez a szives fogadtatás, melyre Laekennek egész helyőrsége kivonult.

— **Paraszt boszu.** A hódmezővásárhelyi *V. és Vid.* irja: Nagy hatalmu ember volt Török Barta János pusztai birtokos; félt tőle mindenki, a ki csak vele érintkezett, mert ellenmondást nem türt, s azt, a ki ellene szegült, mindjárt leverte vagy megöléssel fenyegette. Különösen haragudott sógorára, Godács Istvánra, kinek Török Barta lány volt az első felesége, s miután a nő halála után egy kis gyermeket hagyott hátra, a Török Barta vagyon egy része is Godács István mint kiskoru gyermeke gyámjának kezére került. E miatt Török Barta János folyvást fenyegette Godácsot, hogy megöli, s ezelőtt valami két hónappal tanyájára is tört és megöléssel fenyegette. Késsel kezében üzőbe is vette, de Godács István elmenekült előle. Ekkor Török Barta János a felett való boszujában, hogy Godács kisiklott a keze alul, a tanya végén Godácsnak egy kedves kos-birkáját fogta el s azt szurkálta össze késével. Godács ekkor fenyitő feljelentést tett Török Barta ellen magánlak megsértése, idegen vagyon megrongálása és életveszélyes fenyegetés miatt. Ez még jobban felbőszité Török Barta Jánost, s e hó 12-én, vasárnap hajnalban bejött a pusztáról s Godács István tanyai szomszédjánál Nagy Sándornál hagyván kocsiját, átment Godácsékhoz. Godácsné az ablakból mindjárt észrevette érkezését s ijedten jelenté férjének, hogy: «Jön Török Barta János, kés van a kezében!» Godács István e hirre lekapta revolverét a falról, s igy várta a kellemetlen vendéget. Török Barta János egyenesen Godácsnak tartott, s káromlások közt bicskáját emelte rá, mire Godács előrántá revolverét s háromszor Török Barta Jánosra lőtt. Török a lövések után meghökkenve fordult visszafelé s Nagy Sándor tanyája felé tartott, hol összeesett s pár percz mulva meghalt. — Godács István, ki állitólag önvédelemből használta fegyverét, igen megrémült, midőn a szomszéd tanyából átjött a hir, hogy Török meghalt, s azonnal jelentkezett a biróságnál, mely nyomban letartóztatta. — A véres esemény hire csakhamar elterjedt a városban is s általában Török Bartát okolják az esetért, ki egyik legveszedelmesebb ember volt a pusztán, mert mindenkivel kötölözködött, mig Godácsot csendes természetü, józan embernek ismerik városszerte. Török özvegyet és egy 15 éves figyermeket hagyott maga után, de jellemzi az is, hogy törvényes nejétől különválva élt, sőt gyermekét is elüzte házától.

— **Elfogott franczia tisztek.** Turinból e hó 13-ról irják, hogy Cuneo olasz városban két franczia tisztet fogtak el. Tegnapelőtt este Demonteban egy havasi zászlóalj tisztje két idegent vett észre a hegyek között, kiknek merev tartásából és egész magaviseletéből, polgári öltözetük daczára azt következtette, hogy katonatisztek. A tiszt abban a meggyőződésben, hogy nem kirándulókkal, hanem katonai mérnökökkel van dolga, kik a vidék fölvételével voltak megbizva, figyelemmel kisérte őket és miután haza tértek, karabélyosokat küldött a szállójukba. A hozzájuk intézett kérdésre egyikük minden habozás nélkül azt válaszolta, hogy tüzérszázados és a franczia hadügyminiszterium törzskarába van beosztva; a társát vezetőjeként mutatta be. De a karabélyosok megmaradtak a mellett, hogy ez a másik is katonatiszt. A százados előadta, hogy Isolán át jött Sant'Annába, onnét Vinaglióba utazott és Demonteba a hegyhátón át jutott. A karabélyosok az olaszul nem értő kapitányt tiltakozásai daczára kisérőjével együtt elfogták és a cuneoi börtönbe kisérték, hol az ott székelő hadosztály parancsnok legközelebb ki fogja őket hallgatni. A lakásukon lefoglaltak több helyrajzi térképet, melyek az olasz-franczia határra vonatkoznak, rajzokat és irónnal készült terveket. Valószinü, hogy Rómából érkező rendelet folytán át fogják őket szállitani a határon.

— **A hamburgi sakkverseny.** A tegnapelőtti harmadik napon az amerikai Mason győzött földije; Mackenzie felett, továbbá Englisch Schottländer ellen és Taubenhaus Noa ellen. A Weisz és Berger, Paulsen és Minckwitz közötti játszma remis lett, mig Blackburne és Riemann, Gottschall és Bird, dr. Tarrasch és Schallopp közötti játszmák függőben maradtak. A következő nap délelőttjén a következőket sorsolták ki: Blackburne-Berger, Bird-Schallopp, Gottschall-Paulsen, dr. Noa-Mason, Mackenzie-Riemann, Taubenhaus-Minckwitz, Englisch-Gunsberg. Bier-Schottländer, dr. Tarrasch-Weisz. A következő játszma a lipcsei Gottschall és a nagy-becskereki dr. Noa között folyt le:

	Fehér Gottschall	Fekete Dr. Noa		Fehér Gottschall	Fekete Dr. Noa
1.	e2—e4	e7—e6	9.	b2×c3	0—0
2.	d2—d4	d7—d5	10.	Hf3—d2	d5×e4
3.	Sb—c3	Hg8—f6	11.	Hd2×e4	Vf6—d8
4.	Ff1—d3	Hb8—c6	12.	f2—f4	Hc6—e7
5.	Hg1—f3	Ff8—b4	13.	Vd1—h5	Vd8—d5
6.	Fc1—g5	h7—h6	14.	He4—f6†	g7×f6
7.	Fg5×f6	Vd8×f6	15.	Vh5×h6	Ve7—f5
8.	0—0	Fb4×c3	16.	Fd3×f5	Erre dr. Noa

feladta a játékot.

— **Szerencsétlenség.** A szegedi vigadó épitésénél tegnap reggel 8 és 9 óra között nagy szerencsétlenség történt. Molnár Mihály, Somogyi József ácsok, Lévay János és Jelinák József napszámosok nagyobb bádogdiszitményt vittek föl a második emeletre. Az emelet padozatlan szobái fölött elhelyezett deszkajárókon haladtak, addig az ablakvágásig, a melyen keresztül a bádogdiszitményt az udvar felé kellett kiszállitaniok. Az ablaknyilás mellett Lévay János napszámos félreállott a szoba mélységét áthidaló deszka-szálak egyikére s midőn a többiek az ablakon a diszitménynyel kifelé haladtak, Lévay János a deszkáról alázuhant a mélységbe, az első emelet boltivére, a hol rögtön szörnyet halt. Saját vigyázatlanságának esett áldozatul. Holttestét a kórházba szállitották. A szerencsétlenül kimult napszámos fiatal özvegyet hagyott hátra.

— **Nyitrai csendélet.** Levelezőnk irja e hó 16-ról: Nyolcz nap óta, valószinüleg a kanikula hatása alatt, valóságos pofozkodási mánia tört ki városunkban. Sz. F. ügyvéd Krno Jánost felpofozta, mert az utóbbi reá vonatkozólag a lapokban becsületsértő czikkeket tett közzé. Másnapra F. Gy. megyei könyvelő a korona fogadóban A. B. megyei alszámvevőt nyakon ütötte, tegnapelőtt pedig B. G. tiszt. szolgabiró Sz. ügyvédsegédet kávéházban arczul ütötte. Az első esetnél K. J. belenyugodott sorsába, mig a másik két fél lovagias elégtételadásra juttatta a dolgot. A. megyei alszámvevő kihivta F. könyvelőt s mint sértett fél a kardot választotta, mire F. kijelentette, hogy kardhoz nem értvén, csak pisztolyra megy. A kihivó erre reá nem akarván állani, segédei az ügyet részéről befejezettnek jelentették ki. E sorok irásakor a megyei központi tisztviselői kar tanácskozik az iránt, hogy A.-t erkölcsileg rábirják, mikép helyt álljon. B. szolgabiró és Sz. ügyvédsegéd közt ma folyt le a kardpárviadal, mely B.-nak könnyü megsérülésével nyert szerencsés megoldást. Hogy ezek a dolgok megbotránkozást idéznek elő a helybeli értelmiség körében, bizonyitásra nem szorul.

— **Csiszolt hölgyek.** New-Yorkból irják a következőket: Mikor New-York fashionable hölgyvilága nagy toilettet ölt, hogy bálon vagy más hasonló alkalommal ragyogjon, ilyenkor a *csiszolási* eljárás a következő: Legelsőben is a karokat és a test felső részét egészen, az arczig rózsavizzel megmossák és miután ez alaposan megtörtént, cold creammel bedörzsölik, mely mintegy tizenöt perczig a testen murad. Ezután a cold creamet nagyon finom flanel-rongygyal ledörzsölik és a karokat és a felső testet baby-rizsporral hintik be, melyet aztán ismét alaposan bedörzsölnek. Ha ez megtörtént, akkor a bőr nagyon hasonlit a csiszolt márványhoz és bámulatos finomságot nyer.

— **Eltünt végrehajtó.** Az aradi kir. adófelügyelőség Szőllős községbe Ackermann Mór nevü egyént nevezte ki adóvégrehajtónak. Ackermann két havi müködése alatt hüségesen eljárt hivatalába, sőt többet tett, mint kellett volna. Igy Moczokán Juon szőllősi lakosnál több rendbeli foglalásokat eszközölt, s a lefoglalt ökrökről szóló hivatalos járlatokat átvette, s eltávozott a nélkül, hogy azokat tulajdonosának vagy az elöljáróságnak visszaadta volna, miáltal az ökrök tulajdonosa járlat nélkül maradt. A borosjenői szolgabirói hivatal a járlatok megsemmisitését elrendelte.

— **Fürdőkből.** *Uj-Tátrafüred* vendégeinek száma julius 14-ig a napi vendégekkel s átutazókkal együtt 624. Csik-Tusnádon 196 vendég időzik.

Rövid hirek. *Dinnyésen* e hó 14-én a villám becsapott Kégl György birtokán egy magtárba, mely ennek következtében leégett. Beleveszett körülbelül ezer mérő kukoricza is. — *Szilágymegyében* a napokban nagy felhőszakadások voltak, ugy, hogy a viz Sz.-Cseh, Oláh-Nádasd, Széplak és Benedekfalva községeket teljesen elboritotta s csaknem az összes vetéseket tönkretette. Egy-egy völgyet iszappal töltött meg, máshol meg apróbb halmokat mosott el, és nagy károkat okozott a juh- és sertésnyájakban is. — *Mezőkovácsházán* (Aradmegye) e hó 13-án Debelási Pál földmives felakasztotta magát, Gencs József csendőr pedig golyó által vetett véget életének. — *Pozsonyban* egy Glober Henrik nevü zsidó ember felakasztotta magát. Gyógyithatatlan betegsége inditotta arra, hogy öngyilkos legyen. — *Püspökiben* (Biharmegye) e hó 15-én ment végbe a körjegyző-választás, mely alkalommal Izsáki volt segédjegyzőt választották meg Herczegh János nagyváradvárosi irodaigazgató és tiszteletbeli városi aljegyző ellenében. — *Komáromban* e hó 15-én a város egyik félreeső részén tüz ütött ki, mely egy óra alatt 3 házat hamvasztott el. — *Kisküküllőmegyében* a felsőkápolnai magaslaton elvágott nyakkal találták meg *Vagner* Frigyes szebeni kalaposmestert, ki néhány nap előtt távozott el hazulról. A vizsgálat fogja kideriteni, öngyilkosság forog-e fenn, vagy gyilkosság. — *Nagyapoldon* (Erdélyben) mult pénteken roppant zivatar volt és egy házaspárt, mely szabad ég alatt egy szénaboglya tövében keresett menedéket, villám ért. Az asszony csakhamar magához tért, a férfit eszméletlen állapotban vitték haza, hol azonban csakhamar ő is jobban lett. — *A szegedi* ipartársulat legutóbbi közgyülésén kimondotta, hogy beleolvad az ipartestületbe, azonban vagyonából, melyet hasonlóképen a testület rendelkezése alá bocsájt, 10,000 frtos alapitványt tesz a szegény sorsu iparosok segélyezésére. — *Prágából* irják, hogy Guttenbauer tanár egy szegény orvostanhallgatónak, a ki tőle orvosi tanácsot kért, 1000 frtot adott arra, hogy klimatikus kurát használhasson. A nagylelkü adomány az egyetemi hallgatók körében nagy feltünést keltett.

= **Megszökött rabok.** Az eszéki várparancsnokság távíró utján tudatta a főkapitánysággal, hogy *Kapitány* (Hauptmann) Jóska 20 évi várfogságra itélt betörő és utonálló tolvaj, tegnap reggel négy és öt óra közt megszökött egy *Hoinig* nevü rabtársával. Mindkét rab simára borotvált arczu. Az egyik vörös fezt vitt magával. Hoinig balvállán több himlőhely és mély seb van s e miatt balkarját nehezen forgathatja. Kapitány Jóska lábain a rablánc törése látszik, arcza feltünően sápadt, ajkai duzzadtak; alkalmasint Budapestre szökött, mert anyja és nővére ott tartózkodik.

= **Razzia.** Tegnap éjjel a IV—V. és a VII. kerület kapitányai rögtönzött razziát rendeltek el. A kapitánysági közegek éjfélkor léptek be a számukra kijelölt éjjeli helyiségekbe s a belvárosban csak két, az Erzsébetvárosban pedig csupán egy nyilvános helyiséget találtak, melyben a rendszabályokat meg nem tartották. Ezek ellen már megtették a feljelentést s a főkapitányság szigoruan fog velük elbánni.

= **Öngyilkosság.** A zugligeti hegyek közt összezuzott testtel, halva találták tegnap délelőtt *Gergelyi* Sándor dunamocsi születésü 34 éves nőtlen bádogoslegényt. Zsebében levél volt, melyben megirja anyjának, hogy öngyilkossá lesz, de tette okáról nem tesz emlitést. A szerencsétlen ember egy 18 öl magas sziklából ugrott le.

= **A veszettség áldozata.** *Kurcz* Anna 22 éves hajadon cselédet, mint annak idején emlitettük, egy kis veszett eb megharapta, de a seb jelentéktelen volt s kiégettetvén, csakhamar begyógyult. Ugy látszik azonban, hogy ez mitsem használt, mert a szerencsétlen leányon tegnap este a viziszony teljes erővel kitört, ugy hogy a barak-kórháznak külön czellájába kellett szállitani, hol ma reggel 8 órakor borzasztó kinok közt meghalt.

A Bonaparte-család elfelejtett ága.

Eddig csak az európai Bonaparteokkal számolt Francziaország, de kár lesz feledni, hogy vannak amerikai Bonaparteok is, a kiket most bemutatunk olvasóinknak. Didier közrebocsátotta angol nyelven a *Madame Bonaparte levelei*-t, Munro leforditotta francziára s Ollendorff kiadta Párisban. Rendkivül érdekes és nevezetes élet az, melyet e levelek elénk tárnak.

Ki volt az a Madame Bonaparte? Nem más, mint Jérôme Napoléonnak, Westfália királyának elvált neje, Patterson Erzsébet, kit tizennyolcz éves korában «Baltimore szépé»-nek neveztek. Legszebb asszony volt abban a városban, melynek mindig több a szép asszonya, mint az uj világrész bármelyik városának. Jérôme Bonaparte, a franczia köztársaság akkori első konzulának öcscse, meglátta őt Baltimoreban és — mit neki Francziaország, az első konzul s egész jövendője — megkérte kezét. Hiába tiltakozott az óvatos apa, hasztalan emlegette, hogy a meggondolatlan leánykérő még kiskoru: Erzsébet, ki ép oly dicsőségrevágyó volt, mint a minő szép, kicsikarta beleegyezését, s igy gondoskodott róla, hogy a házasság minden tekintetben törvényes és sérthetetlen legyen. A baltimorei püspök maga végezte az egyházi szertartást, a polgári esküvőn pedig a város két legtekintélyesebb polgára volt a tanu.

A konzul hatalmas szava hiábavalóvá tett minden óvatosságot. Habár a családnak minden tagja Jérôme pártjára állott, négy hónappal a menyegző után azt a szigoru parancsot kapta a fiatal férj, hogy térjen vissza rögtön Francziaországba, a franczia hajók összes kapitányainak pedig szigoruan megtiltották, hogy «azt a fiatal személyt, kivel Jérôme polgár egybekelt», hajójukra vegyék; egyuttal dekretálta a mindenkor engedelmes szenátus, hogy «franczia polgármesternek nem szabad beiktatnia azt az állitólagos házasságot, melyet Jérôme Bonaparte kiskorusága alatt, anyja beleegyezése nélkül s a szülőhelyén való előleges kihirdetés nélkül idegen országban kötött.»

Jérôme nem engedelmeskedett, de később, mivel az időközben császárrá koronázott első konzul nem szokott tréfálni, követte a parancsot, nehogy koczkára tegye mindenét. Csakhogy erélyes fiatal hitvese nélkül csinálta a számadást. Erzsébet ugy gondolta, hogy ellenállhatatlan szépségével kiengeszteli a császárt s az öreg Pattersonnak hajóján legelőbb is Lisszabonba evezett — Jérôme-mal. Onnan Párisba küldte a férjét, kinek fáradsága azonban hasztalan volt, mert a császár nem tágitott. Arra hajlandó volt, hogy öcscsének megbocsásson ha elválik nejétől s Patterson Erzsébetnek, ha visszatér Amerikába s örökre lemond a Bonaparte névről, 60,000 franknyi évi járadékot adjon. A fiatal asszonynak Liszszabonban már nem volt maradása s Hollandia felé vette utját, de a császár hatalma meggátolta kikötését, s igy Angliában kellett menedéket keresnie. Camberwellben London mellett szülte meg 1805. julius 7-ikén első és egyetlen gyermekét, kit atyja nevére, Jérôme Napoleon Bonaparte-nek kereszteltek.

Jérôme (az apa) leveleiben még mindig a leggyöngédebb férj volt s még ugyanaz év október havában esküvel erősitgette a fiatal anya előtt, hogy drágább ő neki a legragyogóbb koronánál. De még véget sem ért az október s már is beleegyezett az elválásba; engedelmességéért megkapta jutalmul a császári herczeg czimet és tengernagygyá lett a franczia tengerészetben. Patterson Erzsébet, keservesen csalódva minden reményében, fogta gyermekét s hazavitorlázott Amerikába. Férjét, ki őt cserben hagyta, csak egyszer látta még, midőn — a Bonaparteok csillaga már rég letünt akkor s ő nem volt többé Westfália királya — második nejével, Katalin würtembergi herczegnővel meglátogatta a firenzei képtárt. Csak futólag látta, de nem szólitotta meg, mert a mikor meglátta Jérôme fiának atyját, megfordult s elsietett. Igaz, hogy előbb még megpróbálta jóvá tenni azt, a mit lehetett. Kérte Erzsébetet, hogy telepedjék le Westfáliában, de a büszke asszony azt felelte neki, hogy két királyné számára nagyon kicsiny az ő országa. Megkinálta őt a Schmalkalden herczegnő czimével és 200,000 franknyi évi járadékkal is, de ő — Jérôme nagy boszuságára — a császár 60,000 frankját fogadta el, mert «inkább rejtőzött egy sas szárnyai alá, semhogy egy lud csőrébe kapaszkodjék.» — Gyülölte azt, a kit valaha szeretett.

Az egykor vidám fiatal leány el volt keseredve; a sok csalódás, mely megtörte büszkeségét és hiuságát, megváltoztatta jellemét is. Ha akart, tudott még elbájolón szeretetreméltó lenni, szellemességével megbüvölni és lebilincselni, de már erőltetnie kellett magát, s e mellett idegenné lett neki Amerika, mert hijával volt éltető elemének. Európa legelőkelőbb társaságának. Fölöttébb szives és benső viszonyban volt családjával a férjnek, ki őt elhagyta, anyjával, Madame Lätitiával és nővérével, a szép Borghese Paulinával; fia is szivesen látott vendég volt a család körében s rokonának tekintette őt mindenki. De hajlamaiban ép ellentéte volt anyjának a fiatal Jérôme, Erzsébet ellenállhatatlanul vonzódott Európához, de fia irtózott a mi világrészünktől s csak Amerikában érezte magát boldognak. Az anyának legkedvesebb terve volt, hogy fia nőül vegye egyik leányát Bonaparte Józsefnek, Spanyolország egykori királyának, ki hatalmának összeomlása után Survilliers gróf gyanánt élt az Egyesült-Államokban. Az egész Bonaparte-család óhajtotta e frigyet, de a fiatal Jérômenak nem volt érzéke az «állásának megfelelő» házasság iránt, anyja engedelme nélkül kelt egybe 1829-ben egy amerikai nővel, Susanne May Williams kisasszonynyal. Jérôme herczeg levél utján küldte neki apai áldását, de Patterson Erzsébetet nem lehetett kiengesztelni s még évek multán is nagy elkeseredéssel szólt a «rossz fiu»-ról, ki legszebb reményeit tette tönkre.

Husz év telt el ezalatt s a Bonaparteok csillaga uj fényre derült. Midőn Louis Napoleon a köztársasági elnök szerény székét a császár trónjával cserélte föl, «Jérôme Bonaparte ur Baltimoréból» üdvözletét küldte felséges rokonának, III. Napoleonnak, a kivel ifjukora óta sürün váltott leveleket s az uj császár igen barátságos szavakkal hivta meg őt Francziaországba. — 1854-ben követte is e meghivást s az első találkozáson átadta neki a császár a szenátus és államtanács véleményét, mely szerint Jérôme Bonaparte «Francziaország legitim gyermekének» tekintendő, s még ugyanaz évben visszanyerte jogait, mint franczia állampolgár. Sartène herczeggé való kinevezését köszönettel visszautasitotta, mert nem akart lemondani sem családi nevéről, sem első szülöttségi jogairól. Féltestvére, Napoleon herczeg ugyanis megtámadta e jogait s a császári családi tanácshoz fordult, hogy tiltsa meg «Jérôme Patterson»-nak a Bonaparte név használatát; a családi tanács azonban kimondotta — a baltimorei Bonaparteot nem kisebb ember képviselte, mint Berryer — hogy a «Patterson Erzsébet asszony» utódai jogosan nevezik magukat Bonaparteoknak, de a Code Napoleon 201. és 202. szakaszaiban biztositott kedvezményekre nem tarthatnak számot. III. Napoleon szentesitette e határozatot, de Jérôme Bonaparte, ki bizonyos dolgokban ép oly hajthatatlan volt, mint édes anyja, a császárhoz intézett levelében óvást emelt ellene e szavakkal: «Születésem törvényes, családom s az egész ország törvényei ilyennek ismerték el s én gyáva volnék és becstelen, ha elfogadnék olyan dekretumot, mely bastarddá bélyegez. Visszatért a «számkivetésbe», hogy bevárja ott az «ég igazságszolgáltatását», de hiába várta, mert, anyjával kibékülve, meghalt 1870. junius 17-én s két fiut hagyott hátra: Jérôme Napoléont és Charles Josephet. Patterson Erzsébet kilencz évvel tovább élt.

Patterson Erzsébet már a történelemé, de a történelem olyan, mint a regény. Egy király esküdt felesége, sógornője egy hatalmas császárnak s egész rakás királynak és herczegnek megmaradt élete fogytáig «Patterson Erzsébet»-nek. Kilenczvennégy évesnél idősebb volt, mikor meghalt s késő aggkoráig megőrizte rendkivüli szépségét, de még a gonoszság sem mert hozzányulni szeplőtelen nevéhez, — unokái, az amerikai Bonaparteok igen gazdag emberek.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Bartolucci Viktorine és Turolla Emma** operánk két elsőrendü primadonnája közt felmerült sajnálatos ügy képezi jelenleg a közbeszéd tárgyát a fővárosban. Mindenkit méltán lephetett meg az a hir, hogy *Bartolucci* k. a., ki már néhány év óta operánknak disze volt s ki olasz nő létére *nyelvünket megtanulta s szerepeit magyarul énekelte* s ki minden fellépte alkalmával ugy müvészi éneke, mint kiválóan intelligens játékával élénk tetszésben részesült, hirtelen megvált az intézettől. Megkérte levélben az igazgatóságot, oldaná őt fel szerződésszabta kötelezettségei alól. Az igazgatóság pedig anélkül, hogy csak okát is kérte volna ennek a felmondásnak, helyet adott a müvésznő kérelmének. Ennek a hirtelen elmenetelnek kétségkivül igen nyomós oka volt, mert nem képzelhető el, hogy Bartolucci k. a. valami csekélység miatt váljon meg attól a közönségtől, a mely folyvást elismerésben részesitette, annál is inkább, miután — a mint megbizható forrásból értesülünk — elhatározott szándéka volt a fővárosban állandóan letelepedni. Megtanult magyarul, szerepeit is magyarul énekelte s e jelentékeny érdemét mindenki nagyrabecsülte. Megtörténik most az a bizonyos *Herodiás* előadás, az összeszólalkozás Turolla kisasszonynyal s az a furcsa jelenet a szinpadon, a melyről ma is megemlékeztünk, s a melynek akkor senki sem tulajdonitott valamely fontosságot. Pedig ennek a jelenetnek ugyanazon előadás folyamán előzménye is volt. Amint ugyanis a második felvonás végén a függöny felgördült, a közönség zajosan tapsolta Bartoluccit. A müvésznő megjelent s midőn a tetszészaj szünni nem akart, ujra a lámpák elé jött. A közönség tovább tapsolt s a müvésznő harmadszor is meg akarta köszönni a közönség figyelmét. Midőn azonban éppen ki akart lépni, Turolla k. a. elébe került, kezénél fogva elhuzta őt, s maga ment ki a sugólyuk elé. Régen nyilt titok volt már a szinháznál az, hogy a két müvésznő nem nagyon rokonszenvez egymással. Primadonna volt mindkettő a primadonnák erényeivel és gyengéivel. Különféle magán, személyes természetü, itt fel nem emlithető indokok müködtek közre arra nézve, hogy a két énekesnő közt a viszony mindinkább feszültebbé vált, oly indokok, melyek a két müvésznő nyilvános szereplésével alig voltak összefüggésben. Némely laptársunk most avval vádolja az igazgatóságot, hogy Turolla kedvéért a többi primadonnát elhanyagolta, nem léptette őket fel nagyobb szerepekben s igy Bartolucci kisasszony is háttérbe szorult Turolla miatt. Ez a körülmény azután elkeseritette a müvésznőt s ez lett volna közvetett oka az ő távozásának. Tényleg Turolla k. a. valóban uralkodott a müsor és a szerepek fölött, erről meggyőződhetünk, ha a téli játékrendet végig nézzük. Azért a mellőzött primadonnák panasza jogosult is, de nem panaszkodhatik Bartolucci k. a., mert hangja karakterénél s terjedelménél fogva más szerepkörben kellett müködnie, mint Turollának. S e részben az igazgatóság mentsége — a Nemzetben tegnap megjelent czikket igy fogjuk fel — természetes és helyes. Az igazgatóság nem törődhetik az énekesnők magán ügyeivel, azt igazitsák el egymás között. Az egész czivakodásnak, a melylyel a primadonnák egymást megtisztelték semmi nagyobb jelentősége nincs. Van a dolognak azonban folytatása is s az egész történetben ez a legszomorubb. S itt van egyuttal a hiba is, a mit az igazgatóság elkövetett s a miről tegnapi nyilatkozatában nem emlékezett meg. Bartolucci k. a. ugyanis a megtörtént szinpadi kellemetlenség után első elkeseredésében elbocsáttatását kérte s az igazgatóság minden magyarázatkérés nélkül röviden beleegyezett, mintha nem is egy elsőrangu müvésznőről lett volna szó. *Bartolucci k. a. operánk leghasznavehetőbb s egyik legelőkelőbb tagja volt.* Szerepeit megelégedésre dolgozta ki *s a mit nem hangsulyozhatunk eléggé, szerepeit magyar nyelven énekelte.* Azt hisszü, az igazgatóság ennek az utóbbi körülménynek nem tulajdonitott elég fontosságot. Pedig épen a nyelv-kérdés képezi operánk egyik legviszásabb állapotát. A főszereplők nagy része igy Wiltné asszony, Turolla és Reich kisasszonyok, Perotti és Broulik állandóan olaszul énekelnek. Azt hiszszük, felesleges fejtegetni az egynyelvü opera előadások fontosságát. Régen volt az már, mikor a szöveget mellékes dolognak tekintették s csak az énekre fektették a fősulyt. Mai nap már az ének értelmét is akarjuk tudni, mert a mint a zene magyarázza a szöveget, ugy magyarázza a szöveg a zenét is. Operánk azonban rászorul a külföldi énekesekre, a külföldi énekesek pedig magyarul tanulni nem akarnak s igy nincs más mód, mint jó képet vágni a rossz dologhoz. Ily körülmények közt akad egy jelentékeny olasz énekesnő, Bartolucci k. a., a ki nem találja olyan nehéznek a magyar nyelvet, mint többi pályatársai s megtanulja azt aránylag rövid idő alatt s evvel az operának nagy szolgálatot tesz, a közönséget pedig lekötelezi magának. S ezt a derék énekesnőt az igazgatóság egészen egykedvüen ereszti el, mondván, hogy a müvésznő távozni akart s ebben erőszakosan meggátolni nem lett volna illő eljárás. Avval nem törődtünk, hogy mit csinálnak Bartolucci és Turolla kisasszonyok a szinfalak mögött, mert ez magánügy, avval azonban igen is törődünk, hogy miként viseli az igazgatóság szivén az opera érdekeit s megvagyunk győződve arról, hogy *Bartolucci k. a. elbocsátásával éppen az opera érdekei vannak megsértve. Bartolucci kisasszonynyal* az opera sokat veszitett, elveszitett egy már is magyar énekesnőt. Sokkal helyesebben cselekedett volna az opera igazgatósága, ha a lemondás egyszerü elfogadása helyett érintkezésbe helyezte volna magát a müvésznővel, s megvagyunk győződve róla, hogy találkozott volna mód őt operánknak megtartani, s ha kellett volna, engedmények árán is. Ezt mulasztotta el az igazgatóság s követte el a hibát. Azért az 50,000 forintért, a mit az igazgatóság Turolla k. a.-nak fizet, kap az opera más olyan énekesnőt is, mint Turolla k. a., s az is fog ezért a pénzért még olaszul is énekelni. 12,000 forintért azonban aligha talál még egy Bartoluccit, a ki a közönség kedveért megtanul magyarul. —*ts.*

— **A nemzeti szinház** egyik legközelebbi nagyérdekü ujdonsága Shakespeare Antónius és Cleopatra czimü tragoediája lesz, melyre már 4 év óta készül a nemzeti szinház igazgatósága, de közbejött ujdonságok ismételten leszoritották a napirendről. Most az egyszer ugy látszik komolyan hozzáfogtak, s a darab előadásra fog kerülni, a mennyiben a szerepeket már tegnap kiosztották. A czimszerepeket *Nagy* Imre és *Jászay* Mari személyesitik.

— **Zenehangverseny a szabadságharcz szobor javára.** Az országos kiállitás megtekintésére érkező csehek «Colina» társulata a helybeli cseh-klub rendezése mellett vasárnap, jul. 19-én az esti órákban az Erzsébet-sétányon a Budapesten felállitani szándékolt szabadságharcz szobor alap javára zene-hangversenyt fog rendezni. A sétányt e czélra a főváros tanácsa azzal a megszoritással engedte át, hogy a belépti dij 30 krnál több nem lehet. A kibocsátott jelentés következőleg hangzik: A budapesti cseh-klub tisztelettel értesiti a nagyérdemü közönséget, miként az országos kiállitás megtekintésére érkező cseh országos gazdasági egyesület Kolinból 1885. évi julius 19-én, vasárnap délután 60 tagból álló «Sokol» nevet viselő zenekara, a 44-ik számu gyalogezred zenekara közremüködésével Budapest főváros tanácsának 1885. évi julius 13-kán kelt 4773. eln. sz. a. nyert engedélyével a Budapesten felállitani szándékolt «Szabadságszobor-alap» javára az Erzsébet-téren nagy hangversenyt fog tartani. Kezdete 5 órakor. Belépti-dij 30 kr. A sétány délután 4 órakor elzáratik. Jegyek kaphatók: előre a főtrafikokban és 19-kén d. u. 4 órától a sétány négy sarokbejáratánál. Kelt Budapesten, 1885. évi julius hó 15-kén. A szabadságszobor-bizottság kiküldött ellenőrei: Lovag *Falk* Zsigmond, mint a ker bizottm. pénztárnoka, *Bachmayer* György, V. ker. elöljáró, *Homa* Géza, a bizottm. számvivője. A budapesti cseh-klub mint rendezőség: *Novák* Ferencz elnök, *Plzák* Antal titkár, *Linhárt* Rezső pénztárnok.

— **Blaháné Luiza asszony Hódmezővásárhelyen.** Blaha Luiza hódmezővásárhelyi vendégszerepléséről a következőket irják: Kedden este lépett fel báró Splényiné Blaha Luiza a Piros bugyellárisban. A város kicsinyje-nagyja sietett a népkertbe, mely olyan nagy közönséget látott ez estén, minőt csak a legnépesebb népünnepélyeken láthatni ott. Zsufolásig megtelt a szinkör, de százakra ment azok száma is, kik künn a sátor körül hallgatták a nemzet csalogányának csattogó dalait. Olyan lelkesedést, tapsot és tomboló örömet a régiek emlékezete szerint is, Vásárhelyen a szinházban még nem tapasztaltak. De még ekkora publikum sem volt talán együtt a hódmezővásárhelyi szinielőadáson soha. És ez a körülmény nagyon figyelemre méltó, különösen most, midőn a város nagyobbára gazdálkodókból álló közönségnek jelentékeny része künn az aratással van elfoglalva. Az őszinte lelkesedés és tisztelet kifejezésére a város közönsége pénteken este bankettet rendez a müvésznő tiszteletére.

— **A városligeti német arenában** holnap is föllép *Bukovics* Károly bécsi udvari szinész. Vasárnap Rosen Gyulának *O diese Männer* czimü bohózata kerül szinre e jeles szinész föllépével.

— **Az osztrák-magyar monarchia irásban és képben.** Csütörtökön, e hó 16-án az emlitett munka igazgatótanácsa a trónörökös elnöklete alatt ülést tartott. Ennek folyamában a szerkesztők, Weilen és Jókai előadták jelentéseiket az irodalmi és müvészeti munkák előhaladása tárgyában. Weilen kormánytanácsos értesitést adott az ujonnan felhivott munkatársak s az azokkal Salzburgban és Linzben tartott értekezés felől. Jókai Mór ama szaktudósok neveit közölte a trónörökössel, kik a népismei rész kidolgozásával a Magyarországot lakó minden nemzetiségre való tekintettel megbizattak. Ezután megállapitották a tervrajzot és az első közlemény megjelenésének határidejét; az elárusitás módozatai iránt is Bécsben és Budapesten egyezmény jött létre. Az ülés, melyben résztvettek: Arneth, Szögyényi, Miklosich és Beck udvari tanácsosok, valamint Keleti Gusztáv, a magyar mintarajziskola igazgatója, 10½ órától 1-ig tartott.

— **A szegedi szinház ujjáépitése** ügyében folytatott tárgyalásokat tegnap befejezték. A megállapodások szerint a szinház ujraépitését a jövő hónapban minden irányban megkezdhetik.

— **Léderer Dezső** fiatal hegedümüvész, ki tanulmányait legutóbb Bécsben jeles mestereknél folytatta, müvészi körutra indul, s első hangversenyét Nagyváradon rendezi.

— **Festőmüvészek köréből.** *Lotz* Károly jelenleg freskóképek készitésével van elfoglalva, melyek a terézvárosi kaszinó diszes termeit, az operával szemközt levő m. államvasuti nyugdijépület női szalonját s az Andrássy-uti Saxlehner palotát fogják ékesiteni. — *Feszty* Árpád szintén freskókat készit a terézvárosi kaszinó nagy terme számára. — *Aggházy* Gyula és *Paczka* Ferencz jelenleg Rómában időznek és az ottani képtárak mükincseit tanulmányozzák. — *Innocent* Ferencz érdekes magyar életképet fest Petőfinek «Befordultam a konyhára» czimü népdala után.

SPORT.

— **A körmendi athletikai klub** két tagja, kiknek elindulását már jelezte az Egyetértés, mult hétfőn, e hó 6-án érkeztek reggel ¾8 órakor Győrbe, hol a csónakázó egylet tagjai által kiváló fogadtatásban részesültek. A kirándulók szerdán esti 7 órakor érkeztek Budapestre Itt a Neptun evezős egylet tagjai fogadták őket. A budapesti tornaegylet tagjai barátságos vendégszeretetben részesitők a körmendieket s a krisztinavárosi tornahelyiségben szállással látták el őket. A vállalkozó csónakázók, névszerint Illés Antal, Sághy Gyula, Kiss István, Babos József, Bauer József, Horváth Ferencz és Soós Sándor feladatukat kivitték, a mi nem volt mindennapi dolog, tekintve a körmend-győri, rábai ut nehézségeit és viszontagságait.

— **Liverpoolban** a julius 15-ki lóverseny a következő eredménynyel végződött: *The Liverpool Cup* Dij 1000 sovereign (10,000 frt), handicap; 25 svrg. a másodiknak. Táv. 1½ mértföld. (39 aláirás.) Első *Westminster* herczeg «Sandiway»-je (apja Doncaster anyja Clémence); második *Cawdor* lord «The General»-je; harmadik *Bradford* lord «Quiklime»-ja. Összesen öt ló futott.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A II. ker. volt vizvezetéki épület átalakitás** és toldalék-épitési munkálataira összesen 24 ajánlat érkezett be. Fligauf E., noha 26 százalékot engedett az előirányzott 13,133 frtból, de ajánlata a kitüzött feltételeknek minden tekintetben nem felelt meg, s ezért a tanács Schneider Endre ajánlatát fogadta el, mely a

tűzött feltételeknek legjobban megfelel. Schneider az előirányzati összegből 20½ százaléknyi engedményt tett.

— **Az ivóviz.** Naponkint szaporodnak a panaszok a főváros területén az ivóviz élvezhetetlensége miatt s nem egy helyütt az a panasz is merült fel, hogy kevés a viz. A tanács föl fogja hivni a háztulajdonosokat, hogy használják a házi szűrőket, s ha módjukban van, a közkutakat.

— **Uj omnibusz-társaság.** Weisz Lipót és társai társaskocsitulajdonosok a főváros területén alakitandó omnibusz-társaság részére üzleti engedélyt kértek a fővárosi tanácstól. Minthogy azonban semmi pozitiv ajánlatot nem tettek, a tanács ezuttal nem határozhatott kérelmük fölött s uj ajánlat tételére utasitotta őket.

— **A kávésok és vendéglősök** ellen az a panasz merült föl, hogy a hatósági szabályrendelet ellenére az üzleti helyiségek elé virágokból, folyondárból hüs helyeket csinálnak, mi által a járó helyek nagy részét elfoglalják. A tanács utasitotta a mérnöki hivatalt, hogy kerületenkint járjon el és irja össze az ily kávéházakat és vendéglőket. A mérnöki hivatal e megbizást már teljesitette s bejelentette a szabályrendelet ellen vétőket, kiket a tanács az érvényben levő hatósági szabályrendelet értelmében pénzbüntetéssel fog sujtani.

— **Uj polgári leányiskola.** A tanács elhatározta, hogy a Terézvárosban polgári leányiskolát létesit s már is lépéseket tétetett alkalmas helyiség kibérelése czéljából. A bérlők azonban oly tulságosan magas árt követeltek, hogy kénytelen volt függőben hagyni a kérdést; utasitotta azonban a tanügyi osztályt, hogy alkalmas telket kiszemlélve, az uj polgári leányiskolát építtesse fel.

— **A fővárosi uj iskolaigazgatókat** a tanács a következőleg osztotta be az egyes iskolákhoz: *Wehner* Gyula a tabáni népiskola igazgatója hasonló minőségben áthelyeztetett a czukor-utczai iskolához. A Terézvárosban levő templomtéri 24 osztályos iskolát fi- és leányiskolára választották szét és az előbbi igazgatójául *Rosmanith* Vilmos tanitót, az utóbbihoz *Lakits* Vendelt nevezték ki. A külső váczi-utczai iskolához *Hajnal* Adolfot, a Mária-utczaiba *Spanberger* Alajost, a stáczió-utczaiba (a leányiskolához) *Sennyei* Ferenczet, és (fiiskolához) *Barczen* Jánost nevezte ki. Ezeken kivül a következő tanitók lettek igazgatókká: *Zimmermann* Antal a herminamezei iskolánál, *Hetzer* Ferencz a tabáni Szarvastéri iskolánál és *Trajtler* Károly a Török utczai iskolánál. Igazgató tanitók: *Fettich* Ferencz a Bajnok-utczai iskolában, *Tanos* Imre a Szigony-utczai iskolában, *Sretwiezer* Lajos a VII. ker. iskolában és *Eller* Ferencz a külső soroksári-utczai iskolában.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos régészeti közgyülés** két általános érdekü tárgy felett fog tanácskozni és határozatot hozni. Az egyik ama közös érdekek megállapitása, melyek az országban létező muzeumok és régészeti társulatokra vonatkoznak s a másik a régiségleletek ügyének állami kezelése, miáltal azok széthurczoltatásának és a tudomány kárára való elkallódásának megakadályozása czéloztatik. Ezeken kivül szakelőadások is fognak tartatni általános régészeti tárgyakról s ujabb hazai leletekről, melyek azonban tanácskozás vagy vita tárgyát nem képezik. Eddig a közgyülés titkáránál a következők jelentettek be előadásokat: Dr. *Czobor* Béla «a kiállitáson levő latin és görög szertartásu egyházi emlékekről és a magyar népipari motivumokról agyagipari és szövészeti müvekben»; ifj. *Kubinyi* Miklós «az árvamegyei régészeti emlékekről»; *Lehóczky* Tivadar bemutatja beregmegyei bronzkori gyüjteményét; dr. *Lipp* Vilmos «a keszthelyvidéki leletekről»; *König* Pál «Mithras emlékekről a dévai muzeumban; *Könyöki* József «Magyarország nyugati határvárairól a középkorban»; dr. *Réthy* László «Dácia nemzetiségi viszonyairól a rómaiság idején»; dr. *Szendrei* János «Dürer Abrecht származásáról és müvészetéről»; *Téglás* Gábor «a római bányászatról Erdélyben.» Azokra nézve, a kik utazási kedvezményben akarnak részesülni a bejelentési határidő e hó 18-án jár le, mivel a tagok névsorát a kérvénynyel együtt be kell terjeszteni a miniszteriumhoz s annak elintézése legalább 8—10 napot vesz igénybe. A közgyülés tagjai semminemü részvételi dijat nem fizetnek.

— **Az I. budapesti 1848/9. honvéd aggharczosok egyesülete** a választmány határozata és 24 rendes tag kérelme folytán julius 19-én délután 3 órakor a VII. ker. István-tér 14. sz. a. erzsébetvárosi klub helyiségeiben rendkivüli közgyülést tart, melyre a szavazóképes tagok meghivatnak.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A Zsupánszky-ügy** tegnapi tárgyalásáról közölt tudósitásunkban megemlékeztünk arról is, hogy a vádlott mikép használta föl bünös czéljaira a Budapesten készült magánpecséteket. Tudósitásunk e része nem lévén egészen világos, elmondjuk ujra, hogy Zsupánszky Pál hogyan hamisitotta a makói járásbiróság és adóhivatal pecsétjeit. A betüvéső természetesen nem vállalkozott volna arra, hogy magánember megrendelésére hivatalos pecséteket készitsen, s igy Zsupánszkynak az ötlete támadt, hogy két magánpecsétet készittet, melyekből összekombinálhatja a szükséges föirásokat. A betüvéső ennélfogva két pecsétnyomót vésett; az egyiknek ez volt a föirása:

KIRÁLYI JÁRÁSBIRÓSÁG
ROMÁN TOLMACSA
REH LEÓ

A másiké ez:

MAGYAR HIRTADÓHIVATAL
(Magyar korona.)
MAKÓN.

Már most, hogy megszerezze a makói járásbiróság hivatalos pecsétjét, bemázolta Zsupánszky az első pecsétnyomó felső sorát s rányomta a hamis okiratra; azután bekente festékkel a második pecsétnyomó magyar koronáját, meg az alatta levő «MAKÓN» szót, s összeillesztette az első lenyomattal. Igy keletkezett e körirat:

KIRÁLYI JÁRÁSBIRÓSAG
(Magyar korona)
MAKÓN.

A makói kir. adóhivatal pecsétjét következőkép hamisitotta Zsupánszky. Bekente festékkel a második pecsétnyomót, de ugy, hogy a «HIRTADÓ» szó «H» és «T» betőjének felső része szárazon maradt; a «H» ennélfogva «K»-nak látszott, mig a «T» pontot képezett. Igy támadt a következő pecsét.

MAGYAR KIR. ADÓHIVATAL
(Magyar korona)
MAKÓN.

A pecsétek lenyomatai pompásan sikerültek s nem árulhatták volna el Zsupánszky Pál bünös szándékát.

— **Kegyelem.** A *Bozner Zeitung* jelenti, hogy Henri Tourville hitves gyilkos kiszabadult börtönéből, mert büntetése hátralevő részét elengedték. Tourvillet, kinek ügye világszerte nagy szenzácziót keltett, 1877. julius 2-dikán halálra itélték s e büntetést utóbb kegyelem után tizennyolcz évi börtönre változtatták. — Az angol törvények szerint fölvehetné Tourville neje vagyonát, mely miatt hitvesgyilkosságra vetemedett, csakhogy időközben elpocsékolták azt rokonai. Különben óvakodnia kell az angoloktól, mert Angliában ujra törvényt ülhetnek fölötte a gyilkosság miatt. Tourvillet eleintén a gradiskai fegyházban őrizték, de később Gráczba vitték, mert Gradiskában sulyos betegségbe esett a rab. Egyébiránt még nem erősitették meg hivatalosan a megkegyelmezés hirét.

— **Gyilkosság tébolyrohamban.** Kápolnás községben Joszap Juon a legrendezettebb viszonyok közt élt és csendes, szelid ember létére mindenki becsülte. Mult év elején ágyban fekvő beteg lett és ennek következtében buskomorságba esett. Orvosi segélyt nem akart igénybe venni s Rakaczán Mária kuruzslónéhoz fordult gyógyszerért, ki adott is neki egy kis üvegcsébe folyadékot, melytől azonban betegsége csak fokozódott. Végre is vizióba esett s kertjében czéltalanul csatangolt. A községben el volt terjedve a hir, hogy a becsületes Joszan Juon megbolondult. Családja iránt gyengéd volt, de a mint az a rögeszméje támadt, hogy adósságai miatt gyermekei és ő tönkre fognak menni, borzasztó tettre határozta el magát. 1884. jul. 2-án ugyanis a reggeli órákban 5 éves kis fiát Gligort, a szobából kiküldte a konyhába és a másik fiával a 7 éves Juonnal a szobában maradt. Gligor távozván a szobából, a dühöngő apa megragadta fiát és megölte. Látván holt gyermekét, kirohant a konyhába és agyonütötte másik fiát is. A hir a kettős gyilkosságról csakhamar elterjedt a községben és Joszan Juont nyomban elfogták. De minthogy fogságában a buskomorság tünetei feltünően voltak észlelhetők rajta, a törvényszéki orvos kijelentette véleményében, hogy Joszap a tett elkövetésekor nem volt beszámitható állapotban és hogy folyton tébolyrohamai vannak. A lugosi kir. törvényszék e véleményt felülvizsgálat végett, a budapesti kir egyetem orvosi tanári karához küldte, mely azt indokainál fogva helybenhagyta. A törvényszék ügyészi inditvány alapján egész eljárásra nézve beszüntető végzést hozott, melyben Joszan Juonnak az orsz. tébolydában leendő elhelyezését rendeli el. A kir. tábla e végzést helybehagyta. A kuria szüneti büntetőtanácsa, ma délelőtt *Perczel* Béla elnöklete alatt tárgyalván az ügyet, az alsóbb biróságok határozatát, Baló Mihály előadó inditványára helybenhagyta ugyan, de a végzésnek azt a részét, mely vádlottnak a tébolydában leendő elhelyezéséről szól, megváltoztatta oly formán, hogy Joszan Juon a közigazgatási hatóságnak közbiztonsági intézkedések czéljából kiszolgáltatandó.

— **Rablógyilkosság.** Jász-Kisérben mult év okt. 4-én este 7 órakor *Turi* Antalt mezőről hazatérő felesége meggyilkolva találta lakásán. A gyanu saját fiára Turi Istvánra irányult, ki Basa (Ajtai) János czigány legény segitségével gyilkolta volna meg az apját. A csendőrök azonnal mindkettőt elfogták. Basa János beismerte a véres tettet, egyuttal azonban czinkossággal vádolta Turi Istvánt, ki a gyilkosság elkövetése után a rablott pénzt vele megosztotta. A jászberényi kir. törvényszék Turi Istvánt és Basa (Ajtai) Jánost a btk. 279. §-a alapján szándékos emberölés és a 349. §. szerinti rablás büntette miatt életfogytig tartó fegyházra itélte. A kir. tábla ezt az itéletet Turi Istvánra nézve megváltoztatta s őt a *vád alól felmentette.* A kuria szüneti büntető tanácsa ma délelőtt *Perczel* Béla elnöklete alatt felülvizsgálvan az ügyet, *Horváth* László referens ismertetése után, a táblai itéletet helyben hagyta, azzal a változtatással, hogy Basa Jánost a gyilkosság büntettében mondotta ki bünösnek.

— **Uti költség Amerikába.** Lichtenstein Mór egy vagyonos ujpesti polgár fia nagyobb füszerkereskedőktől hamisitott megrendelésekkel nagymennyiségü kávét és czukrot csalt ki, hogy ezek eladásával pénzre tegyen szert; a lelkifurdalás egy pillanatában azonban önként jelentkezett a törvényszéknél. A végtárgyaláson megkérdeztetvén, mi czélból követte el a csalásokat, azt felelte, hogy Amerikába akart kivándorolni és ott magának üzletet alapitani. A törvényszék a vádlottat, miután a károsultak panaszaiktól, egynek kivételével, elállottak, csalás vétsége miatt két havi fogházra itélte, mi azonban vizsgálati fogsága által kitöltöttnek vétetett.

Szeged, jul. 17. (O. É.) *Ifj. Köteles* Mihály előtt ma reggel 9 órakor hirdették ki a kir. tábla fölmentő itéletét, melyet Köteles egykedvüen hallgatott végig, a nagy számban jelent volt közönség pedig éljenzéssel fogadott. *Bene* elnöklő vizsgálóbiró tudatta Kötelessel, hogy az itélet jogerőre emelkedéseig *fogva marad.* *Vizinger* makói ügyvéd, Köteles védője felebbezett az ellen, hogy a fölmentő itélet kihirdetése után sem bocsátják szabadon védenczét.

MULATSÁGOK.

— **A városligeti nagy vendéglőben** lakomát adott ma *Csery* Lajos, a városligeti bizottmány elnöke, a bizottsági tagok részére. Jelen voltak: Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy Károly alpolgármester, Királyi Pál, Kuklay István, Heinrich, Tömöry, Forgó s más bizottsági tagok; továbbá: Markus József főjegyző, Lampl Hugó főszámvevő és Splényi Ödön báró kiállitási rendőrkapitány. A kedélyes lakoma alatt több felköszöntőt mondottak. A lakomát megelőzőleg a városligeti bizottság ülést tartott, melyben a városliget fejlődését és szépitését nagyban előmozditó intézkedések kerültek szóba.

HÁZASSÁG.

— **Esküvők.** *Boday* Dániel, fővárosi m. kir. postatiszt julius 16-án Miskolczon oltárhoz vezette *Wolfgang* Irén kisasszonyt, Wolfgang Lajos tanár leányát. Násznagyok voltak: Láng Adolf pestmegyei főesperes és Zelenka Pál miskolczi ev. lelkész. Nyoszolyó asszonyok: Melczer Gyuláné és Nagy Károlyné. Vőfények és nyoszolyó leányok: Baráth János és Sárkány Ilona, Szerényi Károly és Juhász Mariska, Nemes Károly és Greichman Mariska, Zelenka Lajos és Wolfgang Kálmán. — *Pongrácz* Béla fővárosi hirlapiró e hó 15-én vezette oltárhoz néhai *Nyárádi* Zsigmond somogymegyei szolgabiró leányát Etelkát Székesfehérváron. — *Posner* Hermina kisasszonyt, lovag Posner Károly Lajos kir. tanácsos leányát e hónap 26-dikán vezeti oltárhoz a dohány-utczai kultusztemplomban Fuchs Róbert, Fuchs Ignácz császári tanácsos fia Prágából.

— **Eljegyzés.** Dr. *Weisz* fővárosi ügyvéd jegyet váltott Tapolczán Marton Eugenia kisasszonynyal.

GYÁSZROVAT.

Onaciu Sándorné szül. Moga Petronella, Onaciu Sándor brassói törvényszéki elnök neje e hó 15-kén meghalt Kolozsvárott, a hol az orvosok életveszélyes mütétet hajtottak rajta végre. A mütét maga jól sikerült, de az utóbajok megölték a beteget.

Drágos Elekné, szül. Mialovich Olga, Drágos Elek kézdivásárhelyi kir. ügyész neje, e hó 12-én 27 éves korában elhunyt. Temetése 14-én ment végbe oly általános részvét között, mint a mily nagy volt a tisztelet és szeretet, mely életében körülvevő,

Özv. Berndt Jánosné, szül. Lukich Mária asszony, e hó 16-án 63 éves korában Budapesten elhunyt.

Polákovics Antal nagyszombati társaskáptalani őrkanonok, egyházmegyei biráló, aranymisés áldozár e hó 16-án végelgyengülésben 86 éves korában elhunyt.

A hivatalos lap julius 17-iki számából.

Ügyvédi kamara. A pécsi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint *Nagy* Ferencz paksi lakos, ügyvéd, e kamara lajstromába folytatólag felvétetett; *Boda* Vilmos szegszárdi, *Kis* Lajos bonyhádi, *Passich* Mihály és dr. *Illés* Károly pécsi lakos, ügyvédek, saját kérelmükre a kamara lajstromából töröltettek; végül: hogy *Scheibner* Kálmán ügyvéd lakhelyét Tamásiból Bonyhádra és *Goócs* Gyula ügyvéd Mohácsról Pécsre tették át.

TÁVIRATOK.

Szerajevo, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Msgr. *Savas,* a boszniai metropolita végkép lemondott állásáról. A metropolita értesitette ez elhatározásáról az osztrák-magyar kormányt és az okuméni patriárchát. Lemondásának okairól eddig senki sem tud bizonyosat.

Czernovicz, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Gazeta Polszka* megbizható forrásból jelenti, hogy *Kochanovszky* lovagot, az eddigi tartományi főnököt legközelebb meghivják az urakházába.

Prága, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A Pokrok az autonomista körök jogosult kivánságának mondja, hogy az eddigi zavaros vitával szemben hivatott helyről, maga Liechtenstein herczeg által tisztáztassék a helyzet. Ha az utóbbi kifejtené a nézetét, ugy véget érne a Lienbacher-Zallinger-féle zavar, mert ez a két egyén nem tekinthető Liechtenstein herczeg és a nagy német-konzervativ többség nézetei kifejezőjének. A smichovi polgári kör konstatálja a csehek indolencziáját, minthogy a német egyletek felvirágozásával szemben a Sokol tagjainak száma hatvan százalékkal megapadt. Elhatároztatott, hogy a német kereskedelmi egyesület akcziójával szemben egy nagy cseh iparszövetkezetet fognak alapitani és felszólitják a Portheim és Ringhofer gyáraiban dolgozó cseh hivatalnokokat, hogy erélyesebben csatlakozzanak a cseh mozgalomhoz.

Grácz, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Volksblatt* arról emlékezik meg, hogy a Hohenwart-klub kettéválásának oka nem a nemzetiségi kérdés volt és tévesnek mondja azt az állitást, mintha a Lichtenstein-klubban azt a tervet állapitották volna meg, vagy azt a határozatot hozták volna, hogy egy nemzetiségi német-konzervativ klub alakittassék. A stiriai katholikus nép választói és választottjai megvetik a nemzetiségi viszályt, mindazáltal tudják, hogy németek és tudják, hogy joguk és kötelességük adott esetekben e szerint cselekedni.

Morva-Ostrau, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A községtanács mai választásánál a német pártbizottság összes jelöltjei egyhangulag megválasztattak. A cseh párt számbeli erőssége daczára tartózkodott a szavazástól, miután előre látta a német jelöltek győzelmét.

Reichstadt, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Mint hitelt érdemlő forrásból jelentik, az orosz czár és az osztrák-magyar uralkodó szeptember 3., 4. és 5-ik napjain itt Reichstadtban találkozni fognak. Az uralkodókkal együtt Reichstadtba jönnek minisztereik és a kiséretükhöz tartozó méltóságok. A fejedelmi vendégek fogadására itt már előkészületeket tesznek. Vilmos császár megérkezéséről, tekintettel ennek egészségi állapotára, már kezdettől fogva nem volt szó, de Bismarck herczegnek megjelenése, hir szerint, nincsen kizárva.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. Franczia kormány-körökben elhatározták, hogy *Annam* megszállását okvetetlenül elkerülik.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr. A *Szuez*-kérdést illetőleg a Salisbury-kormány nem támaszt nagyobb akadályokat, s valószinü, hogy a konferenczián függőben hagyott kérdéseket diplomácziai uton fogják elintézni.

Páris, jul. 17. *Courcy* tábornok jul. 16-án kelt táviratában jelenti, hogy *Haiphongba* megy, hogy ott a tábornokokkal értekezzék és azután az annami kikötők megtekintése után Hüebe fog visszatérni.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az opportunista választó-bizottság «köztársasági nemzeti bizottsággá» alakult. Manifesztumát a választások kezdetén minden községben ki fogják függeszteni. A manifesztumot eddig 160 szenátor és képviselő irta alá. A választások szeptember második felében mennek végbe. (N. Fr. Pr.)

Páris, jul. 17. A *kamara* mai ülésében elfogadta azt a törvényjavaslatot, melynek értelmében a kormány fölhatalmaztatik, hogy a romániai termények behozatali vámját emelje. A papir-adó megszüntetése 1886. decz. 1-ig elhalasztatott, mert a kamara nem találta az eleső jövedelemért kellő kárpótlást. Ezután a kamara a költségvetést egész terjedelmében elfogadta. Azt hiszik, hogy a szenátus a költségvetés tárgyalását jul. 27-én kezdi meg, minek következtében a kamarák ülésszaka augusztus eleje előtt nem zárható be. A hirlapok ebből azt következtetik, hogy az általános választások szeptember előtt nem lesznek megejthetők.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Az alsóházban mr. Bourke jelentést tett a Finn angol konzul titkárával történtekről. Az angol kormány az orosz hatóságok utján előterjesztéseket tett az orosz kormánynak, és egyuttal beható vizsgálat megtartását javasolta. Az orosz kormány azt válaszolta, hogy már lépéseket tett a vizsgálat megindítására, de Komarovtól értesült, hogy Finn titkára nem tudatta az orosz hatóságokkal, hogy angol szolgálatban van, s hogy azok egész alaposan tarthatták gyanusaknak Finn titkárát és kiséröit.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az egyiptomi kérdés pénzügyi része, a mi az uj kölcsön kibocsátását illeti, az orosz kormány válaszának megérkezése óta elintézettnek tekinthető. Németország már e hét elején beleegyezett abba, hogy Anglia és Francziaország végezzék az emissziót. *Bismarck* herczeg azt hiszi, hogy ez ellen a birodalom-gyülésnek sem lesz kifogása s csak azt követeli, hogy Berlinben is be lehessen majd váltani a szelvényeket. A többi hatalom is helyeslő választ adott. (N. Fr. Pr.)

London, jul. 17. Az alsóházban *Bourke* kijelenté, hogy a kormány mindent meg fog tenni, hogy az egyiptomi kölcsön *mielőbbi kibocsátása lehetővé tétessék.* Az ez iránti tárgyalások még folyamatban vannak.— *Hicks Beach* közli, hogy az afghán kérdésben ujabb értesités nem érkezett.

London, jul. 17. *Hamilton* tengerészeti miniszternél a londoni City küldöttsége tisztelgett a lordmayor vezetése alatt, mely alkalommal a miniszter ugy nyilatkozott, hogy a kormány a hadi tengerészetet a vérteshajók uj osztályozása és az eddiginél több torpedó beszerzése által törekszik javitani.

Pétervár, jul. 17. A törvénytár a czár rendeletét közli 575 desjatin földnek Pradna környékén való kisajátitása tárgyában, állandó tábor és erőditmények létesitése végett.

Madrid, jul. 17. A belügyminiszterium jelentése szerint a kolera kitörése óta Spanyolországban összesen mintegy 60,000 ember betegedett meg és **17,000** esett a járványnak áldozatul.

Konstantinápoly, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Sir Alfred *Sandison* az angol nagykövetség első dragománja, mielőtt szabadságra ment volna, a szultánnál külön kihallgatáson volt, mely alkalommal a szultán neki igen értékes dohányszelenczét ajándékozott, valamint drágaköveket lady Sandison számára. Ezt is annak jeléül tekintik, hogy az angol-orosz viszony bensőbbé vált.

Konstantinápoly, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A török hivatalnokok közt nagy lehangoltság uralkodik, sokan inséget is szenvedtek, mert már régebben nem kapják ki fizetésüket.

Az oroszok előnyomulása.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az orosz nagykövetséghez közelálló körök azt állitják, hogy a nyugtalanságot, melyet az angol lapok tegnap elárultak, a tények nem igazolják s az angol hivatalos körökben sem tartják indokoltnak, ámbár mindkét részről elismerik, hogy a differencziák, melyek a Gladstone-kabinet visszalépésekor még elintézetlenek voltak, még most sincsenek kiegyenlitve, s az ezekre vonatkozó tárgyalások még hosszabb időt vesznek igénybe. Orosz körökben *határozottan tagadják,* hogy az orosz kormány olyan ujabb követelésekkel lépett volna föl, melyeket már a Gladstone-kabinettel szemben nem állapitott volna meg. Az emlitett körökben *azt is határozottan kétségbe vonják, hogy Zulfikár közelében orosz csapatmozgósitások mennének végbe.* Különben tegnap óta az angol sajtó hangulata is nyugodtabb.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata). A *Daily Telegraph* arról értesül, hogy az oroszok nem nyomultak előbbre Zulfikár környékén. Magát a szorost nem szállották meg az oroszok. A Zulfikár körül táborozó orosz csapatok számát tulozzák az eddigi hirek. Az angol kabinet magyarázatot kért az orosz kormánytól s kiemelte, hogy haderejének gyarapitását nem tekintheti barátságos eljárásnak.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata.) A lapok ma már kevesebb pesszimizmussal szólnak az afghán helyzetről, mert nem bizonyult valónak az a hir, hogy Zulfikár szomszédságában szaporitják az orosz csapatokat. A diplomácziai tárgyalások megszakitásáról most még nem lehet szó, de *Salisbury* aligha fogja megadni azokat a konczessziókat, melyeket Gladstone megtagadott. A *Times* és *Standard* azt hiszi, hogy Oroszország engedni fog.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ideérkezett pétervári táviratok egész határozottan állitják, hogy a béke nem fog megzavartatni.

Pétervár, jul. 17. A *Journal de St.-Pétersbourg* a *Zulfikárra* vonatkozólag forgalomban levő téves nézeteket igazitván helyre, ezeket irja:

Ha Peacock kapitány térképe után indulunk, Zulfikár alatt azt a völgyet kell értenünk, mely a Ferirud és a hegység töve közt terül el. Azt kellene hinni, hogy ez az a pont, melyre nézve Angolország az emirrel szemben kötelezettséget vállalt. Oroszország legalább ily értelemben vette a kifejezést: Zulfikár, midőn elvben beleegyezett, hogy ezt a helyet az emirnek engedje át, nem hihette azonban, hogy Angolország Afghanisztánnal szemben azokra a szorosokra nézve vállalt kötelezettséget, melyek a kérdésben forgó ponttól keletre fekszenek és még alkudozások tárgyát képezik a két kormány között.

London, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Orosz részről azt állitják itt, hogy az utolsó napok izgalmai mesterkéltek és teljesen indokolatlanok voltak. Az orosz kormány semmivel sem nehezíti meg az afghán kérdés végleges megoldását s megmarad a Giers és Granville által megállapitott határok közt. (N. Fr. Pr.)

KÖZGAZDASAG.

Bécs, jul. 17. Miután a kormány és az *éjszaki vasuttársulat* közt a tárgyalások befejeztettek, az éjszaki vasut igazgatósága augusztus második felére rendkivüli közgyülést hivott össze, hogy a reichsrath által módositott egyezséget elfogadás végett előterjeszthesse.

Boroszló, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). Valamennyi heti jelentésben kedvezőtlenül nyilatkoznak a *vasüzletről,*

Brüsszel, jul. 17. A *kamara* ülésén a vasutügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő a belga állam által visszavásárolt nagy luxemburgi vasut kötvényeinek beváltása vagy convertálása tárgyában. Az 500 frank névértékü kötvények 625 frankkal váltatnának be, mely kötvények egy uj kibocsátásu 3 és fél százalékos belga járadékkölcsön czimleteiért is becserélhetők.

Bern, jul. 17. A szövetség-tanáns elhatározta, hogy képviselőt küld a belga vasutak fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából augusztus 8-ikán tartandó kongresszusra, melynek czélja, hogy az épülőfélben, vagy már forgalomban levő vasutaknál foganatba veendő javitásokat fontolóra vegye.

Konstantinápoly, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A szultán a bellova-vakareli és üszkübvranjai *csatlakozási vasutak* nyomjelzését véglegesen jóváhagyta. Az erre vonatkozó irade épen most érkezett a portához. Az épitést e hó végén kezdik meg.

Konstantinápoly, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata). Pol. Corr.: Itteni mévadó körökben azt hiszik, hogy a *dohányegyedárusági társaság* és az adósságkezelőség közt ama kártéritési követelés miatt támadt differencziák, melyekre a görög-egyiptomi kereskedelmi szerződés szolgáltatott okot, biróságon kivül egyezmény utján fognak kiegyenlittetni.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

Az erdészet az országos kiállitáson.

IV.

Nyerstermékek és félgyártmányok.

Erdészeti kiállitásunk nyerstermékeire nem egy oly előleges kritika hallatszott, hogy azok a tömegesen kiállitott rendkivüli nagy méretekkel dicsekvő faóriások az erdészetnek nem haladását, de ős állapotát mutatják.

Nem lehet czélunk az erdészetnél oly fontos és előnyös konzervativ gazdálkodás előnyeinek kidomboritásával ezen igen szigoru birálatra reflektálni, mert talán a laikusok is a bemutatott fakoloszok szemlélete közben nem azt kérdezték maguktól vagy szomszédjaiktól, hogy miként nőttek azok oly nagyra? hanem a legnagyobb valószinüség szerint azt: hogy az ország határait őrző Kárpátok bérczeiből mily módon tudták őket ide varázsolni? — Mert hogy a bérczek azon zugaiban, a hol ily törzsek vannak még, — sem állami, sem megyei utak nincsenek, az esetleg létező községi utakon pedig ily terheket szállitani nem lehet! — azt különösebben az utak tekintetében kellően tájékozott magyar közönség tudja.

Midőn tehát az erdészet a nyerstermékek kiválóbb, de nálunk még mindig nem a ritkaságok közé tartozó példányait bemutatta, — egyik czélja az volt: hogy megmutassa, miszerint szállitási eszközeink az előhaladottság oly fokán állanak, hogy azok segitségével a nem mindennapi méretekkel biró törzseket is képes rendeltetési helyükre juttatni, másik czélja pedig az, hogy az erdők csiszolatlan gyémántjai ugy bocsátassanak a közönség és az érdeklődő szakférfiak és faiparosok szemléje alá, hogy minden irányban felvilágositást nyujtva, kézzelfoghatólag mutassák meg a minőséget és méreteket. De ezeken kivül volt egy harmadik czél is, a melynek feladata volt az 1867. évi párisi kiállitás alkalmával kimondott ama rendszer érvényesitése, hogy az erdészeti kiállitási tárgyak egész mivoltuk szerint mutatandók be, és ehhez képest a korábbi kiállitásokon használt törzskorongok (a fa bizonyos hosszában rendesen két-két méternyi távolságban kivágott 10—30 cm. széles szakaszok) helyett óriás törzsek, tönkök és mindennemü kidolgozott fák megcsonkitatlan nagyságban állitandók közszemlére, hogy azok látása mély és maradandó benyomást tegyen.

Egyébként pedig nem zárkózhatott el az erdészet azon tudat elől sem, hogy a fa az országnak egyik főkiviteli czikkét képezi. Mert az országos statisztikai hivatal kimutatásai szerint mig ebbeli kivitelünk az 1868-ik évben csak 11.705,567 frt, 1884-ben már 26.515,547 frt értéket képviselt, sőt az utolsó 16 év alatt egyszer, azaz 1878-ban *51.566,412* frtra is felrugott:

Ezzel szemben behozatalunk volt az

1868-ban	10.094,918 forint
1884-ben ellenben csak . . .	6.140,476 «
Behozatalunk legkisebb volt 1882-ben	4.910,475 «
és legnagyobb 1869 . . .	14.390,302 «

Már eme tekintélyes számok is méltán megkövetelték tehát az erdészettől, hogy ahoz illően jelenjen meg országos kiállitásunkon.

És eme követelményeknek meg is felelt, mert a bemutatott termékek oly változatosan és gazdagon vannak közszemlére állitva, hogy abból az ország erdőgazdaságának képe kellően kidomborodva tekint felénk.

Nyerstermékeink ismertetésénél mindenekelőtt meg kell itt emlékeznünk ama óriásokról, melyek részben a közlekedési miniszterium csarnokával szemben az ut hosszában, részben pedig a király és Albrecht főherczegi pavillon közötti téren és végre az erdészeti csarnok körül vannak kiállitva. Ezek közül köbtartalom és sulyra nézve legelöl áll

a *gelsei Gutmann S. H.* czég által kiállitott 14 m. hosszu 152 cm. alsó átmérővel biró kocsányos tölgy törzs szakasz. Eme kiváló példánynak kikerekitett köbtartalma 17½ kbmtr sulya légszáradt állapotban 170 métermázsa.

Utánna következik méretre nézve mindjárt a *beszterczebányai kincstári erdőigazgatóságnak egy 44 m. hosszu 102 cm. alsó átmérővel biró luczfenyő törzse,* melynek köbtartalma kikerekitve 15 köbméter sulya pedig 70 méter mázsa.

Ezen két kolosz után sorrendben következnek:

a *kolozsvári erdőigazgatóság* — egy osztatlan darabban — kiállitott 7 drb luczfenyő-ászokgerendákra való törzse, melyeknek legnagyobbika 33 mét. hosszu és 110 cm. alsó átmérőjü, köbtartalma 14·2 köbméter, sulya pedig 67 mt. mázsa. Ezen kiváló méretü luczfenyő törzsek és számtalan társai szülőföldjükül, a korona herczeg ő fensége kedvencz vadász-területét magában foglaló görgényi uradalmat valják, és hasonló társai a Szászrégen melletti «Herbus» nevezetü Marosmenti kincstári raktárban őszszel évente nagy mennyiségben szemlélhetők.

A *gróf Andrássy Gyula hesdáti* uradalomból származó 36 mtr. hosszu 100 cm. alsóátmérőjü, 13·9 köbméter tömegtartalmu jegenye fenyőtörzs, melynek sulya kereken szintén 67 métermázsa.

A *nemeskéri Kiss Miklós véglesi* uradalmából származó két darab 20—20 mét. hosszu 70/70 és 75/75 centiméterre nagyolt jegenyefenyő gerenda. Ezek köbtartalma 9.6, illetve 10.3 köbméter, sulyuk pedig 46, illetve 49 métermázsa.

Középméretü törzsek tekintetében kiváló a *liptóujvári kincstári* uradalom lucz-, erdei-, vörös- és czirbolya- (havasi) fenyőfából álló kiállitása, mint a melyek sürü egyenletes rostszerkezetük, szép egyenes hengerded növésük által tünnek ki. Kitünnek végre *juhar-, köris-, szil- és tölgytönkeikkel: a zágrábi, beszterczebányai, m.-szigeti, ungvári, zsarnóczai és sóvári uradalmak.*

A *homok kultura* kedvencz fája az *ákácz* két darab 8½—10 méter hosszu és 33—48 cm. átmérőjü szép példányban *Coburg főherczeg* kiállitásában van képviselve.

A *növekvési viszonyokat feltüntető korongok* elég számban vannak szintén képviselve, ezek közül a kiválóbbak közé tartoznak: *Körmöcz* és *Debreczen város* kiállitása, valamint az érseki uradalmak stb. Különösen tetszetősen vannak bemutatva Körmöcz városáéi e tekintetben, a mennyiben a különféle fanemek ferde vágáslapjai a rostszövetnek szembeszökőbb feltüntetése végett, szépen vannak fényezve. E várost különben azért is előnyösen ki kell emelnünk, mert az erdeire vonatkozó rendszeres gazdasági üzemtervnek elkészitésében követésre méltó szép példaadással ment előre, és mert erdészeti ügyeit ugy rendezte mint talán egy város sem az országban.

A *kultuszminiszterium* vallás- és közalapitványi uradalmai pavillonja körül a szabadban szintén változatos kiállitása szemlélhető a nyerstermékeknek, itt azonban a kiváló méretek már nem szerepeltetnek s a fősuly inkább az egyenletes növekvési viszonyok és a faipari szempontból fontos egyenletes rostszerkezet, hasadékonyság, szinre stb. van fektetve.

A nyerstermékekkel vegyesen váltakozó rendezett *félgyártmányok* kiállitásában mindenesetre első helyet foglalja a *dongának* felette változatos alakban történt bemutatása.

Azon donga gulák, melyek az erdészeti csarnok előtti szabad téren, meg a b. Popper-féle pavillon közelében, a zágrábi kincstári erdőigazgatóság és a Vuk M. és fiai budapesti czég által vannak tetszetősen felállitva, ½—500 akós hordók és kádak előállitására szolgáló franczia és német dongákat tartalmaznak.

A Vuk czég kiállitása különben azért is az érdekesebbek közé tartozik, mert a szokott modoru dongák mellett bemutatott, Beregmegyéből származó bükkfadongákat és külömböző méretü (18—30" hosszu, 4—6" széles és 4—6" vastag) spanyol dongákat is. Terjedelmesebb kiállitása van e czikkben báró Prandau uradalmainak is, valamint Brood vagyonközségnek, a horvát pavillon közelében.

Nem lesz itt érdektelen megemlitenünk, hogy a magyar donga-iparnak megalapitója a hagyományok szerint Klopfinger János budapesti kádármester volt, ki századunk harmadik tizedében mint első uttörő jelent meg a szlavoniai tölgyesekben messzetekintő terveivel, és itt legelőször b. Prandau uradalmából nagyobb mennyiségü tölgy tőfákat vásárolván, az itt készitett kádár-iparczikkekből Budapesten nagyobb raktárt állitva, vagyonosodásának ez által rakta le alapjait. Később nyomdokait mindinkább többen követték, és ekkép lett a dongakereskedelem fokozatosan oly terjedelmüvé, hogy csupán azon részének értéke, mely külföldre szállittatott el, a mult évben a *tizenkét millió forintot* meghaladta!

A magyar államnak ezen nevezetes félgyártmánya azonban ma már nagyobbára a Száva és Dráva menti kiterjedt tölgyesekből kerül ki, mert a Duna és Tisza, valamint ezek mellékfolyói medenczéjében létezett pompás tölgyesek, most már csupán hirből ismeretesek, és a kiméletlen fejsze ez idő szerint már csupán ott sujtja porba az időviszontagságokkal századokon küzdött tölgyek koronáját, hol közlekedési hálózatunk ujabb foglalásai csak legujabban tették megközelithetőkké az erdőket.

A donga kiviteli utja eddigelé Trieszt felé irányult, legujabban azonban oly rohamosan vette utját Fiuménak, hogy e czikkben Fiume Triesztet a mult évben már tulszárnyalta.

A *félgyártmányok* rendkivül gazdag gyüjteményének oly változatos képe tárul fel különben a szemlélő előtt ugy az erdészeti kiállitás területén, valamint a Horvát- és a közalapitványi pavillonok mellett is, hogy azok aprólékos részletezésére lapunk elég térrel nem rendelkezik; és igy mig egy részről elengendőnek tartjuk megemliteni azt, hogy a kádár-bodnár, asztalos, szitás, esztergályos és a többi faiparba vágó félkészitmények majdnem minden nemét megtalálja itt a szakember, addig más részről mégis a nevezetesebb termékeket a következőkben röviden ismertetni szükségesnek találjuk.

Nagy tömege- és méreteinél fogva minden esetre első helyen emlitendő a *zágrábi erdőigazgatóság kiállitása,* a hol különösebben a *hajóépitéshez szükséges* idomitott oldal- és bordafák, továbbá bókonyok oly méretekben (11—17·7 mét hosszu 52/80 cm. vastag) fordulnak elő, minőket csak ritkán láthatunk. Vannak itt továbbá vasuti kocsi-padlók, mindenféle kemény fából készült padlók, vasuti talpfák és kiváló példányokat tartalmazó tükrös padlók. Ezen a bélsugár irányában mesterségesen füreszelt tükrös padlók ma különösen Francziaországban nagy előszeretettel használtatnak az épületeknél, ablak- és ajtóknál. Érdekes itt még egy 13·6 mét. hosszu és 65½ cm. vastag négyszögü óriás malom-gerendely is.

A *bustyaházai kincstári* uradalom gyönyörü finom szövetü czirbolya fenyő hangfenék fáival, továbbá kőris, nyár- és juhardeszkáival tünik ki, mely utóbbiaknak egyik lapjuk izléses csinnal fényezve van.

A *ráczkevei* cs. kir. uradalom 5.8 met. hosszu 107 cm. széles, 16 cm vastag nyárfa padlója; a gróf *Esterházy Miklós*-féle *tatai* uradalom szil, bükk, cseresznye, kőris és éger deszkái és padlói 48 cmig terjedő szélességükkel; nemeskéri *Kiss Miklós véglesi* uradalma 3.8—4.8 met. hosszu 2½—4 cm. vastag, 67—88 cm. széles, kitünően kezelt jegenye fenyő deszkái; a *Milch J. D.* és *Kohn J.*-féle fakereskedő czég 4-met hossu 5 cm. vastag és 70 cm. vastag luczfenyő hajó padlói; 4—6 mét. hosszu 2½—8 cm. vastag, 45—70 cm. széles, kőris, juhar és szilfa deszkái és padlói; továbbá egy 19 cm. hosszu, 65 cm. vastag malomgerebely; herczeg *Pálffy Miklós malaczkai* uradalmának a szászországi és a cs. kir. Ferdinand vaspályán alkalmazott méretek szerint készitett erdei fenyő vasuti talpfái; az *esztergomi érseki uradalom* 8½ met. hosszu, 49

cm. széles és 8 cm. vastag tölgy hajópadlói, bükkfából készült ágyu keréktalpai és vasuti talpfái, továbbá egy 6 mét. magas [illegible] cm. vastag mészkő oszlopa; az *Engel Adolf és fiai* nevü pécsi fakereskedő czég gyönyörü tölgy-, dio- és körisfából készült burkoló lemezei (fournier), továbbá vadkörte, juhar és köris padlói; a gróf *Almássy Kálmán gyulavári* uradalmából való bükk zutorléczek; a *gödöllői* kincstári uradalom 2.1 méter hosszu 9 cm. vastag és 50 cm. széles szelidgesztenye és bálványfa padlói; a *Bayersdorf* és *Biach* czég deszkái és vasuti talpfái között a fafogyaték apasztását és a deszka tartósságát czélzó metszésmódok; a *m.-szigeti kincstár* uradalom ágtalan és szépmetszésü luczfenyő deszkái készitve a *Grödl* czég által, mind olyan kiváló gyártmányokat képeznek, melyek ugy a minőség, mint a méret nagysága, valamint helyes kikészittetésük tekintetéből a szakember tanulmányára is érdemesek.

A félgyártmányok majdnem egyik legérdekesebb részét képezi végre, ama kerti házalaku kiállitás a «*Haasz Adolf* pavillonja közelében, mely 156 darab 4—5 mét. hosszu, 3 mm. felfelé egész 10 cm. vastagságig terjedő, és 26—38 cm. széles tölgy tükrös boritó deszka és lemez, padló és deszka, továbbá 6 db 4 mét. hosszu és 7—8 cm. vastag tölgyheveder, és 10 db 10 cm. széles 2½ cm. vastag különféle hosszuságu tükrös tölgy parkettléczből van összerakva, és a mely a *Jacques Schmitt et Comp*» budapesti czégtulajdona. Nevezetes és kiváló érdekü ez azért, mert noha hónapok óta van már a nap hevének kitéve, mindazáltal vetemedés vagy repedés alig vehető észre, és az is oly kis mértékü, hogy a tölgyfának ez ismert két rosz tulajdonságánál fogva számba alig vehető. Nézetünk szerint ezen siker a bélsugarak irányában teljesitett metszés által lett elérve, minthogy e módon a fa rostszerkezete nem vagdaltatik keresztülkasul, és igy az összeköttetés nem bontatik meg annyira, mint a közönséges metszésnél, mely a rostokat teljesen átvágván, az összetartást meglazitja.

N. R.[2]

= Tanitók testületi látogatása a kiállitáson. A kiállitásra felrándult délmagyarországi tanitó-egyesület ma délelőtt 10 órakor vonult fel zászlója alatt a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a számára fenntartott szögek beverésére felkérje. *Marx* Antal tanfelügyelő vezette a testületet, melynek háromszáz Budapesten időző tagja majnem teljes számmal megjelent a miniszteriumban, hol a tanfelügyelő a miniszterhez intézett magvas beszédében különösen a tanitói nyugdijtörvény megváltoztatásának égető szükségét hangsulyozta, majd áttért az ötödéves pótlék kérdésére, továbbá a miniszter figyelmébe ajánlotta a tanitók árváinak sorsát, végül pedig kiemelte, hogy a délmagyarországi tanitótestület mindig a magyar állameszme erősbitésére való törekvést tartja szent kötelességének. Trefort Ágoston miniszter válaszában kijelenté, hogy a tanitók nyugdijügyét szabályozó 1875. 32-dik törvényczikk több határozata a tiz év alatt teremtett viszonyoknak meg nem felel, ezért már a legközelebbi jövő feladatai közé sorozza e törvényczikk revizióját; az ötödéves pótlék kérdésében hivatkozik az ország pénzügyi viszonyaira, melyek sokszor a legméltányosabb igények megvalósitását sem engedik meg, a tanitói árvák ügyét illetőleg utal arra, hogy a budai árvaház felállitása egyelőre segitett a bajokon, végül pedig buzditja a tanitói kart, hogy a magyar állameszme ápolását tartsa legelső és legszentebb kötelességének. Ezután a miniszter a jelenvoltak kitörő éljenzése közt beverte a zászlószöget. Innen a testület a belügyminiszteriumba vonult, hol a miniszterelnök és belügyminiszter nevében Beniczky Ferencz államtitkár verte be a szögeket. A társaság a nap javarészét az országos kiállitás megszemlélésére forditotta. Az iparcsarnokot, a közoktatásügyi pavillont testületileg szemlélték meg, nagy érdeklődéssel hallgatva a kirendelt tisztviselők által nyujtott szakavatott magyarázatokat. Délben társas ebédre gyültek össze a Dreher-féle sörcsarnokban, hol első sorban *Lévay* Ferencz az orsz. kiállitás elnökségét és Tóth József tanfelügyelőt köszönté fel, *Tóth* József a csongrádmegyei tanitó testületet éltette, Wehner Ferencz Gyula pedig Lévay Ferenczre üríté poharát, Péterffy Sándor a budapesti tanitók kalauzoló és fogadó bizottságát, különösen ennek tevékeny elnökét Wehnert éltette. A társaság délután a Margitszigeten keresett üdülést, az estét pedig a magyar dalcsarnokban töltötte. — A holnapi nap programmja a következő: Reggel 8 órakor találkozás a lánczhidfő két oldalán levő kávéházakban, esetleg a Szt.-György-téren. Innen indulás a várkert, királyi lak, vörös kereszt-egylet, a «Paedagogium» és a tanitók orsz. árvaházának megtekintésére. Déli 12 órakor találkozás a fogaskerekü-vasut pályaházánál. Délután 1 órakor ebéd a svábhegyi Eötvös-féle villában. Délután 3 órakor kirándulás a Normafa-, Jánoshegy-, Disznófő- és Fáczánhoz. Este 8 órakor vacsora a Redoutban.

= Szerb tanitók a kiállitáson. A szerbiai vallás- és közoktatásügyi miniszter a belgrádi állami tanitóképezde hét végzett növendékét *Theodorovics* Pál tanár vezérlete alatt Budapestre küldötte az orsz. kiállitás és a tanintézetek megtekintése és tanulmányozása végett. A fiatal szerb tanitók a Tökölyi-féle intézetben vannak szállva s ez intézet felügyelője, *Popovics* V. István, két nap óta kalauzolja őket a fővárosban és a kiállitáson. Megtekintették a Lipót-utczai fővárosi elemi iskolát, az országos tanszermuzeumot, az orvostelepet, az egyetemi könyvtárt, a fővárosi szerb község templomait és iskoláit, a kiállitást, a Margitszigetet és a királyi palotát. Holnap szándékoznak Trefort miniszternél tisztelegni. A fiatal tanitókat szombaton gr. *Zichy* Jenő ebédre hivta meg a Dobos-féle vendéglőbe.

= A jury-csoportok munkarendje *szombatra*, e hó 18-ára a következőleg állapittatott meg: A VIII. csoport d. e. 11 órakor *az igazg. épületben* levő ülésteremben ülést tart. XXIV. csoport d. u. 4 órakor nagy *szemlét* tart a téglák, kövek, czement és fedési tárgyak felett. A XXII. csoport A) osztálya 7½ órakor reggel *szemlét* tart, ugyanezen csoport A) és B) oszt. együttesen d. e. 9 órakor tart *szemlét*. A XXIX. csoport d. e. 9 órakor folytatja és fejezi be női kézimunkák birálatát a *háziipari csarnokban*. Ülést tartanak továbbá a XXX. csoport d. e. 11 órakor az *igazgatósági épületben*, ugyanott a XXXI. csoport délelőtt 9 órakor.

= A jury-tanács ma tartott ülésében több csoport-jury inditványára elhatározta, hogy a kiadandó okleveleken alkalmazandó jelmondatok közé még a következők vétessenek fel: «A mintának természethü és kitünő kivitele», «Kitünő munka», «Szép munka» és «Gyakorlati munka», «Uj házi-iparág meghonositása.» Azután tárgyalás alá vétettek a jury-csoportok beterjesztett jegyzőkönyvei, melyek egyrésze azonban az alakilag egyöntetü kidolgozás kedvéért az illető biráló bizottságokhoz utasittattak vissza.

= Az őszi nemzetközi szőlő-kiállitás Szeptember 24-től október 4-ig az időleges kiállitások csarnokában nemzetközi szőlőkiállitást rendeznek, melynek tárgya lehet a) szőlőfürt levágott állapotban, b) cserepekben vagy edényekben nevelt szőlőtő. A kiállitott és jutalomra méltó szőlőfürtök pénzdijakban és kitüntetésben (nagy diszoklevél, bronzérem) részesülnek. Szőlőfürtöt levágott állapotban küldhet a kiállitásra minden magyar és külföldi kiállitó; de a berni fillokszera-egyezmény értelmében a csomagolásnak nem szabad szőlőlevelekkel eszközöltetnie. A bejelentések az orsz. bizottság által ingyen szétküldött iveken szept. 10-ig a kiállitási hivatalhoz küldendők be.

= Kéjvonat München és Budapest között. Az országos kiállitásra kiránduló vendégeket hozó különvonat aug. 3-án este 8 óra 25 perczkor indul el Münchenből és 12 órakor Salzburgot érintve, Bécsnek folytatja utját, honnan másnap reggel 8 órakor indul tovább. Pozsonyban 11 órakor villásreggeli, Érsekujvárott 2 órakor ebéd. A vonat aug. 4-én d. u. 4 órakor érkezik Budapestre.

= A kiállitás látogatói. A kiállitást e hó 16-án, csütörtökön az állandó jegyek tulajdonosain kivül *6185 egyén látogatta* és pedig 50 kros jegygyel 3289, 20 kros esti jegygyel 1259, 20 kros munkás vagy tanulójegygyel —, 20 kros katonajegygyel 190, napi szabadjegygyel 109 egyén.

= Vasuti személyforgalom. A magy. királyi államvasutak vonatain tegnap 2341 egyén érkezett a fővárosba, elutazott 1962, az osztrák-magyar államvasuton érkezett 2285, elutazott 1908 egyén, a déli vasuton érkeztek 690-en, elutaztak 551-en. E szerint öszszesen érkezett 6316, elutazott 4421 egyén.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ Szered-galgócz-lipótvári összekötővonal megnyitása. Julius hó 20-án a szered-galgócz-lipótvári összekötővonal a közforgalomnak átadatik. Ez összekötő vonalon fekvő Szilád-Zéle állomás egyelőre csak a forgalmi- és táviró szolgálat számára nyittatik meg. További intézkedésig tehát személyek-, podgyász-, gyors- és teheráruk szállitása ugy ez állomásra, mint ez állomásról lehetetlen. Ez összekötő vonalon közlekedő személyszállitó vonatok menettervét külön falragasz hirdeti. A személy- és podgyász-szállitás az 1876. évi november hó 1-től érvényes személy-dijszabásokhoz tartozó XXIV. pótlék alapján eszközöltetik. Gyors- és teheráruk továbbitása az 1882. évi február hó 1-től érvényes helyi árudijszabás II. részének 2. füzetéhez tartozó XI. pótlék és az 1883. évi szeptember 1-től érvényes I. rész, valamint pótlékaiban foglalt gyors- és teheráruk szállitására vonatkozó határozmányok alapján történik.

⁂ Az ujszász-jászapátii vasut junius hó 20-kán fog átadatni a közforgalomnak. A megnyitó vonat Ujszászról julius 20-án d. e. 10 óra 40 perczkor indul Jászapáthira, a hol diszebéd lesz. A 20-án megnyiló vasut dijszabásait már kiadta a magy. államvasut, mely e helyi vasutat kezelni fogja.

⁂ Menetrend-változások. Az osztrák-magyar államvasuton jul. 15-én a menetrend következőképen változott: A Budapestről 2 órakor délután *Palotára*, és onnan 2 óra 46 p. d.u. vissza induló omnibusz-vonat 1½ órával később, és a *Palotáról* 7 óra 15 perczkor Budapestre induló omnibusz-vonat 2½ órával később fog közlekedni. Az emlitett omnibusz-vonatok, valamint a Budapestről esti 6 óra 45 perczkor Palotára induló omnibusz vonat csak hétköznapokon hozatnak forgalomba. A Budapestről esti 6 óra 15 perczkor Temesvárra induló személyvonat Berczelen — Alberti-Irsa és Czegléd között — föltélesen meg fog állani; e vonat Berczelről esti 8 óra 16 perczkor indul.

A tótmegyer-n.-béliczi másodrendü vasuton: A N.-Béliczről d. u. 2 óra 20 perczkor induló vegyesvonat a nagy-béliczi-nyitrai vonalon be lesz szüntetve és e helyett a 10 órakor este Nyitráról Tótmegyerre induló vegyes vonat már Nagy-Béliczről jő forgalomba. Ez uj vegyes vonat indulása N.-Béliczről d. u. 5 óra 45 perczre és Tótmegyerre való érkezése esti 11 óra 18 perczre van megállapitva. A Tót-Megyerről Nyitrára este induló és a futárvonatokhoz csatlakozó vegyes vonat, egy negyed órával később fog indulni, mint jelenleg.

A n.-kikinda-n.-becskereki vasuton: a személyvonat Nagy-Kikindáról 3 órakor délután fog indulni és 5 óra 46 perczkor N.-Becskerekre érkezni. A személyvonat az ellenkező irányban változatlan marad. A vegyes vonat N.-Kikindáról 3 óra 35 perczkor reggel fog indulni és Nagy-Becskereken reggeli 7 óra 54 perczkor megérkezni. A vegyes vonat N.-Becskerekről 6 óra 20 p.-kor este indul és N.-Kikindára 10 óra 41 perczkor este érkezik. A tartózkodás «Válom» megálló helyen Nagy-Kikinda és Karlova között az emlitett vonatoknál felhagyatik. Bővebbet a kifüggesztett hirdetményekből.

E hó 20-ától kezdve a *szered-galgócz-lipótvári összekötő-vonal* megnyitása folytán a következő menetrend-változások lépnek életbe: Indulás Pozsonyból Zsolnára omnibuszvonattal reggel 5 órakor, futárvonattal délelőtt 9 ó. 15 p., vegyes vonattal éjjel 11 ó. 35 p. és Nagyszombatba omnibuszvonattal esti 6 ó. 20 p. Érkezés Pozsonyba Zsolnáról személyvonattal reggel 4 ó. 8 p., vegyesvonattal d. u. 2 ó. 28 p., futárvonattal esti 7 ó. 22 p., omnibuszvonattal 10 ó. 17 p. este. Nagyszombatból omnibuszvonattal 6 ó. 57 p. reggel. A csatlakozás Bécsből és viszont változást nem szenvednek. Az indulási idők Galanthától Zsolnára a következők: személyvonattal éjjel 12 ó. 54 p., futárvonattal délelőtt 10 ó. 13 p., személyvonattal délután 3 órakor. — Érkezés Zsolnáról Galanthára személyvonattal reggel 2 ó. 50 p. és délután 12 ó. 9 p.-kor. A csatlakozások Budapest és Galantha között a Budapest felőli irányban a Budapestről reggel 7 órakor induló és Galanthára d. e. 10 ó. 7 p. érkező futárvonat, továbbá a Budapestről d. e. 9 ó. 40 p. és esti 8 ó. 45 p. induló és Galanthára d. u. 2 ó. 28 p. és éjjel 12 ó. 52 p. érkező személyvonatok által közvetittetnek, a Budapest felé való irányban pedig a Galanthától 2 ó. 55 p. éjjel és 12 ó. 42 p. d. u. induló személy- és este 7 ó. 2 p. induló és Budapestre 10 ó. 9 p. este érkező futárvonat által. A jelenleg Budapest és Nagyszombat között forgalomban levő Budapestről 6 ó. 25 p. reggel, 8 ó. 15 p. este induló és Budapestre 7 ó. 27 p. reggel érkező vonatok beszüntettetnek. Az érkezés Zsolnára Pozsonyból illetőleg Galanthától személyvonattal 5 ó. 26 p. reggel, omnibuszvonattal 11 ó. 58 p. d. e., futárvonattal 1 ó. 38 p. d. u. személyvonattal 8 ó. 50 p. este történik. Az indulás Zsolnáról Pozsony és Galantha felé személyvonattal reggel 6 ó. 30 p., futárvonattal d. u. 3 ó. 15 p., omnibuszvonattal d. u. 3 ó. 20 p. és személyvonattal esti 10 ó. 20 p. történik. A csatlakozások Zsolnán és Uj-Zsolnán változatlanok maradnak. Nagyszombat és Szered között az összeköttetés omnibusz- és vegyesvonatok által van helyreállitva, melyek a Galantha és Zsolna közt közlekedő futár- és személyvonatokhoz közvetlenül csatlakoznak. Indulás Nagyszombatból éjjel 1 ó. 15 p., d. e. 11 ó. 15 p. és délután 5 ó. 40 p., az érkezés Nagyszombatba éjjel 2 ó. 25 p., délelőtt 10 ó. 58 p. és délután 4 ó. 15 p. történik. Bővebbet a kifüggesztett hirdetményekből.

⁂ Osztrák-magyar-román vasuti kötelék. Az 1882. november hó 1-től érvényes osztrák-magyar-román köteléki dijszabás II. rész, VI. pótlékában és III., IV. pótlékában foglalt 5000 és 10,000 kg.-u kocsirakományokban elszállitott I. oszt. darabárukra szóló 3. számu kivételes dijszabás tételei, a mennyiben a II. osztályra szóló dijtételek nem olcsóbbak, folyó évi jul. hó 20-ától kezdve, az emlitett köteléki dijszabás hatályon kivül helyezéseig oly 5000—10,000 kilogrammu kocsirakományokra fognak alkalmaztatni, melyek csupán a II. osztályba sorolt árukból képezvék.

⁂ Románia uj vámtarifájára vonatkozólag a magy. kir. államvasutak igazgatósága a következőkre figyelmezteti a közönséget: Julius hó 13-án uj román vámdijszabás lépett életbe. Ez uj vámdijszabás, melynek dijtételei magasabbak a jelenleg érvényben levő egyezményi vámdijszabás tételeinél, mindamaz áruczikkekre alkalmaztatni fog, miknek származási helye nem Ausztria-Magyarország, Oroszország, Svajcz, Görögország, Anglia, Olaszország, Belgium, Németország és Hollandia. Az ez országokból származó áruczikkeknek, vagy a szállitó helyen, vagy a berakodási kikötőkben székelő román konzulsági ügynökök, vagy a küldőhelyen müködő elöljáróság vagy végül a kivitelt eszközlő vámhivatal főnöke által kiállitott *származási bizonyitványnyal* kell elláttatniok. Az emlitett országokból származó, de a fennebb emlitett felsőbbségek által kiállitott származási bizonyitványnyal el nem látott áruczikkek, a Romániába szóló bevitelnél, az uj vámdijszabás alapján fognak elszámoltatni.

Kimutatás

a m. kir. államvasutak 1885. évi huszonhetedik heti bevételekről.

Idő	Száll. mennyiség: Utasok	Száll. mennyiség: Áruk	Bevételek: 1885-ben	Bevételek: az 1884. hasonló időszak.	Több + kev. — 1885-ben 1884-hez képest
	száma	tonna	o. é. frtokban (adópótlék nélk.)		
1885. julius hó 2-tól julius 8-ig	139000	108000	535000	590367	— 55367
1885. január 1-től julius 1-ig	2764260	3287485	14157515	12096449	+ 2061066
Összesen . .	2903260	3395485	14692515	12686816	+ 2005699

SORSOLÁS.

— A Waldstein-Wartemberg-féle sorsjegyek julius 15-iki huzásánál nyertek pengő pénzben továbbá **30** forintot következő: **20**037 052 171 307 354 410 444 470 525 564 690 807 942 **27**022 266 285 340 362 404 436 506 510 583 592 667 758 814 873 882 897 908 962 **28**119 326 371 412 425 442 533 715 724 781 809 822 858 956 **29**023 079 168 485 518 588 628 652 707 731 754 881 926 958 994 **30**111 146 201 269 276 315 317 397 413 414 651 656 722 817 840 **31**019 098 187 277 285 467 529 538 568 626 833 892 894 924 946 973 **32**177 187 246 294 326 344 434 492 500 546 718 934 951 953 982 **33**256 260 353 376 390 488 522 542 553 592 599 673 707 922 965 **34**145 521 548 594 598 602 780 900 950 **35**214 225 293 432 462 475 504 535 591 613 659 731 789 798 894 917 968 973 **36**088 094 407 504 564 645 653 760 785 792 825 **37**132 163 262 281 380 495 545 675 715 721 775 898 909 916 **38**023 093 167 230 232 431 643 807 961 973 997 **39**050 196 235 666 713 782 844 926 998 **40**033 048 227 270 293 417 460 515 550 656 668 796 872 **41**062 080 129 349 432 657 687 854 892 896 **42**225 453 628 670 745 761 790 862 882 966 **43**010 032 055 111 258 297 335 423 446 450 485 562 572 690 696 743 756 882 910 987 **44**009 205 302 336 345 448 547 572 588 592 594 623 906 **45**074 075 174 179 237 249 282 347 383 448 574 629 694 744 800 831 874 885 **46**162 224 464 587 596 599 695 707 712 783 846 876 903 924 931 974 **47**024 047 118 215 283 298 328 353 496 626 668 775 895 910 914 948 **48**098 122 185 249 330 383 415 482 506 509 821 847 863 **49**022 025 062 136 164 169 227 345 410 416 434 676 680 841 961 987 **50**064 240 250 334 447 580 610 716 776 795 963 982 **51**245 282 307 332 368 408 623 682 763 791 813 926 **52**300 330 425 466 520 599 808 873 898 928 934 **53**000 099 179 239 297 316 354 463 528 723 785 797 905 917 978 **54**030 190 239 294 355 460 517 545 555 639 655 774 827 878 **55**096 106 109 169 411 415 435 497 509 525 677 980 **56**068 079 102 140 194 359 395 397 442 451 462 474 569 602 663 671 858 869 **57**087 134 265 292 456 489 587 751 850 856 870 915 **58**027 048 175 253 305 309 367 574 590 755 775 815 824 855 884 967 **59**166 267 369 398 520 592 633 764 871 **60**170 174 225 361 400 655 694 715 725 971 **61**053 096 128 146 230 244 496 508 598 616 658 687 737 903 927 **62**248 347 394 449 490 506 556 626 697 742 940 **63**044 121 197 236 264 308 343 373 493 495 637 750 **64**020 145 218 249 273 300 320 336 369 421 468 496 510 544 732 743 836 888 964 977 979 **65**053 160 273 389 634 675 850 870 945 992 **66**132 153 451 457 490 511 650 699 869 909 920 928 966 **67**087 155 300 480 518 743 926 **68**013 091 132 153 248 263 282 327 464 466 497 577 692 719 746 822 929 **69**181 307 416 503 555 926 982 **70**141 150 319 345 362 417 420 589 765 786 811 837 964 973 **71**085 219 271 354 522 550 554 570 583 640 643 644 672 698 754 791 799 804 985 **72**055 106 208 276 290 320 447 707 805 844 889 **73**033 044 104 155 217 269 321 391 486 491 549 637 648 765 **74**095 257 305 524 572 591 593 661 765 775 798 802 809 914 942 943 949 **75**057 187 272 294 366 526 552 591 651 714 855 953 **76**041 128 318 462 567 612 615 689 887 **77**034 061 103 112 188 250 298 316 416 451 484 542 555 583 609 640 647 662 807 **78**208 225 269 302 444 508 522 680 715 759 847 858 873 886 936 **79**001 019 082 242 311 393 410 514 **80**322 367 468 588 600 621 629 648 676 700 750 815 945 **81**000 018 112 155 341 441 510 511 801 869 996 **82**119 227 275 367 373 383 384 480 524 543 585 591 613 834 933 **83**023 116 120 127 175 185 189 232 279 308 336 396 471 477 495 520 654 711 719 844 995 **84**034 041 140 175 191 193 208 244 251 351 367 467 584 636 691 767 792 827 868 886 933 945 **85**058 274 279 338 343 349 370 394 409 491 535 555 613 631 790 848 909 **86**027 076 083 152 233 282 545 555 609 610 650 696 773 786 809 **87**103 157 204 273 274 334 476 791 843 964 **88**070 092 188 287 372 380 476 494 669 710 762 964 966 **89**133 242 330 340 354 374 527 749 751 802 837 839 884 927 928 963 964 **90**153 170 205 262 351 406 416 422 442 576 648 865 952 970 **91**004 081 093 099 126 232 297 335 445 547 569 630 648 557 674 735 752 788 856 878 970 **92**152 208 304 377 411 484 673 722 843 **93**009 027 080 106 156 225 241 339 365 477 480 506 568 578 880 886 920 923 924 985 991 **94**044 082 177 184 246 265 403 532 560 736 786 869 879 905 940 982 994 **95**074 103 187 219 236 320 393 405 485 493 512 543 586 814 826 **96**183 221 371 467 706 717 767 847 867 991 **97**031 058 284 376 552 566 750 **98**003 074 241 250 575 662 675 681 769 785 **99**031 083 108 252 264 292 383 527 624 686 728 738 757 791 854 924 **100**005 026 051 055 060 159 270 290 334 344 359 399 449 479 495 590 618 675 738 782 332 849 866 870 878 950 959 **101**009 248 271 298 597 600 664 704 766 902 950 **102**088 120 121 132 176 232 346 382 463 473 493 525 567 728 645 672 718 753 799 907 909 949 971 **103**069 084 257 344 349 357. A nyereményeket 15% levonásával 1886. január 15-től kezdve fizetik ki. A legközelebbi huzás 1886. julius 15-én lesz.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

Hetiszemle az értéktőzsdéről.

— julius 17.

Az értéktőzsdét a legjobb hausse-áramlatban lepte meg tegnapelőtt az a londoni hir, hogy az oroszok előnyomulnak Zulfikár ellen. Ennek következtében tegnap rossz napja volt a tőzsdének. A járadékok rohamosan estek és a váltók és valuták ép oly mértékben emelkedtek. Valósággal háborus árfolyamok voltak azok, melyeket a tegnapi árfolyamlap mutatott. Még pedig oly árfolyamok, mintha nem Oroszország és Nagybritannia között ujulna meg a diplomácziai harcz, hanem Ausztria-Magyarország határait fenyegetné az ellenség. A magyar aranyjáradék 2½ százalékkal és a magyar papirjáradék majdnem 3 százalékkal esett akkor, midőn Magyarországon épen elég kedvező termést takaritanak be. Érthető az, ha a nemzetközi játékértékek gyengülnek, de kétségtelen, hogy az üzérkedés tul lőtt a czélon, a midőn ijedtségében a magyar járadékok árfolyamának rontott. E jelenségnek egyedüli magyarázata a tőzsde gyengesége és a függetlenség érzetének teljes hiánya. A mi tőzsdénk feltétlenül alárendeli magát a bécsi tőzsdének, a hol pedig ilyenkor csakis a leggyengébb elemek adják meg az irányt, kik minden csekélyebb megrázkódtatásra elveszitik lélekjelenlétüket. Ha Londonban az angol konzol és az orosz értékek, vagy Párisban és Berlinben az orosz papirok csökkentek, ennek meg van a maga természetes oka, mert ez az afghán viszály Angliát és Oroszországot nagyon érzékenyen érintik. Kétségtelen az is, hogy Magyarország közgazdasági fejlődésére kivánatos a béke fentartása, de ha higgadtabban fontoljuk meg a helyzetet, még nagyon kétséges az, hogy hátrányos volna-e reánk nézve az, ha Anglia és Oroszország között a távoli Ázsiában háboru ütne ki. Az idén a hivatalos jelentések szerint jó gabonatermésünk lesz és ha kiüt a háboru, gabonánk a világpiaczon két hatalmas versenytárstól, Oroszországtól és Indiától szabadulna meg, legalább arra az időre, a mig a háboru tart. Már a tegnapi napon láttuk, hogy daczára a kedvező termésnek, az afghán hirek menynyire fölemelték a buza árát. Hát ha még csakugyan háborura kerülne a dolog? Mennyivel drágábban tudnók akkor terményeinket értékesiteni? És hogy jó termés esetén magas gabonaárak mit jelentenek Magyarországon, azt nagyon jól tudja a tőzsde, az a tőzsde, a mely ép akkor ront a magyar állampapirok ellen, a mikor oly jelenségek merülnek fel, melyek Magyarország bevételeit csak növelnék.

A magyar járadékok oly rohamos és rendkivüli árfolyamcsökkenését másodsorban a rendezetlen valutaviszonyok indokolják, bár a külföldi aranyjáradék-tulajdonosok csak oly aranyban kapják a kamatot, mintha nálunk is már be volna hozva az arany-valuta. Hogy a tegnapi árfolyamcsökkenések igazolatlanok és elhamarkodottak voltak, azt csakhamar belátta a tőzsde maga is, mert már délben javult az irány és ez a javulás ma további előmeneteleket tett. Kivánatos volna minden esetre, hogy a tőzsdei üzérkedés higgadtabban vizsgálja a helyzetet és annak visszahatását gazdasági és pénzügyi viszonyainkra, akkor a tegnapihoz hasonló jelenségek nem fognak többé fölmerülni. A tegnapi alacsonyabb árfolyamok természetesen csakhamar fölébresztették a vételkedvet, mit a mostani nagy pénzbőség jelentékenyen előmozditott, és igy a mai tőzsdén elég nagy forgalom volt, az irány is szilárdult, de a mult héthez képest a magyar aranyjáradék még mindig $1^1/_{10}$ százaléknyi csökkenést mutat, a magyar papirjáradék árfolyamvesztesége ugyanazon idő alatt pedig $2^8/_{10}$ százalék. Bankrészvények közül az üzérkedési papirok szintén nagy csökkenést mutatnak, igy a magyar hitelbank 2·10 frttal, az osztrák hitelintézet $2^1/_2$ frttal, a magyar jelzáloghitelbank $1^3/_4$ frttal és a magyar leszámitoló és pénzváltóbank $^1/_2$ frttal esett a mult héthez képest. A közlekedési vállalatok részvényeinek Budapesten alig van piacza; ezek árfolyamait itt akként szabályozzák, a mint a bécsi tőzsde előirja. Helyi értékekben csak a hét elején volt valami mozgalom, mig az utolsó napok nagy eseményei ezt a piaczot teljesen háttérbe szoritották; malomrészvények a mult héthez képest jelentékenyen csökkentek. A valuták és váltók árfolyamai tegnaphoz képest jelentékenyen lanyhultak ugyan, de a mult heti árfolyamokkal szemben még mindig nagy emelkedést mutatnak.

A nevezetesebb értékek árfolyamváltozásait a következő táblázat mutatja:

	Jul. 10.	Julius. 17.		Különbözet
Államadósság:				
Magyar aranyjáradék	99.25	98.15	—	1.10
» papirjáradék	92.90	90.10	—	2.80
Magyar vasuti kölcsön	148.50	148.50		—.—
» nyeremény-kölcsön	118.25	119.—	+	—.75
Tiszai és szegedi kölcsön	120.25	119.50	—	—.75
Bankrészvények:				
Magyar ált. hitelbank	290.50	287.40	—	2.10
» jelzálog-hitelbank	108.75	107.—	—	1.75
» leszámitoló- és pénzváltóbank	82.—	81.50	—	—.50
Osztrák hitelintézet	285.80	283.30	—	2.50
Osztrák-magyar bank	862.—	872.—	+	10.—
I. magyar iparbank	142.—	150.75	+	8.75
Pesti magyar kereskedelmi bank	582.—	584.—	+	2.—
Biztositó társaságok:				
Bécsi biztositó társaság	210.—*	217.—	+	7.—
I. magyar általános biztositó társaság	3140.—	3140.—		.—
Foncière, pesti biztositó	77.—	77.—		—.—
Pannonia viszontbiztositó	204.—	204.—		—.—
Gőzmalmok:				
Konkordia-malom	594.—	594.—		—.—
I-ső budapesti malom	1300.—	1275.—	—	25.—
Erzsébet-malom	267.—	264.—	—	3.—
Henger-malom	615.—	629.—	—	14.—
Lujza-malom	302.—	300.—	—	2.—
Molnárok és sütők malma	451.—	450.—	—	1.—
Pannonia-malom	1130.—	1135.—	+	5.—
Viktória-malom	370.—	365.—	—	5.—
Közlekedési vállalatok:				
Adria-magyar tengeri hajózási	—.—	—.—		—.—
Alföld-fiumei vasut	185.50	185.—	-	—.50
Déli vasut	136.50	133.50	—	3.—
Észak-keleti vasut	176.50	176.50		—.—
Erdélyi vasut	184.50	184.—	—	—.50
Kassa-oderbergi vasut	148.—	149.—	+	1.—
Magyar-nyugati vasut	168.—	169.—	+	1.—
Osztrák-magyar államvasut	295.—	297.50	+	2.50
Tiszavidéki vasut	252.—	252.—		—.—
Dunagőzhajózási társulat	—.—	—.—		—.—
Pesti közuti vaspálya	594.—	590.—	—	4.—
Takarékpénztárak:				
Országos központi takarékpénztár	432.—	432.—		—.—
I. hazai takarékpénztár	5900.—	5900.—		—.—
Egyesült fővárosi takarékpénztár	432.—	432.—		—.—
Különféle vállalatok:				
Alagut	151.—	150.—	—	1.—
Franklin-könyvnyomda	200.—	203.—	+	3.—
Ganz és társ. vasönt. és gépgyár	855.—	855.—		—.—
Gschwindt-féle szeszgyár	425.—	425.—		—.—
Athenaeum	556.—	556.—		—.—
Pesti könyvnyomda	1025.—	1025.—		—.—
Drasche kőszénbánya és téglagyár	245.—	245.50	+	—.50
Rimamurány-salgótarjáni vasmü	97.—	96.50	—	—.50
Salgótarjáni kőszénbánya	130.—	130.—		—.—
Schlick-féle vasöntöde	228.—	227.—	—	1.—
Első magyar serfőződe	900.—	920.—	+	20.—
Kőbányai sertéshizlaló	289.—	289.—		—.—
Ujlaki téglagyár	160.—	160.—		—.—
Kőbányai gőztéglagyár	258.—	258.—		—.—
Török birod. dohányegyedár. társ.	95.50	95.—	—	1.50
Pénznemek és váltók:				
Cs. kir. vert arany	5.87	5.88	+	—.01
20 frankos arany	9.87	9.89	+	—.02
Váltó német piaczra	61.10	61.30	+	—.20
» Párisra	49.40	49.50	+	—.10
» Londonra	124.55	125.—	+	—.45

* Szelvény nélkül.

**** A bécsi értéktőzsdéről.** Mult heti tudósitásomban — irja bécsi tőzsdei tudósitónk — a járadékokban nyilvánuló élénk mozgalom okait igyekeztem megvilágitani. Valamint e hét első napjaiban a járadékokkal spekulálók gyorsan a lelkesedés tetőpontját érték el, ép oly gyorsan fordult meg az érem, másik oldalát is mutatva az afghán események komoly fordulata következtében. A hadi lábon álló két hatalmas állam gyarmat politikája a nemzeti vagyonnak sok millióját emésztette már fel, s még be sem hegedtek a sebek, melyek nem ugyan nyilt csatában, véres ütközetben, hanem a pénzügyi téren támadtak néhány hónappal ezelőtt, s ime ujra megingatják a tőzsdét, ujra bizonytalanná teszik helyzetét. A márcziusi járadék, melyet Dunajewsky-járadékoknak is neveznek, e héten meghaladta a parit, a 100-at, s a magyar aranyjáradék a juliusi detachement kalkulácziójánál szintén tullépte a 100-at. Volt örömzaj s a hausseisták abban a boldog hitben, hogy a legjobb időket éljük, a pesszimistákat, még nagy kölcsönpénzzel is zaklatták, mely e héten egy kötés magyar aranyjáradékért 1¼ forintra rugott. E pompás állapot egy éjjel ugy eltünt, mint ha csak merő álom lett volna, épen ugy, mint hónapokkal ezelőtt. E hangulat változás vezér nélküli csapatot lepett meg; matadorjaink hüvös fürdőhelyekre menekültek a tőzsde kiállhatatlan hősége elől, s a kik itt maradtak, nem elég erősek a kezdeményezésre. Ha Heratért, India kulcsáért csakugyan megindul a harcz, mely eshetőségre az előjelek daczára sem mernek vagy akarnak még komolyan gondolni, akkor a konsolok és az orosz értékek nálunk is érzékeny nyomást fognak gyakorolni. Itt még mindig a két állam béke szeretetében biznak, de a gyöngébbek mégis az első lökés alkalmával siettek kötéseiktől megszabadulni, mi által arra figyelmeztették a külföldet, hogy nagymennyiségü külföldi legjobb érték-papirok is ha hirtelen beözönlenének, csak nyomott árfolyamokon vételnének. Hogy a járadékok a lökésnek oly könnyen engedtek, ismét azt bizonyitja, hogy az árfolyam emelkedés csak a spekuláczió müködésének eredménye, s az, hogy más tulajdonos kezébe kerülnek a jövő árfolyam-alakulásra nézve csak kedvező hatással lehet. Szemben azzal a fontos kérdéssel, vajjon az afghánok a hatalmi kérdést karddal vagy diplomácziai uton fogják-e megoldani, nem volna időszerü ama momentumok ecsetelése, melyek a tőzsdére azonkivül kisebb-nagyobb befolyást gyakorolnak. A kedvező termés, az őszre tervezett uj kibocsátás, a vasutak államositása, az elsőbbségek kibocsátása, a bankok félévi mérlegei mind oly tényezők, melyek egyelőre háttérbe szorulnak, mig az államminiszterek megváltó szavukat nem hallatják. A magyar vasuti értékek oly ruganyosságot tanusitanak, mely épen az első lökést legsikeresebben kiállta; a néhány forintnyi csökkenés, az élénk kereslet következtében csakhamar kipótoltatott, mert a chanceok itt aránytalanul nagyobbak, mint a járadékoknál, melyeknél nem mindig lehet az utolsó százalékot eltalálni. Általában azt lehet mondani, hogy a tőzsde e hét végén oly társasághoz hasonlit, melyet valahol kint a szabadban hirtelen zivatar lep meg. Hogy Ausztria-Magyarország tőzsdéit minden nemzetközi válság annyira megrázkódtatja, s a valuta is mindjárt rohamosan emelkedik, annak devalvált értékrendszerünk, valutánk maga az oka, mely sajnos állapot hatását válságos időkben kétszeresen érezzük. Sokkal jelentéktelenebb kérdésekkel a parlamentek hónapokig foglalkoznak, de a valuta rendezésének, a nagyfontosságu kérdésnek nem akarnak időt szentelni.

**** A temes begavölgyi vizszabályozó társaság uj kölcsönei** ügyében — mint Berlinből jelentik — a bécsi uniobank igazgatója *Minkus* odaérkezett, hogy egy ottani első czéggel értekezzen az uj ötszázalékos kölcsön kibocsátása iránt. Ez értekezések, mint jelentik, kedvező eredményre vezettek.

**** A budapesti bankegyesület** részvénytársaság félévi mérlege a következő tételeket tünteti fel: *Vagyon;* Készpénz 66672·08, váltók 1290082·71, jelzálogkölcsönök 217170·79, előlegek, sorsjegytársaságok és részletivek 175348·42, értékpapirok és sorsjegyek 51641, folyó-számlai követelések 232384·63, ingatlanok és különféle követelések 3080, összesen 2036379·63. *Teher:* Részvénytőke 1000000, tartalékalap 100156, takarékbetétek 666746·02, folyószámlai tartozások 162619·68, átmeneti kamatok s kamattartalék 24433·96, fel nem vett osztalék 4501·50, nyereségáthozat mult évről 6798·18, nyereség ingatlanokon 12955·01, nyereség folyó évben 58169·28, összes nyereség 77922·47, összesen 2036379 frt 63 kr.

**** A buza állása.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a buza állásáról julius hó 13-ig beérkezett jelentések alapján a következő kimutatást teszi közzé:

	Bevetett terület nagyság k. holdakban	Kat. hold középen alóli	Kat. hold közép	Kat. hold középen felüli
I. Felvidék	627819	176695	410007	41117
II. Dunántuli megyék	893327	21005	579052	293270
III. Alföld északi része	950013	72721	756474	121418
IV. Alföld déli része	1623868	26343	1252528	344997
V. Erdély és Szilágymegye	376880	85006	242278	49596
Főösszeg	4471907	381170	3240339	550398
Százalékokban:		8.5%	72.5%	19.0%
Jul. hó 6-án volt		8.9%	75.9%	15.2%

BUDAPESTI ARU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 17. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma ismét lanyha irányt követett. A kinálat gyenge volt ugyan, de malmok tartózkodtak a vételtől s csak miután a tulajdonosok az árakat némileg leszállitották, fejlődött olyan forgalom, hogy mintegy 17.000 mmázsát lehetett eladni. Az árak 5—10 krral estek. — Más gabonanemekben gyenge forgalom volt és sem az irány, sem az árak nem változtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* (ó) 200 mm. 78.5 k. 8.85 forint, 200 mm. 78.5 k. 8.75 frt, 200 mm. 78 k. 8.45 forint, 100 mm. 77.8 k. 8.40 frt, 100 mm. 77.5 k. 8.40 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.45 forint, 1500 mm. 77.5 k. 8.50 frt, 100 mm. 74.8 k. 7.65 frt, (uj) 200 mm. 79.7 k. 8.75 frt, 100 mm. 80 k. 8.60 frt, 100 mm. 78.5 k. 8.70 frt, mind három hóra.

Pestvidéki (ó) 100 mm. 77.5 k. 8 frt, 800 mm. 76.5 k. 7.70 frt, (uj) 200 mm. 78 k. 8.25 frt, mind három hóra.

Bácskai (ó) 4500 mm. 72.8 k. 7.70 frt, 1100 mm 70 k. 7 frt; mindkettő három hóra.

Becskereki 4600 mm. 73 k. 7.80 frt; három hóra.

Északmagyarországi 300 mm. 76 k. 7.40 frt, három hóra.

Tengeri 1400 mm. 5.75 frt, 500 mm. 5.80 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Zab 200 mm. 6.15 forint, 100 mm. 6.35 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Káposztarepcze 400 mm. $11^3/_8$ frt, 200 mm. $11^1/_4$ frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	ó, bánsági	74—79 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	74—79 »	7.85	8.65
—	» pestvidéki	74—79 »	7.75	8.55
—	» fehérmegyei	74—79 »	7.75	8.55
—	» bácskai	74—79 »	—.—	—.—
—	» északmagyarorsz.	74—79 »	7.50	8.10
Rozs	»,	70—72 »	6.80	7.10
Árpa	» takarmány	60—62 »	—.—	—.—
—	» égetni való	62—64 »	—.—	—.—
—	» sörfőzdei	64—66 »	—.—	—.—
Zab	»	39—41 »	6.30	6.60
Tengeri	uj bánsági	75 »	5.80	5.85
—	» másnemü	73 »	5.70	5.75
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	—.—	—.—
Repcze	uj, káposzta	— »	11.—	11.⅜
—	» bánsági	— »	11.—	11.⅛

Határidőüzlet meglehetős élénk forgalommal kedvezőbb politikai hirekre lanyha irányban nyilt meg, mely később javult ugyan, de erőszakolt eladások miatt csakhamar ismét igen ellanyhult. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 100,000 mm. 8, 8.02, 8.03, 8.04, 8.05, 8.06, 8.05, 8.03, 8.02, 8, 7.99, 7.98, 7.99, 7.98, 7.96, 7.95, 7.93, 7.92, 7.90, 7.88, 7.89 frton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 50,000 mm. 8.46, 8.44, 8.42, 8.41, 8.40, 8.38, 8.36, 8.35, 8.33, 8.31, 8.32, 8.30, 8.29, 8.30 forinton.

Tengeri julius—augusztusra 1000 mm. 5.82 forinton.

Tengeri augusztus—szeptemberre 1000 mm. 5.91 frton.

Uj tengeri 1886. május—juniusra mintegy 30,000 mm. 5.61, 5.62, 5.63, 5.62, 5.61, 5.60, 5.59 frton.

Szokványzab őszre mintegy 20,000 mm. 6.21, 6.19, 6.18, 6.17, 6.15, 6.17 frton.

Hivatalosan *felmondatott* e hó 22-ikére 3000 mm. *tengeri*.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha irány mellett gyenge forgalom volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.89, 7.90, 7.89, 7.88, 7.87, 7.88 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.29, 8.30, 8.28, 8.27 frton.

Uj tengeri 1886. május—juniusra mintegy 10.000 mm. 5.59, 5.58, 5.57 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt.	7.87	—	7.89—
Tengeri julius—augusztusra	«	5.81	—	5.82—
Szokványzab őszre	«	6.16	—	6.18—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	11.⅜	—	11.⅜—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén, miután Berlinben a buzának ára 2 márkával esett, lanyha irány uralkodott s a forgalom gyenge volt, de később, ámbár Berlinből javulást nem jelentettek, mégis megszilárdult. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 50,000 mmázsa 7.88, 7.86, 7.85, 7.84, 7.83, 7.82, 7.81, 7.83, 7.85. 7.86, 7.87, 7.86 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.26, 8.25 forinton.

Tengeri julius—augusztusra 1000 mm. 5.84 frton.

Uj tengeri 1886. május—juniusra mintegy 10,000 mm. 5.55, 5.57, 5.56 forinton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.13, 6.14 frton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1885. őszre	frt.	7.85	—	7.87—
Szokványbuza 1886. tavaszra	»	8.25	—	8.27—
Tengeri julius—augusztusra	«	5.83	—	5.85—
Tengeri 1886. május—juniusra	»	5.55	—	5.57—
Szokványzab őszre	«	6.13	—	6.15—
Szokványzab 1886. tavaszra	«	6.43	—	6.45—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	11.⅜	—	11.⅜—

Terménytőzsde.

Terményekben jelentéktelen az üzlet. Hivatalosan kötést nem jegyeztek.

Szesz tartva; ára 27.25—27.75, szeszélesztő 28.75—29.25.

Értéktőzsde.

Megnyugtatóbb politikai hirekre is kedvezőbb külföldi tőzsdei jelentésekre ma az irány ismét javult s a járadékok után ismét nagyobb kereslet uralkodott, melyek árfolyama ennélfogva tetemesen javult. Az utótőzsdén kissé gyengült az irány ellenben az esti tőzsdén ismét gyengébb volt.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén kedvező irány mellett osztrák hitelrészvény 282.10—283.60 közt ingadozván, maradt 282.90 pénz, magyar hitelbank 286.75-től 287.50-ig, magyar aranyjáradék 97.60-tól 98.05-ig, magyar papirjáradék 91.15-től 91.80-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 81-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 282.90—283.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde iránya szintén szilárd volt. Osztrák hitelrészvény 283—283.80 közt ingadozván, maradt 283.30 pénz, magyar hitelbank 287-től 288-ig vétetvén, maradt 287.40 pénz, első magyar iparbank 151-en köttetett, pesti magyar kereskedelmi bank 584 pénz, magyar aranyjáradék 98—98.15-ig, magyar papirjáradék 91.90-től

92.10-ig köttetett. Más értékek közül: kőbányai gőztéglagyár 260-on kelt. Valuták és váltók lanyhábbak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.30—283.40, magyar hitelbank 287.40—287.50, magyar aranyjáradék 98.15—98.17½, magyar papirjáradék 92.10—92.12½.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 forint, nyolcz napra 6—7 frt, egy hóra 14.50—15.50 frt.

Utótőzsde.

Gyengébb irány mellett osztrák hitelrészvény 283.50—282.80 közt ingadozván, maradt 282.90 pénz, magyar aranyjáradék 98.22½-től 98-ig, magyar papirjáradék 92.05-től 91.90-ig köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.90—283.

A magánforgalomban osztr. hitelrészvény 287.50-en, magyar aranyjáradék 98.07½-en köttetett.

Esti tőzsde.

Szilárd irány mellett az esti tőzsdén osztrák hitelrészvény 283.40-től 283.30-ig, magyar aranyjáradék 98.27½-től 98.22½-ig, magyar papirjáradék 92.05-től 92-ig köttetett.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.30—283.40, magyar aranyjáradék 98.20—98.25, magyar papirjáradék 92—92.05-ig.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	287.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	283.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jul. 17. Az üzlet változatlan. Magyar uraségi, öreg, nehéz 35—36 forint, fiatal nehéz 37½—38 frt, fiatal, közép 39—39½ forint, könnyü 40—41 forint. — Közönséges szedett nehéz ——— forint, közép 38½—39 forint, könnyü 40—40½ forint. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 37—37½ forint, átmeneti közép 37.—38 forint, átmeneti könnyü 37½—38— forint, eredeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 37—37½ forint, közép 37—38 forint, könnyü 37½—38 forint. — Hizó 1 éves élősulyban — ——— forint, hizó két éves élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsáiva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak t. vevőn s páronkint 8 aranyban vám fejében megtéritetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jul. 17. (Az *Egyetértés* távirata). Minthogy a hivatalos londoni sürgönyök a helyzetet nyugodtabb szinben tüntetik föl, az üzérkedés is nyugodtabban itélt az afghán viszályról, minek következtében a mai előtőzsdén az árfolyamok javulása további előmeneteleket tett. Ezt a mozgalmat még elősegitette egy nagyobb üzérkedő vásárlásai. ki jelentékeny kötelezettségeket vállalt járadékokban. Vasuti értékek is emelkedtek és ezekben volt is forgalom, ellenben a coulisseértékek majd teljesen üzlettelenek voltak. Valuták változatlanok, mint tegnap. Az elhelyezés, daczára a csekély bizalmatlanságnak, könnyü és olcsó volt.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 283.25, *magyar hitelbank* 287.25, osztrák tartományi bank 94.75, osztrák-magyar államvasut 296.25, Károly-Lajos vasut 243.50, tramway 195.75, májusi járadék 82.05, *magyar aranyjáradék* 98, *magyar papirjáradék* 91.92, husz frankos arany 9.90½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén eleintén kevés volt a forgalom, igen szilárd árfolyamok mellett. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 283.30, *magyar hitelbank* 287.25, osztrák tartományi bank 94.75, angol-osztrák bank 97, uniobank 78.25, bankegyesület 101, osztrák-magyar államvasut 296.25, déli vasut 133.75, Károly Lajos vasut 243.50, tramway 195.75, májusi járadék 82.10, *magyar aranyjáradék* 98.15, *magyar papirjáradék* 92.05, husz frankos arany 9.90, német birodalmi márka 61.42.

Londonból az orosz értékek alacsonyabb árfolyamot jeleztek, mire a coulissa-értékek iránya itt is elgyengült valamivel, más járadékok és jobbára vasuti értékek is szilárdan tartták. Az üzlet korlátolt maradt, mert csak a helyi üzérkedés **vesz** részt benne. Váltók és valuták gyengültek.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.90, angol-osztrák bank 96.75, uniobank 78.40, bankegyesület 100.75, *magyar hitelbank* 287, osztrák-magyar államvasut 296.75, Károly-Lajos vasut 243.50, dunagőzhajózási részvény 459, Lloyd-részvény 564, északnyugati vasut 168.25, elbavölgyi vasut 165.50, tramway 195.40, déli vasut 133.75, májusi járadék 82.12, osztrák aranyjáradék 108.60, *magyar aranyjáradék* 98.05, 1864-iki sorsjegy 167.50, bécsi községi sorsjegy 123.20, husz frankos arany 9.99½, német birodalmi márka 61.30, *magyar papirjáradék* 92. Gyengén tartott.

Bécs, jul. 17. (*Magyar értékek hivatalos zárlata*). Magyar földtehermentesitési kötvények 102.25, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 102.—. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 102.75. Erdélyi vasut 184.75. Magyar keleti vasut 108.50. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 119.25. Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.—. 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 119.60. Magyar 4%-os aranyjáradék 98.—. Magyar vasuti kölcsön 148.50. Magyar hitelbank 287.—. Alföldi vasut 185.25. Magyar északkeleti vasut 176.—. Keleti vasuti elsőbbség 98.50. Tiszavidéki vasut-részvény 250.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény —.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 149.75. Magyar papirjáradék 92.—. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, jul. 17. (*Osztrák értékek hivatalos zárlata.*) Osztrák hitelrészvény 282.60. Déli vasut 134.—. 4%-os aranyjáradék 108.60. Váltó Londonra 124.90. Károly-Lajos vasut 243.50. 1864-es sorsj. 167.50. 1860-as sorsjegy 139.50. Török sorsjegy 20.—. Angol-osztrák bank részvény 96.50. 4.2%-os ezüstjáradék 83.—. Osztrák államvasut 296.75. 20 frankos 9.79. 4.2%-os papirjáradék részv. 82.10. Osztrák hitelsorsjegy 178.25. Osztrák-magyar bankrészvény 869.—. Csász. kir. arany 5.87. Német bankváltók 61.25. Elbavölgyi vasut részv. 166.—. Wiener Bankverein részvény 101.25. Dunagőzhajózási társ. részv. 459.—. Javul.

Magánforgalom.

Bécs, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 282.60, *magyar aranyjáradék* 97.97½.

A délutáni magánforgalom jobb külföldi jelentésekre megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 282.80 és 283.50 után 283.40, *magyar aranyjáradék* 98 és 98.37½ után 98.30.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 283.50, *magyar aranyjáradék* 97.35 után 98.20.

Prolongáczió- és praemiumüzlet a bécsi érték tőzsdén.

Bécs, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai *elhelyezés*, mely három napra, (julius 21, 22 és 23) terjedt, a következő **prolongácziótételek** mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 25—50 kr deport, *magyar hitelbank* simán — 20 kr report, osztrák-magyar államvasut 20—40 kr deport, Károly-Lajos vasut 15—30 kr deport, déli vasut 15—35 kr deport, *magyar aranyjáradék* 50—90 kr deport.

Praemiumüzlet: A díjtételek olcsóbbak. Osztrák hitelrészvény holnapra 2—2½ frt, nyolcz napra 6—6½ frt, egy hónapra 12—12½ frt, három hónapra 22—23 frt. osztrák-magyar államvasut egy hónapra 8—9 forint, Károly-Lajos vasut egy hónapra 8—9 frt, déli vasut egy hónapra 7—8 frt, *magyar aranyjáradék* egy hónapra 3¼—3¾ százalék, három hónapra 5—5½ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2¾—3 **százalék**, távolabbi látra és telepitett váltóra 3¼—3¾ **százalék**.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A mai sürgönyök a politikai helyzetet sokkal kedvezőbb szinben tüntetik fel és a külföldi piaczokról jelzett csendesebb hangulat is feltüntette, hogy a politikai zavaroknak sehol sem tulajdonitanak oly nagy jelentőséget, mint itt. Ennek következtében itt is nyugodtabb volt a hangulat és *buza* őszre 8.45 forintról 8.25 frtig esett, tavaszra pedig 8.85 frttól 8.66 frtra. *Rozs* őszre 7.16—7.14, tavaszra 7.42; *zab* őszre 6.64—6.62, tavaszra 6.94—6.90; *tengeri* julius—augusztusra 6.17, május—juniusra 6.12—6.06 frton köttetett. — Zárlat felé lanyhább budapesti sürgönyökre ujabban nagyobb kinálat keletkezett és *buza* őszre 8.20—8.22, tavaszra 8.63—8.64 forintig esett; egyéb czikkek szintén gyengültek.

Szesz ma üzlettelen volt. Kész gabonaáru jegyez 29.50 frt mint pénz és 29.75 frtot mint áru.

Délután ugyan meglehetősen élénk volt az üzlet, de az árfolyamok változása jelentéktelen. *Buza* őszre 8.22—8.23, tavaszra 8.61—8.63, *rozs* őszre 7.12—7.14, tavaszra 7.35—7.37, *zab* őszre 6.62—6.64, tavaszra 6.88—6.90; *tengeri* julius—augusztusra 6.16—6.18, *uj tengeri* 6.03—6.04.

Kész áru teljesen üzlettelen és jelentékenyen lanyhább, mint tegnap.

KULFÖLDI ÁRUTOZSDEK.

Berlin, jul. 17. *Buza* és *rozs* lanyha, *zab* szilárd, *olaj* csendes.

Páris, jul. 17. *Buza* és *szesz* csendes, *liszt* tartva, *olaj* szilárd.

Newyork, julius 16. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10 3/16, Neworleansban 9 13/16. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban juliusra 8 1/8. — Philadelphiában juliusra 8—. — Nyers petroleum 7 1/8. — United pipe line certificates 95¼. — Liszt 3.90 — Piros őszi buza helyben 100 cent (= 9.47 frt), aug.-ra 100⅜ cent (= 9.51 frt), szeptemberre 101⅜ cent (= 9.61 frt), októberre 103⅜ cent. (=9.79 frt) 100 kilonkint. Tengeri 53. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 5.22½. Riokávé 8.35. — Zsir (Wilcox jegyü) 7.10. (Fairbank jegyü) 7.— — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2 cent. (= 0.57 frt. 100 kilókint.) — Napi felhozatal gyapotból — bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónként értendő. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61.60 frt 100 frk 49.50 frt

Julius hó 17.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	23.40	11.58	— 0.11
— augusztusra	23.60	11.68	— 0.06
— utolsó 4 hóra	23.90	11.83	— 0.23
— novembertől 4 hóra	24.10	11.93	— 0.26
Liszt 9 márkás folyó hóra	47.10	14.67	— 0.04
— augusztusra	47.50	14.79	— 0.15
— utolsó 4 hóra	50.60	15.74	— 0.14
— novembertől 4 hóra	51.10	15.89	— 0.14
Olaj folyó hóra	61.75	30.57	— 0.27
— augusztusra	62.—	30.69	— 0.27
— utolsó 4 hóra	64.—	31.68	— 0.04
— első 4 hóra	65.—	32.18	— 0.09
Szesz folyó hóra	47.50	25.66	— 0.10
— augusztusra	48.—	25.92	— 0.10
— utolsó 4 hóra	48.75	26.31	— 0.27
— első 4 hóra	49.75	26.82	— 0.28
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.14	
— Bécsből	7.87	3.94	
BERLIN.			
Buza julius-augusztusra	167.—	10.29	— 0.12
— szeptember-októberre	170.—	10.47	— 0.09
Rozs julius-augusztusra	145.—	8.93	— 0.08
— szeptember-októberre	150.—	9.24	— 0.08
Zab julius-augusztusra	131.50	8.10	— 0.03
— szeptember-októberre	133.50	8.39	+ 0.05
Olaj szeptember-októberre	48.10	29.62	— 0.30
— október-novemberre	48.50	29.88	— 0.24
Szesz julius-augusztusra	42.30	26.06	—.—
— szeptember-októberre	43.60	26.86	—.—
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.42	
— Bécsből	3.24	1.91	
STETTIN.			
Buza julius-augusztusra	167.—	10.29	— 0.06
— szeptember-októberre	169.50	10.44	— 0.12
Rozs julius-augusztusra	145.—	8.93	— 0.06
— szeptember-októberre	147.50	9.08	— 0.02
Olaj juliusra	48.—	29.57	—.—
— szeptember-októberre	48.—	29.57	—.—
Szesz kész szállitásra	42.30	26.06	—.—
— julius-augusztusra	42.—	25.87	—.—
— augusztus-szeptemberre	42.—	25.87	— 0.06
— szeptember-októberre	42.90	26.42	— 0.06
Repcze			
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.95	
— Bécsből	3.62	2.21	
KÖLN.			
Buza juliusra	17.40	10.72	— 0.18
— novemberre	17.70	10.90	— 0.06
Rozs juliusra	14.50	8.93	— 0.13
— novemberre	15.10	9.30	— 0.13
Olaj kész szállitásra	26.10	32.16	— 0.13
— októberre	26.—	32.04	— 0.12
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.65	
BOROSZLÓ.			
Buza	17.20	10.60	—.—
Zab	14.20	8.74	—.—
Olaj	42.10	25.93	+ 0.06
Rozs	14.30	8.81	—.—
Repcze	21.80	13.43	—.—
Tengeri	14.—	8.62	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.81	

KULFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 60 kr, 100 frk vista = 49 frt 50 kr.

Julius hó 17.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		80.67	—.—	—.—
« 4½%-os «		110.07	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		600.—	296.58	— 0.51
Osztrák déli vasut	M	275.—	134.03	+ 0.80
*Osztrák földhitel-részvény		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető j.		82.42	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjár.	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	78.50	98.04	— 0.24
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	66.75	82.68	+ 1.30
« 5%-os	K	—.—	—.—	—.—
« 4%-os ezüstjáradék	K	68.—	83.89	+ 2.77
« 4%-os aranyjáradék	K	88.30	109.06	+ 1.59
Magyar aranyjáradék	U	80.95	98.96	+ 2.01
« 5%-os papirjáradék	U	74.90	92.46	+ 1.51
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	109.10	125.92	+ 1.63
Osztrák hitelrészvény	U	461.—	283.84	+ 2.32
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	485.—	298.74	+ 5.47
Osztrák déli vasut	U	219.—	134.84	+ 2.34
Károly-Lajos vasut	U	99.30	244.62	+ 2.09
Kassa-oderbergi vasut	K	60.90	150.12	+ 1.70
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		201.10	123.88	+ 1.77
Váltó bécsi piaczra		162.90	61.36	+ 0.20
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		59.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
« országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4%-os papirjáradék	K	67.25	83.28	+ 2.04
« 5%-os	K	80.81	99.34	+ 1.17
« 4%-os ezüstjáradék	K	68.—	83.80	+ 1.35
« 4%-os aranyjáradék	K	88.88	109.73	+ 1.06
Magyar aranyjáradék	U	80.—	98.66	+ 2.28
« 5%-os papirjáradék	U	74.67	92.18	+ 0.78
Osztrák hitelrészvény	U	230.50	285.03	+ 5.42
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	242.37	298.78	+ 4.46
Károly Lajos vasut	U	198.—	244.08	+ 2.33
Osztrák déli vasut	U	109.—	134.83	+ 2.39
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.87	240.12	+ 1.60
Magyar-gácsországi vasut	K	143.50	176.85	+ 2.05
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		—.—	—.—	—.—
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	163.30	61.16	+ 0.07
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

Triest, jul. 17 (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ámbár a külföldi tőzsdék jelentései kielégitők az itteni tőzsde mégis lanyha irányt követ. Váltó Londonra 124.75, olasz bankpiaczokra 49.30, husz frankos arany 9.90, májusi járadék 82, *magyar aranyjáradék* 98, *magyar papirjáradék* 91.87, osztrák hitelrészvény 282.50, olasz járadék 93.87.

Berlin, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Megnyugtatóbb politikai hirekre az irány javult s az üzlet élénkült; vasuti értékek szilárdak, Gotthardvasut kináltatik, járadékok meglehetősen szilárdak. Később lanyult az irány; zárlat csendes. Magánkamatláb 2⅝ százalék.

Berlin, julius 17. (Tőzsdei jelentés.) A kedvezőbb politikai helyzet következtében az irány szilárdabb és az árfolyamok tetemesen emelkedtek. Zárlat felé a londoni tőzsde bágyadtsága következtében csekélyebb gyengülés állott be. — Magánkamatláb 2⅝%.

Frankfurt, jul. 17. (Esti tőzsde.) Osztrák aranyjáradék 88½, *magyar aranyjáradék* 80.06, osztrák hitelrészvény 230.62, osztrák-magyar államvasut 242⅜, Károly Lajos vasut 198½, osztrák déli vasut 109. Szilárd.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az irány szilárd. *1 órakor jegyeznek:* 4½%-os franczia járadék 110.05, 3⅝-os franczia járadék 80.50—80.60, osztrák-magyar államvasut 602.50, osztrák déli vasut 275, török konzol 16.25, egyiptomi kölcsön 323.75, török sorsjegy 41.37, ottomán bankrészvény 521.25, osztrák tartományi bank 446.25, Szuez-részvény 2060, spanyol kölcsön 58.18, magyar aranyjáradék 79.81, Credit-Fonciere 1218.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 80.67, 4½%-os franczia járadék 110.07, osztrák-magyar államvasut 600, osztrák déli vasut 275, franczia törleszthető járadék 82.42 *magyar aranyjáradék* 79⅜, ottomán bankrészvény 523. Szilárd.

Páris, jul. 17. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsde* iránya a kontremine működése daczára igen szilárd volt. *5 óra 45 perczkor jegyeznek:* Szuez-részvény 2067, egyiptomi kölcsön 326, olasz járadék 94.50, váltó Londonra 25.18, orosz rubel 245.50. Magánkamatláb 2½%.

London, jul. 16. *Magyar aranyjáradék* 79, osztrák aranyjáradék 79, osztrák ezüstjáradék 67, angol konzolok 99.05, váltó Bécsre 12.62½, ezüst 49.03. Szilárdabb.

Newyork, jul. 16. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 94⅝, váltó Londonra 484, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122⅝, Erie-vasut 11¼, váltó Párisra 5.21¼.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A megszállott tartományok termése.** A megszállott tartományok kormányzósága a vetések állásáról és mezőgazdasági állapotáról a következőket jelenti: A jó termés előföltételei, ugymint elegendő vetőmag, jókor eszközölt megmunkáltatása a földnek, kedvező időjárás, ez idén mind meg voltak s ennek folytán tavalyhoz képest jóval nagyobb termés várható. A szerajevói kerületben a vetések állása igen szép, az ősziek jól teleltek, s a tavasziak kedvező körülmények között vettettek; megjegyzendő, hogy a tavasziak az idén rendkivül korán lettek elvetve, mely körülménynek tulajdonitható a vetések jelenlegi erőteljes fejlődött állapota. A termésre való kilátások általában igen jók s az eredmény annál szembeötlőbb lesz, a mennyiben a bevetett terület az idén sokkal nagyobb. Gyümölcs és zöldségből szintén dús termés várható. A dolni-tuzlai kerületben ugy az ősziek, mint a tavasziak állása rendkivüli kedvező, széna azonban csak kevés lesz, mert a tavasz igen száraz volt. Gyümölcs sok lesz, különösen pedig szilva, a mely ép e kerületben a kereskedésre nézve felette fontos czikket képez. A tengerit illetőleg szintén kedvező jelentések érkeznek. Zöldségfélék, kerti vetemények hasonlóképen szép hozamot igérnek. Ennek alapján a dolni-tuzlai kerületben ez idén, széna kivételével, különös jó termés remélhető. A banjalukai kerületben főleg a zab áll szépen, ez képezi a főkivitelt, s az idén nagy mennyiségben lett vetve. A zabon kivül még tengeri, széna és szilva díszlik igen jól eme kerületben; annak daczára, hogy egyes járások árvizek folytán sokat szenvedtek s részben még most is szenvednek, a termésre való kilátások jóknak mondhatók. A bihácsi kerületben állanak a vetések a legrosszabbul, a tengeri a száraz idő folytán csak igen későn lett elvetve s nem fejlődhetett, hasonló mondható a szénáról és hüvelyes veteményekről; ennek alapján eme kerületben csak közepes termés remélhető; mindamellett mennyiség tekintetében a tavalyinál nagyobb lesz, mert a bevetett terület jóval szaporodott. A travniki kerületben szépek a kilátások, a tengeri ugyan itt sem fejlődhetett kellőképen, mindamellett a jelenlegi kedvező időjárás mellett még jó termésre nyilik kilátás; a szilvatermés igen jónak igérkezik, különösen a zenicai zepcei és jajcei járásokban. Zöldség és hüvelyes vetemények fejlődésükben egy kissé hátramaradtak ugyan, mindazonáltal aránylag elég jól állanak. A mostari kerületben igen jó termés várható, mert ott nemcsak a gabonanemüek, hanem a széna is igen jó hozamot igér; ugyanez mondható a gyümölcsre s különösen a szilvára nézve is. Dohány és szőllő tekintetében kedvező hirek érkeznek, a bevett terület tavaly óta 20%-al növekedett s magából a dohányból az idén 25%-al nagyobb termés remélhető, mint tavaly. A dohánytermés nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is jobbnak nevezhető, a mi a kormányzóság által kitüzött jutalmak eredményének tekinthető. Különösen kiemelendő az a körülmény, hogy a mivelés alá eső terület, a megszállott tartományokban mindinkább nagyobbodik; a lakosság az ugarnak hagyott területeket ismét mivelés alá veszi, sőt irtásokat is eszközöl, p. o. Mostárban. Végre megjegyzendő, hogy az elemi csapások által okozott kár általában véve igen csekély. Az általános kilátások után itélve tehát az idén egészben véve jó, a tuzlai kerületben pedig igen jó termés várható.

Az aratásról.

Szatmár, jul. 15. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratás a legkedvezőbb időjárás mellett indult meg. A rekkenő meleg (28—30 fok) miatt az idén minden termény gyorsabban érett meg és igy lehetővé vált az aratást szokatlan korán megkezdeni. Az eredmény a várakozásnak nem felel meg. Minőségileg ugyan semmi kivánni valót nem hagy hátra, de a mennyiség sokkal gyengébb mint az átlagos középtermésé. Repcze alig adott 3—4 métermázsát holdankint. A buza és rozs az áprilisi korai meleg és a májusi szárazság folytán ritkult meg. Holdankint átlag 6—8 keresztet à 60—75 kg. ád. A buza, de különösen a rozskeresztek tehát eléggé jól fizetnek, de a keresztek száma kevés. Mult évben volt 16—18 kereszt egy holdon, de akkor meg a kereszt nem fizetett többet 15—20 kgnál. Sulyra és minőségre az idei termés felülmulja a mult évit. Általában szép, aczélos, vörös szinü is 77—80 kg. sulyu. A tengeri mindenütt kitünő, és a szőlő szintén szépen igérkezik. A dohányra is kedvező az idő. Árpa már mindenütt learatva, holdankint 4—6 mmázsát fizet, mig a nem sokat igérő zab e hét végén kerül kasza alá. A mai hetivásáron uj buza is került eladásra. Minőség szerint 6.20—7 frton, rozs uj 5.40—5.80 frt, repcze 8.80—10 frton.

Szombathely, jul. 16. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratás javában folyik, mennyiségre és minőségre nézve mindenütt megelégedéssel nyilatkoznak, a próbacséplések eredménye kielégitő 20%-al nagyobb a tavalyinál, csak a keresztek száma valamivel kisebb. A buza szép piros és nehéz, árpa fehér, de kissé gyenge szemü, rozs és zab kielégitő.

Kula, jul. 13. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratást már befejeztük és 3—4 nap mulván a zabot is lekaszáljuk. Buzában jó az eredmény, mert átlagosan egy 2000 négyszögü láncz adott 18—20 keresztet, minden kereszt 18 kévével számitva; és egy kereszt fizet 50—55 kilogrammot. Szine és minősége kiváló. Zabtermés ugy a mennyiséget, mint a minőséget illetőleg nem oly jó, mint a tavalyi volt; a tengeri nagyon jó termést igér.

Heves, jul. 16. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratás nagyrészben befejeztetvén, az általános nézet jó középtermést állapit meg; holdankint átlag a rozsból 16, buzából 18 kereszt állapitható meg (a keresztek 17—18 kévéjével vannak rakva). A kisérleti cséplés igen kedvező volt: t. i. egy kereszt közel 2 véka buzaszemet adott. A tavaszi veteményeket most aratják, ezekben csak az árpa igen jó termést, a zab keveset igér. Mintegy két hét óta olykor jó esőzések voltak, melyek a kapás növényeket igen felnövelték, a tengeri minden földben szép, á burgonya-répa szintén; a dinnye már köt és jó termést igér. Meggy oly sok volt, hogy ilyen termésre alig emlékezünk, más gyümölcseink is jól termettek. A legelők kissé javultak, sarju-szénára is van már egy kevés kilátásunk. Piaczi áraink a következők: buza 7 frt, rozs 6 frt, tengeri és árpa 5 forint métermázsánkint.

BORÁSZAT.

*** **A filloxszera Oroszországban.** Az orosz kormány a filloxszera-ügyben a következő rendszabályokat léptette életbe. A trágyának, kerti földnek, gyökeres vagy sima szőlővesszőknek és dugványoknak, valamint általában a szőlőnövény minden részének bevitele az orosz birodalom minden részében tilos; egyedüli kivételt a szőlőfürtök és magvak képeznek. Más élő növények és azok részei, ugyszintén a szőlőfürt és szőlőtörköly bevitele csak bizonyos hivatalokon keresztül és különös rendszabályok alkalmazása mellett engedtetik meg. E rendszabályokat a földmivelési miniszter és a pénzügyi miniszter fogják megállapitani és elrendelni. Jegyzet: A földmivelési miniszter és a pénzügyminiszter megtilthatják oly hüvelyes vétemények bevitelét, ha kitünik, hogy azok a filloxszera terjesztéséhez hozzájárulhatnak. A birodalom határain belül csak az egyéves sima szőlővesszők eladása engedtetik meg. Az egyévesnél idősebb dugványok sima vesszők, valamint szőlőtőkék gyökérrel vagy gyökér nélkül sem el nem árusithatók, sem egyik szőlőből a másikba át nem vihetők. A földmüvelési miniszter a pénzügyminiszterrel és belügyminiszterrel egyetértőleg a Kaukazusra és a Don vidékére nézve pedig a Kaukazus főkormányzójával és a hadügyminiszterrel egyetértőleg, a filloxszera ellen alkotott rendeletek szigoritására kötelező rendszabályokat hozhat. Különös sürgős esetekben e kötelező rendszabályok, a többi közigazgatási hatóságok meghallgatása nélkül, a földmivelési miniszter által is elrendelhetők. Minden vétség a filloxszera leküzdésére alkotott rendszabály ellen 300 rubelig terjedhető birsággal, vagy három hónapig terjedhető elzárással fenyittetik.

NAPIREND: Julius 18-án.

Naptár: Szombat. — Róm. kath: Kamill hitvalló. — Prot. Jenő. — Görög-orosz: (jul. 6.) N. Szizoesz. — Zsidó: (ab. 6.) Sabbat Debh. — Nap kél 4 ó. 24 p., nyug. 7 ó. 48 p. — Hold kél déli 12 órakor, nyug. 11 óra 13 p. este.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad déli 12—1.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

Országos kiállitás a városligetben reggel 8 órától este 6 óráig. Belépti dij 50 kr. 6 óra után 20 kr.

Iparossegédek és tanonczok munkakiállitása az időleges kiállitások csarnokában.

Országos fürdőpanoráma a kiállitáson a főbejárattól balra, nyitva este 11 óráig villamos világitás mellett. Belépti dij 30 kr.

Nemzetközi képkiállitás a müesarnokban (Andrássy-ut 69. sz.) d. e. 9-től d. u. 4. Belépti dij 50 kr.

A magyar dalcsarnok Solymosi Elek igazgatása alatt (dohány-utcza 4. sz.) előadás este 8 órakor.

Indiai kiállitás az iparmüvészeti muzeumban d. e. 9 — d. u. 4. Belépti dij 20 kr.

Vörös kereszt-egylet Erzsébet-kórháza Budán, megtekinthető d. e. 10—11½ óráig.

Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Orsz. m. iparmüvészeti muzeum látható naponként d. e. 9-től d. u. 1 óráig és d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d. e. 7—12 és d. u. 2—7 óráig.

Nyilvános könyvtárak zárva.

Az egyetemi könyvtár a vidékiek számára a szünidők alatt is nyitva van délelőtt 9—12 óráig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti-dij 30 kr.

Svábhegy. Lóvonatu és fogaskerekü vasuti összeköttetés. Indul a Károly-kaszárnyától negyedóránkint, a városmajortól reggel 6-tól 10-ig félóránkint, d. u. 3-ig óránként, azután ismét félóránként esti 10 óráig.

Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten mindennap népzene, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnapokon katona-zene.

Kivonat a hiv. lap jul. 17-i számából.

Árverések a fővárosban. Lehmann Mór 451 frtra becs. ingóságai jul. 21 (szigony-utcza 34). Szisz Károly 336 forintra becs. ingóságai jul. 17 (külső dob-u. 62). Rennberger Adolf 38,493 forintra becs. ingóságai jul. 22 (váczi körut 56). Neri Ferencz 810 frtra becs. ingóságai jul. 28 (gyár-utcza 37). Horváth János 353 frtra becs. ingóságai jul. 25 (Bajza-utcza 8).

Árverések a vidéken. Rugács Lajos 16,000 forintra becs. ingatl. jul. 29 Petrisi (Lippa). Elbert Antalné 1428 frtra becs. ingatl. szept. 2 L.-Berény (Székesfehérvár). Figura Imre 1400 forintra becs. ingatl. jul. 20 Halas. Karácsonyi Mihály 2750 forintra becs. ingóságai jul. 22 Tokaj. Spiesz Jenő 25,000 forintra becs. ingatl. jul. 30 Siklós. Fried Márton 668 frtra becs. ingóságai julius 27 Büttös (Szepsi). Pluharsch V. 2126 frtra becs. ingóságai jul. 20 Brassó. Ágoston Sándor 4156 forintra becs. ingóságai jul. 21 Karczag.

Pályázatok. A nagy-váradi kir. illetékkiszabási hivatalnál fogalmazó-gyakornoki, — a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságnál irodasegédtiszti, — a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóságnál számgyakornoki, — a barsmegyei kir. adófelügyelőségnél II. oszt. hivatalszolgai, — Kapnikbányán gyógyszertári, — a vasmegyei kir. adófelügyelőségnél III. oszt. p. ü. számtiszti, — az aradvárosi kereskedelmi közép szakiskolánál rendes tanári, — Bács-Bodroghmegye területén adóvégrehajtói, — Szatmármegye törvényhatósága területén adóvégrehajtói, — a besztercebányai kir. ügyészségnél irnoki, — a temesvári kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevő osztálynál III. oszt. pénzügyi számtiszti, — az osztrovai községi iskolánál tanitói, — a budapesti m. kir. közp. állampénztárnál II. oszt. hivatalszolgai, — a szabolcsmegyei kir. adófelügyelői intézménynél adótiszti, — a budapesti kir. tvszéki fogháznál felügyelői, — a fehér-gyarmati kir. jbiróságnál aljegyzői, — Nagy- és Kis-Küküllőmegyék kir. adófelügyelőségénél számgyakornoki állomásokra.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Magyar király szálloda. Eőry T. Kolosvár, Sütő J.-né Beregszász, Wertheim S. Sz.-Fehérvár, Bakay N. Szeged, Roditzky J. Kassa, Prohászka J. Zágráb, Engländer O. Kanizsa, Weinfeld J. Ujvidék, Labroise K. Páris, Solpera J. Csehország, Fleischmann J. Bécs, Just M. Bécs, Wiener J. Endrőd, Melosek J. Temesvár, Philipek A. Graz, Petrovits M. Kikinda, Glück S. Bécs, Reich J. Budweis, Fischer M. Kecskemét, Kemény L. N.-Várad, Hajluschka J. St.-György, Klein J. Királyhelmetz.

Fehérhattyu szálloda. Oláh G. Pásztó, Kis A. Tárnok, Kovács Gy. Monor, Zeisl J. Tass, Mandl A. S.-Tarján, Rosenweid J. Temesvár, Prayer A. Tata, Schifter J. Csernovits, Kömley F. Taksony, Vigyázó E. Szonta.

Tigris szálloda. Firczák Gy. Ungvár, Szöllősy B. S.-A.-Ujhely, Mihalek K. Kassa, Deling K. Bozen, Horn K. Nyiregyháza, Buchwald M. Szabadka, Fischbein D. Szolnok.

Nemzeti szálloda. Lázár M. Kis-Kőrös, Bajlony A. Szerbia, Arenescu J. Olbenitz, Vierschrott H. Gótha, Várady J. Debreczen, Ehmann P. Fülek, Römer J. Zimony.

Európa szálloda. Diamandescu P. Bukurest, Schlesinger A. Bécs, Keller H. Bécs, Heller L. Bécs, Weis F. Bécs, Friedrich M. Bécs, Singer H. Bécs.

Páris szálloda. Damianovits J. Oláhország, Christescu J. Bukurest, Nissim A. Belgrád, Prazak R. Carlsburg, Tóth J. N.-Szeben, Wiesner F. Temesvár, Belits M. Traniovai, Maximovits C. T.-Becse.

István főhg. szálloda. Lenakorinszky T. Lemberg, Jentschek G. Selmecz, Smoligjavits Sz. Eperjes, Kobor A. Kalocsa, Hesser J. Baja, Popovits J. Karlovitz, Cohen S. Rustcsuk, Ristics D. Gyurgyevo, Tarjáni J. Vadas, Kulka R. Bécs.

Hungária szálloda. Jósika V. grófnő T.-Roff, De Reverseaux marquise Belgrád, Caliados C. J. Bukurest, Wurmb A. Bukurest, Theodoroni T. Plojesti, Meczin J. Plojesti, Stefbnescu D. Plojesti, Trandafinescu T. Plojesti, Riegler J. Bécs, Herdtle H. Bécs, Bronky F. Bécs, Kugler J. Bécs, Fernau E. Bécs, Vodnyonszky V. Bécs, Fajkmayer J. Bécs, Marmorstein Gy. Bécs, Hüsch J. Bécs, Schmidt G. Pozsony, Rózsa F. Becskerek, Leidenfrost Gy. Léva, Békei J. Uj-Arad, Nikolits M. N.-Kikinda, Markó B. N.-Kikinda, Perovits J. K.-Trebinye, Karakas J. Bukurest, Stojanovits J. Bukurest, Hischel M. Glachau, Sternlicht L. Abelova, Benger G. Stuttgart, Basch A. Ó-Becse, Grünwald M. Ujvidék, Hauser M. Belgrád, Mayer K. Pancsova, Rauscher B. Pancsova, Höschel F. Versetz, Avedikian A. Smyrna, Medorah M. Belgrád, Haasmann K. Bécs.

Pannonia szálloda. Takács E. Tapolcza, Krieger P. Ercsi.

Vasuti közlekedési utmutató.

Érvényes junius elsejétől kezdve.

Indul:

a magy. kir. államvasutak központi pályaházából.

Győr—Bécs felé.

Gyorsvonat, 2.45 délután: Kelenföld, Komárom-Ujszöny, Győr, Kis-Czell, Sopron, Bruck és Bécsbe.
Személyvonat, 6.35 reggel és 10.50 este: Kelenföld, Komárom-Ujszöny, Győr, Kis-Czell, Grácz, Bruck és Bécsbe. 10.50 este: Sopron.
Omnibuszvonat, 5.35 délután: Győrbe.

Kelenföldön át Pécs és Székesfehérvár felé.

Személyv., 7.05 reggel és 9.55 este: (Csatlakozással a déli vasut 7.30 reggel és 10.20 este induló személyvonatához.) Székesfehérvár, Kanizsa, Zágráb, Károlyvárosba. 9.55 este: (Csatlakozással a déli vasut 10.20 este induló személyvonatához.) Triest és Fiumébe. 7.05 reggel: (Csatlakozás a déli vasut 7.30 regg. induló személyvonatához.) Szombathely, Grácz.
Omnibuszv., 8.15 regg. és 7.45 este: Dombovárra, Pécsre. 10.40 d. e. és 5.35 d. u.: (Csatlakozik a déli vasut 11.00-kor induló vegyes- és 6.05-kor induló gyorsvatához.) Kanizsára. 5.35 d. u.: Károlyváros, Fiume és Triestbe. 9.55 este: 7.05 regg.: Zákány, Dombovár és Báttaszékre, 9.55 este: Sziszek, Doberlin és Banjalukába.

Belgrád, Eszék és Bród felé.

Keleti expressv., 6.20 regg. minden csütörtökön: Kis-Kőrös, Szabadka, Ujvidék, Zimony, Belgrád és Nisbe.
Gyorsv., 2.55 d. u.: Kis-Kőrös, (Kalocsa), Szabadka, (Szeged), India és Belgrádba.
Személyv., 7.55 regg.: Kis-Kőrös, Kalocsa, Szabadka, (Baja, Szeged, Bród), India, Mitrovicza), Belgrádba. 3.25 d. u.: Kis-Kőrös, Szabadka, (Szeged, Eszék, Villány, Mohács, Bród, Szerajevo), India és Belgrádba.
Omnibuszv., 9.— este: Kis-Kőrös, (Kalocsa), Szabadka, (Baja, Szeged, Eszék, Villány). India, (Mitrovicza) és Belgrádba.

Fülek—Ruttka felé.

Gyorsv., 7.15 regg.: Hatvan, (Szolnok), Fülek, (Tiszolcz, Dobsina, Miskolcz), Zólyom, (Besztercebánya, Garam-Berzencze, (Selmeczbánya) Ruttka, (Poprád-Felka, Oderberg, Krakkó, Boroszló, Berlin, Hamburg).
Személyv., 10.00 d. e.: Hatvan, Fülek, (Tiszolcz, Dobsina, Miskolcz), Zólyom, (Besztercebánya), Garam-Berzencze, (Selmeczbánya), Ruttkára és Poprád-Felkára. 5.50 d. u.: Hatvan, (Szolnok), Fülek, Zólyom, (Besztercebánya, Brezova), Garam-Berzencze, Ruttka, (Poprád-Felka, Oderberg, Krakkó, Boroszló, Berlin, Hamburg).

Miskolcz—Kassa felé.

Gyorsv., 2.35 d. u.: Hatvan, Vámos-Györk, (Gyöngyös), Füzes-Abony, (Eger), Miskolcz, (Szerencs, S.-A.-Ujhely, Legenye-Mihályi, Przemysl, Lemberg), Kassa, Poprad-Felka és Eperjesre.
Személyv., 7.25 regg.: Hatvan, Vámos-Györk, (Gyöngyös), Füzes-Abony, (Eger), Miskolcz, (Debreczen, Fülek, Szerencs, S.-A.-Ujhely, Mármarossziget, Legenye-Mihályi, Przemysl, Lemberg), Kassa, Poprád-Felka, Eperjes és Tarnovba.
Omnibuszv., 8.15 este: Hatvan, Vámos-Györk, (Gyöngyös), Füzes-Abony, Miskolcz, (Debreczen, Szerencs, S.-A.-Ujhely, Mármarossziget, Legenye-Mihályi, Przemysl, Lemberg), Kassa, (Poprád-Felka, Eperjesre).

Arad—Tövis felé.

Gyorsv., 1.45 d. u.: Szolnok, (Czegléd, Kun.-Szt.-Márton), Mezőtúr, (Szarvas), Csaba, Kétegyháza, Arad, (Temesvár).
Személyv., 8.05 d. e.: Szolnok, Mezőtúr, (Szarvas), Békés-Földvár, (Békés), Csaba, (Nagyvárad, Szeged, Kétegyháza, (Mezőhegyes, Kis-Jenő), Arad, (Borossebes-Butyin), Piski, Gyulafehérvár, Tövis és Brassóba.
Omnibuszv., 8.00 este: Szolnok, Mezőtúr, Békés-Földvár, (Békés), Csaba, (Szeged), Kétegyháza, (Mezőhegyes), Arad, (Borossebes-Butyin, Temesvár), Piski, (Petrozsény), Gyulafehérvár, Tövis és Kolozsvárra.

Nagyvárad—Predeál felé.

Gyorsv., 1.45 d. u.: Szolnok, (Kun-Szt.-Márton, Czegléd), P.-Ladány, (Debreczen), Nagyvárad, (Csaba), Kolozsvár, Gyéres, Kocsárd, (Marosvásárhely), Tövis, Kis-Kapus, (Nagy-Szeben), Segesvár, Brassó, Predeál és Bukarest.
Személyv., 6.20 este: Szolnok, P-Ladány, Nagyvárad, Kolozsvár, (Dés), Gyéres, (Torda), Kocsárd, (Marosvásárhely), Tövis, (Arad), Kis-Kapus, (Nagy-Szeben), Segesvár és Brassóba.
Omnibuszv., 6.47 regg.: Szolnok, Püspök-Ladány, Debreczen. Nagyvárad és Csabára. 3.15 d. u. Szolnokig és 8.00 este: P.-Ladányig.

Az osztr.-magy. államvasut pályaházából.

Érsekujvár—Bécs felé.

Villámv., 11.— d. e. mindennap: Pozsony, Bécsb, Párisba.
Futárv., 7.— regg. és 4.15 d. u.: Érsekujvár, Pozsony, Bécsbe. 4.15 d. u. Tótmegyeren át Nyitrára.
Személyv., 9.40 d. e. és 10.10 este: Esztergom-Nána, (Csata), Érsekujvár, Tótmegyer, (Nyitra, Nagy-Béllcz). 6.25 regg. és 7.00 regg.: Tótmegyeren át Nyitrára, Nagy-Béliczre, Pozsony, Bécsbe. 6.25 regg. és 7.00 regg.: Tótmegyeren át Nyitrára, Nagy-Béliczre.
Omnibuszv., 3.30 d. u. és 6.45 este: Palotára. (Csak hétköznapokon). 11.50 d. e.: Váczra. 7.20 regg., 5.45 d. u.: Esztergom-Nánára. (A 7.20 reggel induló omnibuszvonat csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik). 2.30 d. u. Érsekujvárra

A vágvölgyi vasut állomásaira.

Személyv., 6.25 regg., 9.40 d. e. és 8.15 este: Nagyszombat, Galánthán át Zsolna felé.

Szeged—Vercziorova felé.

Villámv., 5.47 regg. minden kedden és szombaton Konstantinápolyba.
Futárv., 10.40 este: Temesvár-Orsován át Bukarestbe.
Személyv., 7.45 regg.: Temesvár-Orsován át Bukarestbe és Báziásra. 6.15 este: Temesváron át Báziásra.
Omnibuszv., 3.15 d. u.: Szegedre és 9.00 este Czeglédre.

A déli vasut budai pályaházából.

Grácz és Pragerhof felé.

Gyorsv., 6.05 este: Székesfehérvár, Kanizsa, (Szombathely, Sopron, Csáktornya, Zákány, Pragerhof, Triest, Fiume.
Személyv., 10.20 este: Székesfehérvár, Kanizsa, (Szombathely, Sopron, Bécs), Csáktornya, Pragerhof és Bécsbe. 10.20 este, 7.30 reggel és 6.05 este: (Kelenföld, Győr, Bécs), Zákány, Barcs és Zágrábba. 7.30 este: Veszprém, Szombathely, Grácz és Innsbruckba. 6.43 reggel, 2.45 d. u. és 10.20 este. (Csatlakozással a m. államvasutak 6.35 reggel, 2.45 d. u. és 10.50 este induló vonataihoz.)
Vegyes v., 11.00 d. e.: Kanizsára.

Érkezik:

a magy. kir. államvasutak közp. pályaházába.

Bécs—Győr felől.

Gyorsvonat, 1.05 délután: Bécs, Bruck, Győr, (Kis-Czell, Grácz), Komárom-Ujszöny és Kelenföldről.
Személyvonat, 7.00 reggel és 9.10 este: Bécs, Bruck, Győr, (Kis-Czell, Grácz), Komárom-Ujszöny és Kelenföldről. 7.— reggel Sopronból.
Omnibuszvonat, 10.04 délelőtt Győrből

Székesfehérvár és Pécs felől Kelenföldön át.

Személyv., 7.— regg. és 11.45 d. e.: Triest, Fiume, Károlyváros, Zágráb, Báttaszék, Zákány és Kanizsáról.
Omnibuszv., 6.20 regg. és 8.55 este: Pécsről, Dombovár és Zákányról

Belgrád, Eszék és Bród felől.

Keleti expressv., 10.20 d. e. minden pénteken: Nis, Belgrád, Zimony, Ujvidék, Szabadka és Kis-Kőrösről.
Gyorsv., 1.20 d. u.: Belgrád, Szabadka, (Szeged), Kis-Kőrösről és (Kalocsáról).
Személyv., 11.15 d. e.: Belgrád, Szabadka, (Szerajevo, Bród, Villány, Eszék, Szeged) és Kis-Kőrösről. 7.15 este: Belgrád, (Mitrovicza), Szabadka, (Eszék, Szeged), Baja, Kis-Kőrös és (Kalocsáról).
Omnibuszv., 5.50 regg.: Belgrád, (Mitrovicza), Szabadka, (Villány, Eszék, Szeged, Baja), Kis-Kőrös és (Kalocsáról).

Ruttka—Fülek felől.

Gyorsv., 9.40 este: Ruttka, Garam-Berzencze, (Selmeczbánya), Zólyom, (Brezova, Besztercebánya), Baja, Fülek, (Miskolcz), Hatvan és (Szolnokról).
Személyv., 6.15 este: Ruttka, Garam-Berzencze, (Selmeczbánya), Zólyom, (Besztercebánya), Dobsina, Tiszolcz, Fülek, (Miskolcz) és Hatvanról. 8.50 d. e.: Ruttka, Garam-Berzencze, (Besztercebánya), Zólyom, Fülek és Hatvanról.

Kassa—Miskolcz felől.

Gyorsv., 1.35 d. u.: Kassa, Miskolcz, (Lemberg, Przemysl, Legenye-Mihályi, S.-A.-Ujhely, Szerencs), Füzes-Abony, (Eger), Vámos-Györk, (Gyöngyös) és Hatvanról.
Személyv., 9.30 este: Kassa, Miskolcz, (Lemberg, Przemysl, Legenye-Mihályi, M.-Sziget, S.-A.-Ujhely, Szerencs, Debreczen, Fülek), Füzes-Abony, (Eger) és Hatvanról.
Omnibuszv., 7.45 reggel: Kassa, Miskolcz, (Lemberg, Przemysl, Legenye-Mihályi, M.-Sziget, S.-A.-Ujhely, Szerencs, Debreczen), Füzes-Abony, (Eger), Vámos-Györk, Gyöngyös és Hatvanról.

Tövis—Arad felől.

Gyorsv., 2.10 d. u.: Radna-Lippa, Arad, Temesvár, Kétegyháza, Mezőhegyes, Csaba, Békés-Földvár, Mezőtúr, Szarvas, Szolnok, Czegléd, Kun-Szent-Márton és Ujszászról.
Személyv., 8.16 este: Brassó, Tövis, Piski, Arad, (Borossebes-Butyin, Kétegyháza, Csaba, (Nagyvárad, Szeged), Békés-Földvár, (Békés), Mezőtúr, (Szarvas) és Szolnokról.
Omnibuszv., 7.10 regg.: Tövis, Piski, (Petrozsény, Vajda-Hunyad), Arad, (Borossebes-Butyin, Temesvár, Kétegyháza, Mezőhegyes), Csaba, (Nagyvárad, Szeged), Békés-Földvár, (Békés), Mezőtúr és Szolnokról.

Predeál—Nagyvárad felől.

Gyorsv., 2.10 d. u.: Bukarest, Predeal, Brassó, Kis-Kapus, (Nagy-Szeben), Tövis, Kocsárd, (Marosvásárhely, Gyéres, Kolozsvár, Nagyvárad, (Csaba), P.-Ladány, (Debreczen), Szolnok, (Czegléd és Kun-Szent-Mártonról).
Személyv., 6.— reggel: Brassó, Kis-Kapus, (Nagy-Szeben), Tövis, (Arad), Kocsárd, (Marosvásárhely). Gyéres, Torda, Kolozsvár, Dés, Nagyvárad, P.-Ladány, Debreczen, Szolnok és Ujszászról.
Omnibuszv., 10.05 éjjel: Nagyvárad, Püspök-Ladány, (Debreczen), Szolnok és Ujszászról. 10.30. d. e.: Szolnokról.

Az osztr.-magy. államvasut pályaházába.

Bécs—Érsekujvár felől.

Villámv., 5.37 reggel naponkint Párisból és Bécsből.
Futárv., 1.10 d. u. és 10.9 este Bécsből.
Személyv., 5.25 reggel és 5.25 d. u.: Bécs, Pozsony, Érsekujvárról, Nagy-Bélicz, Nyitráról.
Omnibuszv., 4.16 d. u. és 10.01 (Csak hétköznapokon.) este: Palotáról 2.15 d. u.: Váczról 8.33 regg.: Esztergom-Nánáról. 10.04 d. e. és 9.57 este: (Ez utóbb csak vasar- és ünnepnapokon), Érsekujvárról.

A vágvölgyi vasut állomásairól.

Futárv., 10.09 este Zsolnáról Galánthán át.
Személyv., 7.25 regg. és 5.25 d. u. Zsolnáról Galánthán át.

Verciorova—Szeged felől.

Villámv., 10.48 d. e. minden hétfőn és csütörtökön Konstantinápolyból.
Futárv., 6.25 reggel Bukarestből, Báziásról Temesváron át.
Személyv., 8.20 reggel és 8.10 este Báziásról Temesváron át és 8.10 este Bukarestből Temesváron át.
Omnibuszv., 7.41 reggel Czeglédről és 12.30 d. u. Szegedről.

A déli vasut budai pályaházába.

Pragerhof és Grácz felől.

Gyorsv., 11.17 d. e.: Triest, Fiume, Pragerhof, Kanizsa, Sopron, Szombathely Székesfehérvár és Kelenföldről
Személyv., 8.30 este: Grácz, Pragerhof, Kanizsa, Szombathely, Székesfehérvár és Kelenföldről. 6.42 regg.: Bécs, Pragerhof, Kanizsa, (Szombathely), Székesfehérvár és Kelenföldről
Vegyesv., 6.24 este: Kanizsa és Székesfehérvárról.

Adámi R. Beszterczo
Jurgo V. Uj-Moldova
Neger S. Győr
Feuerman S. Baja
Weinberger H. Baja
Wagner L. Tata
Breiner L. Lugos
Fekete I. Kecskemét
Nestor E. Fehértemplom
Rosenfeld N. Prága
Silberman J. Temesvár
Kubányi I. Buziás
Müller I. Süttő
Hülley J. Branicska
Berger F. Szatmár
Szücs A. Sz.-Fehérvár
Telesvay T.-Szt.-Miklós
Dr. Magyarász M.-Sziget
Reich L. Kalocsa
Dr. Blochinger Tamási
Sambuch L. Stiksen.
Rambovszky Szentes
Grimm Gy. Bécs
Mise E. Pozsony

Aranysas szálloda.

Flek M. Nyiregyháza
Jurenák S.-né Szarvas
Csapó L. Dömsöd
Birgel Ö. Keszthely
Burg D. Horgos
Füredi I. Mezőtur
Batizi G. Szolnok
Miklósy I.-né Csővár
Séblya A. Csongrád

Fehérló szálloda.

Kovács J. Szt.-László
Horváth F. Esztergom
Haracz E. Pápa
Hoflinger K. Pécs
Scheltzer A. Bécs
Dr. Weitzenfeld A. Körmend
Vleikovics P. Arad
Máté M. Szeged
Asbóth K. B.-Gyula
Osvád F. S.-A.-Ujhely
Szavics J. Czernya
Steiner M. Varjas
Stodola Gy. L.-Szt.-Miklós
Kheim J. Bécs
Martinitz M. Tököl
Conepotelui S. Brassó
Furtyik J. Beszterczo
Khon L. Románkécsa
Fohn B. Szerbkiára

Erzsébet szálloda.

Kup Gyula Szeged
Kapdebo Gy. Lippa
Bátory I. Czegléd
Fenyfey A. Kecskemét
Reviczky J. Félegyháza

Friedman A. és neje Szeben
Hoffbauer F. Szászrégen
Kubinyi K. Tczlák
Klein S.-né Kecskemét
Sternek K. Kanizsa
Jozso György Kis Ujszállás
Babos Kálmán Körmend

Két korona szálloda.

Dr. Davida Leo Kolozsvár
Vigh L. Sz.-Szt.-Márton
Kadić F. és neje Oriovácz
Pavkovits F. N.-Kikinda
Tury A. Temesvár
Senko B. Várad
Wagner H. Bécs
Meister C. Csöcs

Schmidt-Orient szálloda.

Bozóky A. és családja N.-Várad
Südy K. és neje Tálya
Habermann és neje Ruscsuk
Biró L.-né Kolozsvár
Selegian D. Becskerek
Grünwald M. Baja
Dr. Ebner F. Csanád
Jaczmisz E. Csanád
Leszl J. Csanád
Wambach P. Csanád
Tessényi L. és neje Sikos
Répászky F. Kassa
Menczel I.-né és leánya N.-Szombat
Reisman M. N.-Várad
Schreiber M. Bécs
Németh G. Szany
Kandra K. Eger
Frisch B. és neje Arad
Mihalovits W. és neje Bukar
Hirsch J. és családja Ungvár
Porjes S. Losoncz
Wittfeld J. Arad
Hanzman J. Fehérpatak

Holzwarth-Frohner száll.

Dr. Schwarz Szombathely
Dr. Raseum Plojesti
Kugel C. és leánya Plojesti
Wendlandt K. Lábatlan
Feischl K. Debreczen
Hammer J. és neje Szácz
Fellmayer A. és neje Szege
Besztum J. Nyergesujfalu
Fried S. H-Böszörmény
Weisz K. Rimaszombat
Kirchhoff E. Bécs
Fürkl L. Bécs
Knotz F. Bécs
Kirchmayer P. Bécs
Bernhauser L. Bécs
Ballauff A. Wittau
Glük A. Kassa
Juch J. Görcz
Kir E. Brassó

Elhaltak névsora 1885. julius 15—16-án.

Szerlendrey József 54 é. napsz. VI. k. ó-utcza 10. tüdőgümő.
Hup Paula 5 é. timársegéd lánya V. ker. hold-u. 1. vörheny.
Belarik József 65 é. napsz. V. ker. váczi-ut 58. hasbártyalob.
Jeleu Julianna 22 é. mészárosm. leánya I. országház-u. 2. tüdővész.
Szuhanecz Nándor 55 é. hiv. I. k. pálya-u. tüdőhüdés.
Nitsche Adolf 16 é. hiv. fia I. ker. országház-u. 20. tüdővész.
Zeller Jakabné 71 é. magánzó VII. ker. hársfa-u. 5. aggkór.
Kovács Eszter 30 é. biztos neje I. ker. Attila-u. 81. hasbártyalob.
Friedmann Sámuel 47 é. keresk. VII. k. kerepesi-ut 88. szivbaj.
Rosenwald Ádám 42 é. borbély VII. ker. dob-u. 11. rák.
Albrecht Kati 48 é. boltiszolga neje IX. páva-u. 30. szivbaj.
Machnovszky Mihály 48 é. fogházőr VIII. nap-u. 6. gümőkor.
Krall András 43 é. lakatos VIII. k. őr-u. 2. tüdővizenyő.
Sziglár András 25 é. kocsis VIII. k. népszinház-u. 18. tüdővész.
Czora Jakab 57 é. kőműves VII. k. dohány-u. béllob.
Weisz Mór 42 é. szabó VI. k. ó-u. 8 veselob
Hochfelder E. 13 é. árva VI. k. király-u. 40 gümőkór.
Ferenczy Sándor 68 é. magánzó VI. k. Andrássy-u. 52 agyhüdés.
Rumpel Flesser Katalin 30 é. napszámos II. k. János-kórház szivb
Sosek Ágost 41 é. napszámos VIII. k. státió-u. 3. májlob.
Latovich Mária 29 é. napszámos utról veselob.
Katalik József 31 é. napszámos Rákosi téglagyar tüdővész.
Fauneder Anna 2 é. VIII. k. tömő-u. 13. himlő.
Schmidt Aladár 21 é. hivatalnok II. k. fő-u. 76. önmérgezés.
Markus Gyula 3 é. hivatalnok fia VIII. k. ujvásártér 14. sorvadás.
Huss Paula 5 é. timár leánya VI. k. hold-u. 1. vörheny.
Rosenfeld Ádám 42 é. borbély VII. k. dob u. 11. rák.
Demetrovics László 31 é. festő VII. k. kilátás-u. 10. tüdőgümő.
Lövy Adolf 76 é. napszámos III. korona-u. 33. tüdőgümő.
Szalavák Erzsébet 89 é. koldusnő VII. Klauzál u. 21. aggkór.
Platt János 30 é. ács VII. Murányi-u. 8. tüdővész.
Fink Lajos 6 é. VI. Rózsa-u. 6. bélgümő.
Nyers János 28 é. rendőr VIII. k. koszoru-u. szivbaj.
Riesz Károly 6 é. czipész fia VIII. kistemplom-u. görvély.
Számrold Borbála 38 é. hajadon VIII. k. népszinház-u. 18. tüdőgümő.
Hefter Matild 3 é. szolgal. VIII. k. futó-u. 28. vörheny.

NYILT-TÉR.

Ujdonság !!! — Különlegesség !!!

A forróság ellen ! ! ! Nélkülözhetlen ! ! !

Könnyebb a vászonnál!!!

3⅒ meter gyapjúszövet **egy férfi öltözethez 8 forint** (bérmentve elküldve.)

Ezen kelme ujdonság, az mindkét oldalon sima, üveges és ennélfogva hüt 3⅒ meter kelme ³⁷/₁₀₀ kilót nyom, mindennek daczára a tarlósságért teljes kezesség vállaltatik. — Vidéki megrendelések naponkint teljesittetnek.

KRAUSZ LIPÓT FIA, posztó és ruharaktár.
Budapest, belváros, kigyótér. 946

Legjobb üditő-ital — Hatásos gyomorbaj ellen
Kohitsi savanyuviz
„Tempelforrás"
Főraktár:
HOFFMANN JÓZSEF
Budapesten Akadémia-utcza. 1038

„MARGIT"
gyógy-forrás-viz.

Hazai és külföldi orvosi tekintélyek legjobb eredménnyel alkalmazzák; **tüdő-, gége-** és a gyomor hurutos bántalmainál.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁR
Édeskuty L.
m. k. udv.-ásványviz-szállitónál, Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

SZINHAZAK ES MULATSAGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 87. Havi b. 15.
Budapest, julius 18-án.
Az ember tragédiája.
Drámai költemény. Irta Madách Imre. Szinre alkalmazta Paulay Ede. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.
Személyek:
Az ur * * *
Rafael H. Lánczy I.
Gábor Alszegi I.
Mihál Rajnai G.
Lucifer Gyenes
Ádám Szacsvay
Éva Fái Sz.
Föld szelleme Egressy
Kezdete 7 órakor.
Holnap, julius 19-én.
Bérletfolyamban.
Tisztujitás.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Páholy-b. 50. Havi b. 8.
Budapest, julius 18-án.
Bély H. k. a., Peschier A. ur és Bach B. Albert ur vendegjátékául:
Az alvajáró.
Opera 3 felv. Irta Romani. Zenéjét szerzette Bellini. Forditotta Deáki Fülöp Sámuel.
Személyek:
Gróf Rudolf Bach B. A.
Teréz Saxlehner E.
Amina Bély H.
Elvino Peschier A.
Liza Kordin M.
Alessio Szekeres
Iegyző Dalnoki
Az opera után:
BÉCSI KERINGŐ.
Ballet 3 képben. Szövegét irta Frappart L. és Gaul F. Zenéjét összeállította Bayer J.
Személyek:
Pernauer L. Campilli
Barbara Zsuzsanics E.
Éji őr Szalai K.
Bohócz Sebes
Pinczérnő Gundard A.
Amenyasszony Maruzzi F.
A vőlegény Kürthy A.
Az örömanya Himrer G.
Az örömapa Radó
Korcsmáros Németi J.
Az ifjuság Mayerhofer
Kezdete 7 órakor.
Holnap, julius 19-én.
Bérletszünetben:
Perotti Gy. vendégjátékául:
Hunyadi László.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, julius 18-án.
Az ördög pirulái.
Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felv. és 15 képben.
Személyek:
Albert Rákosi Sz.
Magloire Ujvári
Sottines Kiss
Seringuinos Németh
Babylas Szilágyi
Rodriguez Tóth
Bernadillo V. Kovács
Izabella Ligeti I.
Boh. istennője Tarnay S.
Sára M. Csatai Zs.
Bigaro Erődi
Marceline Ágostoni B.
1-ső pinczér Nemecskei
2-ik « Kopácsi
1-ső hordár Hortobágyi
2-ik « Fogarasi
1-ső alguazil Narczisz
2-ik « Marton
Kezdete ½8 órakor.
Holnap, julius 19-én.
UGYANEZ.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.

Budapest, julius 18-án.
A szinkör zárva.

GYAPJU-UTCZAI SZINHÁZ.

Feleki Miklós igazgatása alatt.
Budapest, julius 18-án.
Afrika-Magyarország.
Látványos szinmű 4 felv.
Személyek:
Adel grófnő Hunyadi M.
Arthur báró Szirmai
Kálmán gróf Benedek
Bonifáczius Beödy
Borbála Nagyné
Afrika-M. kir. Abonyi
Margit Balogh E.
Király hirnöke Feleki
Schwarcz Makó
Itczés Fenyéri
Balambér Rónaszéki
Csepüs Réthei
Hevos Lenkey
Lengefi Polgár
Stefi Püspöki
Eszter Ellinger I.
Ilka Marczellné
Klára Benedekné
János Kömlei
Antal Rózsa
Főkortes Mezei
Hájas Beke
Kurátor Fenyvesi
Kolompos Dombai
Korcsmáros Szigligeti
Zászlómester Deák P.
Rendőr Hajdu
Kezdete 7½ órakor.
Holnap, julius 19-én.
UGYANEZ.

VÁROSLIGETI NÉMET ARENA.

Budapest, julius 18-án.
Bukovics Károly, a bécsi udvari Burg-szinház tagjának felléptével:
Először:
Die Rosa Dominos.
Vigj. 3 felv. Irta Delacour és A. Hennequier.
Kezdete 6½ órakor.

MAGYAR DALCSARNOK.
Dohány-utcza 4-ik szám az izraelita templom mellett.
Ma szombat julius 18 án.
Uj műsor:
Az **Osráni zenészeti társaság páratlanul nagyszerű mutatványai.**
Macska duett énekli **Renard Kamilla** és **Martens.**
Schiff Sarolta, Beke Lilla, Taciano nővérek (román énekesnők), Terény Mariska, Virágh Józa, Reményi Irma, Kovács Fánni, Bognár Eszti és az egész nagy női kar, valamint Bokor József, **Eugenio** erőművész és **Renard Kamilla** énekesnő. Az **«ördög hegedűje»** előadja Martens franczia parodista. **«Dalcsarnoki finale»** előadja a női kar.
Kezdete 8 órakor. 1874
Jegyek előre válthatók adohány-utcza 4. sz. alatt levő trafikban.

VILLA BELLEVUE.
Ma szombat julius 18-án
nagy katonai hangverseny.
Flossmann karmester vezetése alatt.
Szabad bemenettel. 1695

!!KIALLITÁS!!
H.-M.-Vásárhelyi halászcsárda.
Naponként két tiszavidéki halász főzte magyaros zamatu
HALÁSZLÉ.
Kitünő asztali és asszu borok. 1498
18 tagból álló alföldi zenekar.

Fogak és **fogsorok** a legjobb **amerikai rend-szer** szerint készittetnek. Mérsékelt árak.
— **Kivánatra részletfizetésre.** BARNA J. **Budapest, váczi-utcza 24. szám.**
1012

Orpheum.
Nagymező-utcza. 1.7 szám.
Ma szombat julius 18-án
a magyar dalénekesnő
Margit kisasszony
első fellépte. 1955

IDŐJÁRÁS julius 17. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomások (761—768) Oroszországban, másika (764—765) a kontinens nyugoti részében van, közöttük a depressziók, egyik (756—757) a Balkánfélsziget, másik (758—759) a keleti tenger felől, Magyarországon folynak össze. Az idő Közép-Európában változó, közben helyenkint esővel, kevés hőváltozás mellett.

Hazánkban: Délies és északnyugotias, erősbödött szelek mellett, a meleg, valamint légnyomás is kevéssel kisebb lett. Az idő általában változó, napos, szeles. Eső számos helyeken, a depresszió utjában több helyt nagy mennyiségben volt, zivatarral Aradon, Egerben és Ungváron.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Változó, szeles időt várhatni, helyenkint esővel és zivatarral.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	59.3	DK 4	+ 21.0	3	—
Beszterczo	59.0	DNY 1	+ 20.2	1	—
Beszterczebánya	59.2	ENY 3	+ 19.8	2	—
Budapest	59.4	⊕	+ 20.1	—	—
Csáktornya	60.0	NY 2	+ 19.0	—	—
Debreczen	58.2	EK 1	+ 19.4	28	—
Eger	59.9	ENY 4	+ 19.2	40	—
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	59.6	DK 4	+ 25.0	—	—
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	61.6	E 2	+ 22.0	—	—
Kolozsvár	58.4	NY 1	+ 18.0	49	—
Magyar-Óvár	59.5	ENY 1	+ 19.7	—	—
Mármaros-Sziget	58.7	K 1	+ 20.2	—	—
Nagy-Enyed	—	—	—	—	—
Nagy-Szeben	58.0	D 2	+ 18.8	7	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	59.0	D 3	+ 19.5	—	—
Pancsova	59.5	ENY 2	+ 22.2	1	—
Selmeczbánya	60.1	ENY 7	+ 18.0	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	58.2	D 2	+ 20.2	—	—
Szeged	—	—	—	—	—
Szepsi-Szt-György	—	⊕	+ 22.5	—	—
Szolnok	57.6	K 2	+ 23.6	—	—
Temesvár	59.9	D 2	+ 25.0	1	—
Trencsén	58.6	DK 1	+ 21.0	—	—
Ungvár	58.2	E 2	+ 20.3	n	—
Zágráb	62.4	DK 1	+ 21.0	n	—
Bécs	61.3	⊕	+ 18.3	—	—
Bregenz	64.1	ENY 1	+ 18.0	—	—
Lesina	59.1	⊕	+ 25.6	—	—
Pola	60.0	K 3	+ 25.6	—	—
Prága	62.4	DNY 2	+ 17.6	—	—

VIZÁLLÁS 1885. julius 17.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.24	—	áradó	M.-Sziget	0.53	—	változatl
Komárom	2.40	—	apadó	Beregszász.	—	—	—
Budapest	2.98	—	apadó	Sárospatak.	0.44	—	apadó
Mohács	4.55	—	apadó	Szatmár	0.52	—	apadó
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.48	—	apadó
Ujvidék	4.23	—	áradó	Szolnok	1.40	—	apadó
Pancsova	2.35	—	áradó	Szeged	2.30	—	áradó
Orsova	2.76	—	áradó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.02	—	apadó
Barcs	1.15	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.86	—	változatl	Arad	0.01	—	apadó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.96	—	apadó	Temesvár	0.60	—	apadó

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései julius 17.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg frttól	74 kg frtig	75 kg frttól	75 kg frtig	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza ó	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki «	«	7.85	8.—	7.95	8.10	8.10	8.25	8.20	8.35	8.40	8.55	8.50	8.65	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki «	«	7.75	7.90	7.85	8.—	8.—	8.15	8.10	8.25	8.30	8.45	8.40	8.55	—.—	—.—	—.—	—.—
fejérmegyei «	«	7.75	7.90	7.85	8.—	8.—	8.15	8.10	8.25	8.30	8.45	8.40	8.55	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai «	«	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
m. északv. «	«	7.50	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	8.—	8.05	8.10	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó vagy új	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára -tól frt	-tól kr	-ig frt	-ig kr
rozs	ó	—	csendes	70—72	6	80	7	10
árpa	«	takarmány	lanyha	60—62	—	—	—	—
«	«	égetni való	—	62—64	—	—	—	—
«	«	sörfőzdei	—	64—66	—	—	—	—
zab	«	—	lanyha	39—41	6	30	6	60
tengeri	ó	bánsági	«	75	6	80	5	85
«	«	másnemű	«	73	5	70	5	75
«	uj	—	—	—	—	—	—	—
köles	ó	—	—	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repoze	ó	—	—	—	11	—	11½	—
bánsági repoze	uj	—	—	—	11	—	11½	—

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr	áru frt	áru kr
buza	szilárd	tavaszra	—	—	—	—
«	«	őszre	7	87	7	89
tengeri	szilárd	máj.—jun.	—	—	—	—
«	«	jul.—aug.	5	81	5	82
zab	«	őszre	6	16	6	18
káp. repoze	csendes	aug.—szept.	11⅝	—	11⅝	—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	98.15	98.45
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	90.10	92.40
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (200 frank)	5%	148.50	149.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	149.—	150.—
Gömöri államvasuti zálogievelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98.50	99.—
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	123.50	124.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	109.—	[illegible]
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		119.—	120
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		118.50	[illegible]
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	119.50	120.50
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.—	103.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	101.50	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	101.50	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	101.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	101.50	102.—
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	94.50	96.—
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.—	98.75
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4⅕%	82.—	82.50
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4⅕%	82.—	82.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4⅕%	82.50	83.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt.	4⅕%	82.50	83.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	108.75	109.25
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	99.50	100.—
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	127.50	128.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	140.—	141.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	141.—	142.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		167.50	168.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		166.—	167.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	104.—	105.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	99.50	100.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.50	34.—
Pécs város nyeremény-kölcsöne 1871-ből		123.—	124.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK. *a) Bankok.*			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	101.—	102.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Közp. ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	287.40	288.—
27½ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13¾ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	107.—	107.50
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	81.50	82.—
	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
15.—	Osztrák hitelintézet	160	288.30	288.50
42.30	Osztrák-magyar bank	600	872.—	875.—
11.50	I. Magyar iparbank	150	150.75	151.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	584.—	586.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	217.—	222.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	200.—	205.—
220.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3140.—	3180.—
5.—	Foncière pesti biztositó intézet	100	77.—	79.—
30 frc	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	204.—	206.—
50.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	—.—	800.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	594.—	597.—
100.—	Első budapesti	500	1275.—	1300.—
20.—	Erzsébet-malom	200	264.—	266.—
50.—	Hengermalom	500	629.—	634.—
24.—	Lujza-malom	160	300.—	302.—
30.—	Molnárok és sütők	210	450.—	452.—
50.—	Pannonia	1000	1135.—	1145.—
15.—	Viktória	300	365.—	370.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	185.—	186.—
—.—	Arad-csanádi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Arad-körörvölgyi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári	200	—.—	—.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	100	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	200	133.50	134.50
—.—	Eszakkeleti vasut	200	176.50	177.50
—.—	Erdélyi vasut	200	184.—	185.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	149.—	150.—
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	176.—	176.50
—.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	169.—	170.—
5.—	Mármarosi sóvasut r.-t. el. r.	100	90.—	92.—
30 frc	Osztrák-magyar államvasut	200	297.50	298.—
—.—	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	85.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	252.—	253.—
21.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	—.—	—.—
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	590.—	592.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		390.—	395.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	79.—	81.—
50.—	Országos központi	300	432.—	436.—
328.—	Pesti első hazai	1000	5900.—	5950.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	432.—	434.—
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	88.—	89.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	150.—	151.—
7.20	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	82.—	83.—
40.—	Első magyar üveggyár r.-t.	500	—.—	455.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	202.—	206.—
65.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	855.—	860.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	425.—	428.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	255.—	—.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	556.—	566.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1025.—	—.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drascho)	200	245.50	246.50
8.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	87.—	88.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű	100	96.50	97.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	130.—	131.—
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	227.—	228.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	920.—	940.—
20.—	Sertéshizlaló	200	289.—	291.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	155.—	165.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	80	105.—	106.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	200	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	160.—	162.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	96.—	97.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	160	258.—	260.—
	ZALOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	102.75	103.50
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.—	102.—
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	95.25	95.75
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	127.—	127.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.75	99.25
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	99.25	99.75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	103.—	103.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	102.—	102.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	99.—	99.30
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	103.35	103.65
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	100.—	100.80
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	100.50	101.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	99.75	100.25

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-eszéki v.)	200	5%	100.—	100.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut.		5%	99.75	100.25
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	100.—	100.50
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	0%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	300	5%	98.75	99.25
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000	5%	124.—	125.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200	6%	130.—	131.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	99.75	100.25
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	99.50	100.25
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	—.—	—.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	123.50	124.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.25	99.75
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.50	101.—
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	100.—	100.50
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	——	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-m államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	97.50	98.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			177.—	17[illegible]
Budavárosi sorsjegy			42.50	43.[illegible]
Keglevich sorsjegy			19.—	20.
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt egylet			14.75	15.25
Pálffy sorsjegy			40.—	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.88	5.91
Császári királyi arany (körmöczi)			5.82	5.85
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9.89	9.92
20 frankos arany			9.89	9.92
20 márka			12.25	12.28
Török arany líra			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkánként			61.30	615 0
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		4%	61.30	61.90
Amsterdam 100 hollandi forintért		3%	103.75	104.—
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	49 50	49.60
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	49.40	49.50
Zürich 100 frankért		3%	49.40	49.60
London 10 font sterlingért		2%	125.—	125.50
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.		5%	—.—	—.—

Pályázat.

A beregszászi «Ceres» gőzmalomnál f. évi augusztus hó 1-től egy 700 frt évi fizetéssel javadalmazott 2-od könyvvivői állás rendszeresittetik.

Pályázók, kik a kereskedelmi tanodát végezték és ugy a magyar mint különösen a német levelezésben kellő jártassággal birnak felszerelt folyamodványaikat a «Ceres» gőzmalom igazgatóságához f. hó 28-ik napjáig benyujthatják.

2043 Beregszászi „Ceres" gőzmalom

Pályázat

erdész állomásra 1400 holdas erdőbirtokon Temesmegyében. Föltételek: alsóbb erdészeti államvizsga, magyar és román nyelv ismerete. Folyamodványok ezen f. é. aug. 1-én betöltendő állomásért bizonyitvány másolatokkal ellátva julius 25-ig az uradalmi erdészeti hivatalhoz **Vörösvárra** (Pestmegye) küldendők, hol a többi feltételek is megtudhatók.
(Utánnyomat nem dijaztatik).

SZIGETI LAJOS
szij- és nyereggyártó
1247
Budapest, Muzeum-körut 10.
A nemzeti muzeum mellett.
Ajánlja a legnagyobb választékban saját készitésü lószerszámjait. Nyergek, utazó bőröndök, vadászczikkek, különféle ostorok, zablák, takarók, pokróczok, istáló felszerelések, tisztitó eszközök s minden e szakmába vágó czikkek a legjutányosabb áron megszerezhetők.
Képes árjegyzékek bérmentve.

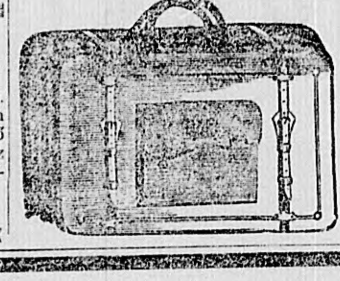

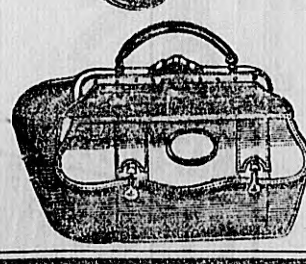

Dr. Miller-féle
MOHNÖVÉNYNEDV
hatásában meglepő s az orvosok köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, kezdetleges tuberkulozis, főkép a lélekző szervek affekczióinál legjobb sikerrel alkalmazzák és rendelik. — Egy eredeti tégely **ára, használati utasitással együtt 50 kr.**

Miller-féle **tyukszembalzsam**
csalhatatlan szer **tyukszem, szemölcs és fájdalmas börvastagodás** ellen. Egy dobozban levő üveg ára ecsettel és használati utasitással együtt **60 krajczár.**

Beküldetett: 1444
Miller J. gyógyszerész urnak Brassóban.
Örömmel konstatálom, hogy mindkét készitménye mohnövénynedv és tyukszembalzsama, ugy nálam mint nőmnél pompásan bevált. Várakozásomon tul megelégszem a sikerrel. Sternberg (Morvaország) april 1. 1885, Schwarz Gusztáv kereskedő.
Az összeg és 10 kr. csomagolási költség előleges beküldése után e készitmények bárhová postabérmentesen szállittatnak. Két doboznál kevesebb nem küldetik.
Budapesten valódi minőségben kapható: Édeskuty L.-nál, Thallmayer és Seitz-nál. Török J. gyógyszerésznél, Neruda Nándornál, Emmerling és Rabsch-nál, Gyarmathy Gyulánál, Gerhardt Antalnál, Takáts Lajosnál. Budán: Stedon J.-nél és Schadel J.-nél. Bukarestben: Brus F. gyógyszerésznél. Brünnben: Grolich J.-nél. Linzben: Trauner F.-nél. Lembergben: Rucker S.-nél. Prágában: Vsetecka és Appeltnél. Pozsonyban: Hornband Istvánnál. Bécsben: Nenstein Fülöpnél. — Azonkivül kapható Magyarország és Erdély minden nagyobb gyógyszertárában és füszerkereskedésében.

TAUSZKY MIKSA
I. budapesti butorszállitó és raktározó intézet
Budapest, üllői ut 31. szám.
elfogad csomagolásokat, költözködési szállitásokat fedett és zárható szabadalmazott butorkocsikon. 2008

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent:

A GYÜMÖLCSTENYÉSZTÉS TANA.
Vezérfonalul
gyümölcstenyésztési előadások és önképzés számára.
LUCAS E. és MEDICUS FR. nyomán
átdolgozta
VILLÁSI PÁL.
105 fametszvénynyel. 2 frt helyett 1 frt.

Kober Károly
tajtékáru gyáros Bécs, Kärntnerstrasse 36.
ajánlja dus raktárát mindennemü **dohányzó készülékekből.** Megbizások postautánvétel mellett pontosan és lehető legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek. 1889
Árjegyzékek s ábrák ingyen és bérmentve.

A PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

A MAGYAR
ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS
BIRÓSÁGOK ELŐTT.
IRTA
RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ,
HITES KÖZ- ÉS VÁLTÓ-ÜGYVÉD
BUDAPESTI KIR. ITÉLŐ-TÁBLAI PÓTBIRÓ.
Ára 1 frt 80 kr.

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.
Kereskedelmi tanodák és felsőbb ipariskolák számára engedélyezett tankönyv.
IRTA
DR. TOLDY LÁSZLÓ.
Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

A PÁRBÉR
MAGYARORSZÁGON
JOGTÖRTÉNETI FEJLŐDÉSE ÉS JELEN ÁLLÁSA SZERINT
OKLEVÉLTÁRI NYOMOZÁSOK ALAPJÁN
IRTA
TIMON ÁKOS
JOGTUDOR, KÉPESITETT EGYETEMI MAGÁNTANÁR, A GYŐRI KIR. JOGAKADÉMIA JOG- ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARÁNÁL A JOGTÖRTÉNET ÉS AZ EGYHÁZJOG NYILVÁNOS REND. TANÁRA.
Ára 4 frt.

Ungarisches Sprachbuch.
A
MAGYAR NYELV ALAPOS ELSAJÁTITÁSÁRA.
IRTA
BARNA J.,
TANÁR.
Az 1. rész, 2 füzetben à 40 krajczár.
A II. rész ára 60 kr.

A HÁZASSÁGON KIVÜL SZÜLETETT
GYERMEKEK
APASÁGI KERESETE.
IRTA
RÁDAI LAJOS
ÜGYVÉD.
A fővárosi sajtó által előnyösen ismertetett munka.
Ára 1 forint 20 krajczár.

E rovatban minden egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Nősülni
óhajt egy csinos 26 éves fiatal ember. Vagyon jó ha van, de nem éppen mulhatlanul szükséges, fiatal leányt, sőt fiatal özvegyet is elveszek, csak csinos legyen. Ajánlat e lap kiadóhivatalába «Szép ifju» czim alatt. Arczkép melléklése kivánatos, vissza fog küldetni. Titoktartás magától értetődik. 2154

Les ecrivains
et artistes etrangers sont invités de faire usage de hospitalité cordialement offerte de la société des ecrivains et artistes hongrois.

Deczember 16.
Megérkeztem. Érted élek, látni vágylak. Oszlop melletti csók ó mily édes! Légy hü. Vigyázz! Nem sokára jövök. Csókol
1546 Csörgős 1.

Eladás.

Eladó birtokok
Pestmegyében a fővárostól 2½ órányi vasuti távolság, vasut helyben mintegy 1020 cat. holdas birtok, gazdasági épületekkel, lakházzal ellátva utolsó ára 70,000 frt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1512

Papir-fedéllemezt,
vizhatlan ponyvákat és szöveteket, tömlőket, szivattyu- és fecskendőket szállit legjutányosabb árak mellett Schottola Ernő erzsébetfalvi gyára. Budapest, Fonciér-palotában, váczi-körut és sugár-ut sarkán. 1490

Uraságoktól
levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók. IV. ker. egyetemtér 5. sz. alatt, az udvarban ajtó sz. 1., ugyanott javitó és tisztitó és kölcsönző intézet. 1921

Vétel.

A nagy köruton
üres telek kerestetik megvételre részletfizetés mellett. Bővebben «Telek» czim alatt a kiadóhivatalban. 2150

Alkalmazást keres

Egy jobb családból
való özvegy asszony mint társalkodónő alkalmazást keres. Levelek a kiadóhivatalhoz czimzendők «özvegy asszony 111» czim alatt. 2129

Néhány ezer
forinttal rendelkező képzett fiatal ember megfelelő állást keres. Bővebbet a kiadóhivatal. 2153

Képesitett gazdász
kitünő bizonyitványokkal, minden tekintetben megbizható — bármi szakba vágó bizalmi állást elfogad és azonnal szolgálatba is léphet. Becses ajánlatok «Gazdász» czimen e lap kiadó hivatalába kéretnek. 1536

Csinos fiatal leány
óhajt alkalmaztatni valamely czukrászdában vagy bármilyen tisztességes üzletbe mint elárusitónő. 2145

Lakás és bérlet.

Kis családi ház
legalább 2 lakással kerestetik vagy megvételre, vagy egészben való kibérlésre a főváros területén. Bővebbet a kiadóhivatal. 2151

Két nagy
pinczeraktár
julius 19-től kezdve kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2151

Egy 1250 holdas
birtok Rév-Komárom mellett bérbe adandó. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. Közbenjárók kizáratnak. 1496

Kiadó lakás.
a belvárosban augusztusra 2 nagy szoba, előszoba, konyha, éléskamra, cselédszoba, első emeleten 480 frt évi lakbér. Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 2044

Oktatás.

Kerestetik
vidékre egy okleveles német-magyar nevelőnő, ki az elemi és polgári osztályt, valamint a franczia nyelvet és zongorát tanitani képes s ki maga is jól zongorázik. Bővebbet a kiadóhivatal. 1525

Egy keresztény
nevelőnő tiz évi működéssel, ki jelenleg még állásban van, augusztus hóban uj szerződésre lépni óhajt. Képességei magyar, német, franczia nyelv, a kivántatott tantárgyak kézimunka, szabászat. Czim a kiadóhivatalban. 1538

6, 10, 11 éves
leányok mellé okleveles keresztény nevelőnő kerestetik, vidékre, ki a magyar nyelven kivül a német, franczia nyelvekben valamint a zongorázásban is alapos oktatást adni képes. Bővebbet a kiadóhivatal. 1537

Iskolaszéki elnök
urak becses figyelmében. Egy gyakorlatilag kitünő sikerrel működő nős r. k. vallásu tanképesitett elemi néptanitó és okl. tornatanitó, ki több éveken át mint állandositott községi osztálytanitó működik és kinek neje képesitett kisdednevelőnő; óhajt oly város vagy községben tanitói állomást, hol nejének kisdedóvodát nyitni érdemes lenne, különösen hol némi évi segélyt kapna. Neje még a női kézimunka tanitásra is vállalkozhatik. Bővebb felvilágositást nyujt a kiadóhivatal.

Különféle.

Egy magányosan
álló ur vagy asszonyság, ki vagyonnal bir, de vagyona kezelésének gondjaitól óhajt megszabadulni, életjáradékot kaphat vagy teljes, tisztességes uri ellátást egy jómódu uri családnál, hol az illető egész életén át kényelem és nyugalom között élhet. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2142

BUDAPESTI KALAUZ.

Szállodák:
Pannonia szálloda.
London szálloda, az osztr. magy. vasuti indóházzal szemben.
István főherczeg szálloda.
Fehér ló szálloda, Kerepesi-ut 15-ik szám.
Schmidt Orient szálloda
Kronawetter szálloda Csömöri-ut 19. Olcsó szobák.
1856—68

Kávéházak:
Szidon kávéház, Ferencz-József rakpart Thonet-udvar
Union-kávéház, váczi-körut 16. Naponk. zeneestély. Saját zenekar.
Imperial-kávéház, váczi-körut 48. Grand Café Chantant.
Árvai Kecskeméti kávéház, a borz-utcza sarkán. Naponkint zene.

Sörházak:
Nemzeti szálloda, (Kukovetz M.,) kitünő magyar konyha, olcsó árak, nap. zene.
Mikle Nándor, a polg. lövöldével szemben. Naponkint zene.

Mulatságok:
Orpheum Prugmayer József hajós-utcza 27. sz. legszebb és legolcsóbb mulató hely. Naponk. nemzetközi előadás. Páholy 4 frt. Páholyszék 1 frt 1. hely 80 kr. Bemenet 50 kr. Karzat 30 kr.
Herculanum, (Freund, apród-utcza 1.) Naponk. előadás. Énekesnők: Freundné, Königswarth, Werner, Nagy Mariska, Baumgartner. Énekesek: Grüne, Prokesch, Tauer, Zimmermann.

Budapesti kiállitási **sorsjegyek ára 1 frt**
11 sorsjegy 10 frt | 4000 nyeremény
Főnyeremény
100,000 frt,
melyért 1% levonással, azaz
99,000 frt készpénzben azonnal ki is fizettetik
Az 1885. évi budapesti országos kiállitás
sorsjáték kezelősége
Budapest, Andrássy-út 43.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönséget értesiteni, miszerint junius hó 1-től **Karikás Lajos** ur **Dorottya-utcza 3. sz. alatt levő**
uri divat üzletét
átvettük.
Uri divat czikkeinken kivül **női pipere, csipke, fehérneműek**, valamint teljesen felszerelt **rövid és szövött áru raktárt** rendezünk be.
Miután **az átvett árukat gyári áron alól árusitjuk el,** ajánljuk magunkat a nagyérdemü közönség szives figyelmébe és pártfogásába.
Maradtunk teljes tisztelettel
2001 *Freytag és Párdusz* Dorottya-utcza 3. sz.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., kecskeméti-utcza 6. szám) megjelent:
„EZER MŰKERESZT"
IRTA
DR. MAJER ISTVÁN
CZ. PÜSPÖK ÉS ESZTERGOMI KANONOK.
ÁRA FÜZVE 5 FORINT. DÍSZKÖTÉSBEN 6 FORINT.

GÖMÖRI ÉS TÁRSAI
ELSŐ MAGYAR ASZTALOS-TÁRSASÁGA
BUTOR-TELEP
Belváros, Hatvani-utcza 18. sz. a volt egyetemi épületben.
MAGYAR IPAR.
Hazafiui kötelességünknek tartottuk **a hazai bútoripar emelése** *és a jelen* **országos kiállitás** *céljából műhelyeinket és raktárunkat nagyobbitani, hogy a nagyérdemü* **butorvásárló közönségnek** *minden izben teljesen megfelelhessünk. Ennek folytán bátorkodunk dusan felszerelt raktárunkat megszemlélés végett ajánlani és további pártfogásért esedezni. Tisztelettel*
1558 *Gömöri és Társai*
Első magyar asztalos-társasága.

Árusitunk készpénz fizetés mellett:

1 **iróasztal** fényesitve	18	frttól feljebb
1 **kredenc** fényesitett diófából	26	» »
1 **széthuzható asztal** 12 személyre	16	» »
2 **ágy fényesitve,** diófából	24	» »
2 **chiffon** fényesitett diófából	35	» »
1 **pamlag,** 4 kis, 2 nagy zsöllyeszék jutakelméből	70	frt
1 » 4 » 2 » » crepp	85	»
1 » 4 » 2 » » ripszkelméből	75	»
1 » 4 » 2 » » selyemkelméből	115	»
1 » 6 szék ripsz vagy jutakelméből	40	»
1 **pamlag**	30	»

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.
Vidéki megrendelések 10%-nyi felpénz mellett teljesittetnek.

Országos kiállitásra utazóknak.

Berendezett utitáskák a szükséges útra való eszközökkel 18—60 frtig. Praktikusan berendezett **uti-tekercs** 6 frt. Üres uti-tekercs az otthon használatban lévő tárgyak elhelyezésére 1.50—8 frtig. Kéri és nagyobb **kofferek** 2.50—30 frtig. Vállra függeszthető táskák 3.50—15 frtig. Női kézi utitáskák 3—20 frtig. Plaid-, ruha-, esernyő- és bottekercs 6—12 frtig. **Borotváló készlet,** John Heifford késsel 7 frt. Finom angol borotvák 1.20—2.50 frtig. **Étkező-kosarak** berendezve 12—30 frtig. **Kulacsok és csutorák** 1—8 frtig. Zsebben hordható ivó-poharak 40 krtól 2 frtig. **Életmentő** a mellényzsebben 55 krtól 1 frtig. Angol uti kalap könnyü, puha, zsebben elfér 1.40. **Biztonsági belőtt revolverek** 25 tölténynyel 4.50—20 frtig. Kisformáju erős lövésü Bulldog zseb-revolver 9—11 frtig. Automat-esernyő 7—12 frtig. Pontosan járó **remontoir nickel zsebóra** kettős por-fedéllel 10 frt. Migrain-jegecz ideges fő- és fogfájásnál 60 kr. Özbőrrel bevont lószőrpárna 6 frt.

Dohányzóknak Automat **cigarettakészitő** és dohányszelencze, a fedél betevése által kész cigarettát nyerünk 2 frt. Valódi **Houblon cigarettapapiros** szopókával 3 nagyságban, 1000-re 3.50, tömő hozzá 30 kr. Legjobbnak elismert **dohányvágó gép** erős fogas hajtókerékkel 15 frt. **Dohánytartó,** melyben a dohány nyirkosan marad 5 frt. Szárazon szivó egészségi bruyere fapipa bagót nem képez 1—1.30. Hibátlan **tajték makrapipa** ezüst kupakkal 8 frt. Gőzpipasrártisztitó 1.50.

Községi elöljáróknak. Erős hangú, tartós rézoldalú **hirdetési dobok** 15 frt. **Póstatáskák** két kulcscsal 7—12 frtig. Éjjeli őr kürtök rézből ... frtig. Kerülő-fegyver 7 frt. Hivatalos rugany bélyegzők ... Szél és törés ellen biztos petroleumlámpás 2—2.40 ... **és birka-érvágó** 2—5.50. Ló- és marha-kösztélyek 4 frt. **Trokár** 2 csővel és szuró késsel 2.50.

Ujdonságok. Kellemes accordban hangolt **nyájkolomp,** egy készlet 5 6 7 kolomppal. **Teknősbéka legyező** 5.— 6.— 7.50. strucztollal diszitve 10—35 ftig. Hangfuvó (Nebelhorn) távolra elhallatszik 15 frt. **Nagyot halló** ... és legyező 12 frt. **Budapesti emlék** ... sokféle csinos emléktárgyak. **Kiállitási bronz-érmek** 50 kr.

Vendéglősöknek kemény fából **kuglisé bábuk** 2.50. **Lignum sanctum golyók** nagyság szerint 1.50—3.60. Szines papir **lampionok** kerti ünnepélyekhez 15, 20, 25—80 krig. Papir léggömbök —.70—2 frtig. Számozott **pénzjegyek** ércből pinczéreknek, 100 drb. nagyság szerint 1—6.40. **Ariston** zenélő szekrény vendégek mulattatására: 6 zenedarabbal 20 frt, egy zenedarab külön 60 kr. **Flobert-puskák** társaságoknak, durranás nélküliek 7—25 frtig, 100 golyós töltény —.45—1.50, sörétes 1.20—2 frtig. **Vas czéltábla** kiugró bolóczczal 2—6 frtig. Mozsárral 6.50—9 frtig. Díszlelvények czéllövészethez —.30—1.50 dbja. Erős dugaszhuzók —.35—1.50. Kenyérkosarak 30 kr.

Sportczikkek. Angol díszn**őbőrnyereg** 15—35 frtig. Kantár 2.65—4 ftig. Kettős szárral 4.80—8 frtig. Kengyelszijjak 2.75—3.50. Kengyelvasak 1.60—3.50. Nyereglekötő 2.25—6 frtig. Izzasztó 2.75—5 frtig. Zabla 1.80—3.50. Felcsatolható sarkantyú 2 frt. **Nyereg-szappan** 85 kr. **Nubian blaking** bőr-lakk 90 kr. **Lóhálók** gyekellen, egész lóra párja 16 frt. Lóidomító vesszők rhinoczerosbőrből hasitva —.60—2.50. **Vadászfegyverek és kellékek** a czéllövészet begyakorlására. **Flobert-pisztolyok** 6.50—14 frtig. **Légpisztoly** szörnyillal és golyóval 7.50. **Horoghalászat kedvelőinek.** Halászbot 1—3 frtig, nagyobb réz felgombolyitóval 7—15 frtig. 12 db. horog mesterséges rovarral 80 kr. **Méhészeti segédeszközök. Kertészkések** 1—5 ftig, faág-fürészek —.80, 2 frtig, faág- és venyigeollók 1—3.50-ig. **Aczél-drót kefe** gyümölcsfák tisztitására —.70—1.40. Kerti útsor-nyiró ollók 4.25—6 frtig. **Kézi kis fecskendező** 1.20—2 frtig. Virágharmatositó —.40—1.20. **Angol kerti-fecskendő** 14—21 forintig.

Touristáknak könnyü, zsebben hordható gummi esőköpeny 10 frt. **Váll-táska** fehérneműre is 4.50. Lábszárvédő gamásni 4.50. Jó távcső 6.50. **Botszék** 4.50. Kanóczos gyufa-tartó 85 kr. Lapos zseb-napóra iránytüvel 1 frt

Próba-megrendeléshez 850 ábrával ellátott árjegyzéket és kiállitási helyzetrajzot mellékel, meg nem felelő tárgyakat visszavesz
KERTÉSZ TÓDOR Budapest, **Dorottya-utcza 1-ső sz., a „Magyar király" szálloda átellenében.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten, IV. kecskeméti-utcza 6

«FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

ORVOSI TANÁCSADÓ
VÁROSON ÉS FALUN.
SZERKESZTI
dr. LENGYEL DÁNIEL.
Második javitva és bővitve átdolgozott kiadás.
Ára füzve 1 frt 50 kr. 2031

TARTALOM: Előszó. — I. Életrendi szabályok: Az élet és egészség fentartására. — Az élet egyes koraira vonatkozó életrendi szabályok. — Egészséges származás. A gyermekkor testi s szellemi ápolása. — Munkás fiatalkor. — A férfikor teendői. — Az öregkor s annak gyámolitása. — Az élet minden korára tartozó életrendi szabályok. — ...ás. — Tiszta levegő élvezése. — Mozgás. — A bőr ápolása. — Helyes és mértékletes táplálkozás. — ...usféle eledelek. — Melegvérű állatok husa. — Az állatország némely termékei. — Hidegvérü állatok husa. — Növényi eledelek. — Lisztes növények. — Nedvdus növények. — Füszeres és csipős növények. — ...tápszereknek élelmezhetésünkre való elkészitése módjáról. — Italok. — Betegségek s véletlen halálos esetek kikerülése. — Lelki és testi művelődés. — II. Betegségek s azokban való eljárás. — Betegségekben való általános eljárás. — Egyes betegségek ismertetése. — Belső betegségek. — Lázak. — Heves lázak. — Egyszerü láz. — ...obos láz. — Idegláz. — Rothasztó láz. — Gyomorláz. — Hurutláz. — ...szláz. — Ragályos lázak. — Váltóláz. — Idült lázak. — Gyuladások. — ...értolulás. — Agylob. — Gerinczagylob. — Szemlob. — Füllob. — Léglob. — Kisdedek torokgyikja. — ...ellhártyalob. — Tüdőlob. — Nyálmirigylob. — Toroklob. — Gyomorlob. — Béllob. — Májlob. — Léplob. — Veselob. — Húgyhólyaglob. — ...éhlob. — Hashártyalob. — Gyermekágyi láz. — Kütegek. — Orbáncz — Ujszülöttek orbáncza. — Vörheny. — Kanyaró. — Csalánküteg. — Bárányküteg. — Szeplő. — Májfolt. — ...imlő. — Álhimlő. — Védhimlő. — ...üh. — Ótvar. — Szivacs. — Kölesüteg. — Sömör. — Kelés. — Pokolvar. — Beteges kiürülések. — Vérfolyások. — Orrvérzés. — Vérköpés. — Tüdővérzés. — Vérhányás. — Aranyér. — Vérvizelés. — Hugycsővérzés. — Méh-vérzés. — Más nedvek kiürülései. — Beteges izzadás. — Nyálfolyás. — Hányás. — Hasmenés. — Vérhas. — Hányszékelés. — Ázsiai cholera. — Vizeletfolyás. — Ondófolyás. — Fehérfolyás. — Kiürülendő anyagok fenakadása. — Veres kiürülések fenakadása. — Orrvérzés fenakadása. — Aranyér fenakadása. — Havitisztulás fenakadása. — Gyermekágyi tisztulás fenakadása. — Más kiürülések fenakadása. — Takár fenakadása. — Székrekedés. — Sárgaság. — Vizelet fenakadása. — Hugykövek. — Köszvény. — Senyvek. — Bujakór. — Bujakóros takár. — Általános bujakór. — Görvélykór. — Sápkór. — Turhásság. — Gilisztakór. — Vizkór. — Bőrvizkór. — Agyvizkór. — Mellvizkór. — Hasvizkór. — Szélkórság. — Aszály. — Kisdedek aszálya. Tüdővész. — Idegbántalmak. — Fő-fájdalom. — Gerincz-fájdalom. — Ideg-fájdalom. — Fogfájdalom. — Fülfájdalom. — Gyomorfájdalom. — Bélfájdalom. — Szamár-hurut. — Mellgörcs. — Gutaütés. — Tetszhalál. — Vizbefulás következtébeni tetszhalál. — Artalmas gőzök következtébeni tetszhalál. — A kötéláltali megfojtás következtébeni tetszhalál. — Fagyás következtébeni tetszhalál. — Villámütés következtébeni tetszhalál. — Mérgezések. — Külső betegségek. — Sebek. — Ütések és roncsolódások. — Rándulások. ficzamodások s megerőltetés következtébeni fájdalmak. — Csonttörések. — Égések. — Lobos daganatok s kelevények. — Körömméreg. — Fagydaganatok. — Fekélyek. — III. Gyógyszerek és azok használata. — Vények.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

48261 sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré teszszük, miszerint a n. m. közmunka- és közlekedési m. kir. miniszteriumnak m. évi október 11-én kelt 35659. sz. és f. évi junius 21-én kelt ad 13563. sz. magas engedélye alapján, a vasuti üzletszabályzat 57. §-ában meghatározott szállitási határidőn felül, az alább felsorolt állomásokon és forgalmi viszonylatokban, gyorsárukra 6 órai és közönséges teherárukra 12 órai póthatáridőt alkalmazunk, ugy mint:

1. **Bosna-Bród, Doberlin, Zimony** és **Predeal** határállomásokon, a csatlakozó forgalomban, mindkét irányban;
2. **Szliszeken** a déli vasutról jövő szállitmányokra nézve;
3. **Kőbányán** ugy az osztrák-magyar államvasuttársulat vonalaira, mint az onnan átmenő szállitmányokra;
4. **Ujszőnyben** a déli vasutról,
5. **Győrött** a m. nyugoti és a győr-sopron-ebenfurti vasutakról,
6. **L. m- Bruck** állomáson az osztrák-magyar államvasuttársulat vonalról,
7. **Szerencsen** a magyar északkeleti vasutról,
8. **Dombovártt** a budapest-pécsi vasutról átjövő szállitmányokra nézve;
9. **Bánrévén** átmenetben a Dobsina és Nádasd felől illetőleg felé mozgó árukra nézve;
10. **Feleden** átmenetben a Tiszolcz felé mozgó szállitmányokra;
11. **Zólyomban** helyben és átmenetileg a Brezova felé mozgó forgalomban;
12. **Garamberzenczén** a Selmeczbánya felé és felől jövő, illetve menő árukra;
13. **Verpolje** állomáson a Samacz felé és felől átmenő szállitmányokra nézve.

Ugyancsak a fenn hivatkozott magas engedély alapján alkalmazzunk:

14. A **Budapest-Kelenföld** állomásokat átmenetileg érintő gyorsárukra nézve 6 órai, teherárukra nézve pedig 12 órai póthatáridőt;
15. **Szegeden,** az összekötő vonalon, csatlakozási forgalomban, gyorsárukra és élő állatokra 6, közönséges teherárukra pedig 12 órai póthatáridőt;
16. **Gombos** állomáson, a Duna átkelésnél, gyorsárukra és élőállatokra 12, közönséges teherárukra pedig 24 órai póthatáridőt; végül
17. **Budapest-Ferenczváros** állomáson a Zimony felé menő közönséges teherárukra 6 órai póthatáridőt.

Budapest, 1885. julius hó.

Az igazgatóság.

MÜHLEN SOHN
pamut forgatószij-gyára
RHEYDT, Rheinpreussen
szállit kitünőnek bizonyult gyártmányokat, melyek a legjobb bőrszijjakkal legalább is egyenlőértéküeknek bizonyultak és azokat **behizonyithatóan** a legnagyobb erőátvitel számtalan esetében **szembetünőleg felülmulták.**
Legszolidabb, legkényelmesebb összeköttetés. Csaknem teljesen ment a nyujthatóságtól, legnagyobb összetartó erő és védelem a nedvesség ellen czélszerü impregnálás által.
Messzeterjedő kezesség. — Legfinomabb ajánlatok. — Árjegyzékek bérmentve. 2017
Főképviselő Magyarország részére
Lévai és társa Budapest, VI., váczi-körut 31.

A cséplési idényre,
gabnazsákokat, vizmentes vastag takarókat, repczevonyvakat, olivgyári és savanymentes ipar-gépolajat, I-a réz-gálicz, carbolsav és carbolmeszet stb. ajánl legjutányosabb áron
Szávoszt Alphons 2015
Budapest, V., Arany János-utcza 11.

PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában
Budapest, VI. Gránátos-utcza 6. sz. kapható:
ALBA MARIA
MINT
ARPÁD SIRJA
HOLFEKVÉSÉNEK MEGHATÁROZÁSA.
IRTA
DR. WEKERLE LÁSZLÓ.

Az
ORSZÁG-VILÁG
előfizetési ára:
egész évre 10 forint; félévre 5 forint.

SZOLYVAI POLENAI
OLENYAI
savanyuvizek, valamint
LUHI-ERZSÉBET
gyógyforrás vize, — mindannyian kitünő üditő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásuak, — megrendelhetők
1110
MARSALKÓ KÁROLY
munkácsi uradalmi ásványvizek bérlőjénél Nyiregyházán, s kaphatók országszerte minden nevezetesebb gyógyszertárakban, füszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

KÉSZ URI RUHÁK
tiszta gyapjuból kezesség mellett.

Eleg. div. felöltő	12—40	frtig.
divatos öltönyök	16—40	»
sétakabátok	18—30	»
loden-monesikof	16—40	»
téli kabátok	18—60	»
papi felöltők	20—40	»
vadászkabátok	8—20	»
leguj. div. nadrágok	6—15	»

valamint mindennemü kész uri-ruhák a leggondosabban készitve a legdiszesebb szabás, legujabb minta a legolcsóbb szabott árak mellett.
A legfinomabb angol, franczia, brünni kelmék mérték utáni megrendelések számára 2040
GROSSMANN S.
Budapest, Deák Ferencz- és bécsi-utcza sarkán.
(Az árak minden darabon rajta láthatók.) Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. k. egy. könyvárusnál Bécsben I. Stefansplatz Nr. 6. 2032

Népköltészet, népdalok, népmesék, adomák.

Adomák és jellemvonások a magyar szinész-életből. Összegyüjté egy régi pályatárs. Második kiadás	kr.
Adomák és jellemző vonások **a forradalom- és honvédéletből**	80 kr.
Adoma-tár. Magyar népadomák, élczek és furcsa ötletek gyüjteménye	80 kr.
A Bach-korszak adomákban. Összegyüjté egy Bach-huszár	80 kr.
Baka-humor az utczán, kaszárnyában és háboruban. Összegyüjté a rokkant huszár	1 frt
Bernáth Gáspár adomái, élczei és gazsiádái	1 frt 20 kr.
Erdélyi János. Válogatott **magyar népdalok.** Képes kiadás	1 frt
Fáy András eredeti **meséi és aphorismái.** Negyedik kiadás. Két kötet kötve	1 frt 60 kr.
Frankenburg Adolf. Az öreg **Bolond Miska kalandjai,** szárazon és vizen, mennyben és pokolban. Sok fametszvénnyel	2 frt
Györfi Iván, **50 magyar népdal és dallam**	40 kr.
— **Carabancziás diák.** Iskolás adomák, diákos ötletek. Valódi velős és villanyos viczczek változatos és választékos vegyüléke, s szemenszedett szépszámu szellemszikrák szivderitésre szánt szerzeménye. Közel ezeregy élcz.	1 frt 50 kr.
— **Tréfás versek.** Humor gyöngyök gyönyörködtető gyüjteménye. Kötve	80 kr.
Hajnik Károly. **Visszaemlékezések.** Jelenetek és adomák a magyar életből	1 frt
Hegedüs Lajos. Eredeti **tréfák, adomák s mondák** a czigányéletből. Harmadik kiadás	80 kr.
Huszár-humor az utczán, kaszárnyában és háboruban. Összegyüjté a rokkant huszár	1 frt
Kóser ... **élczek,** adomák és fáin gondolatok. Összegyüjték Kóbi Kohn ügyvédbojtár és káplárjelölt	1 frt
Majláth János. **Magyar regék, mondák és népmesék.** Kiadta Kazinczy Gábor	2 frt 50 kr.
Merényi László. **Eredeti népmesék.** Két kötet	2 frt
— **Sajó** és **tiszavölgyi népmesék.** Két kötet	2 frt
— **Dunamelléki eredeti népmesék.** Két kötet	2 frt
Szini K... **A magyar nép dalai és dallamai.,** Hangjegyekkel. Négy füzet Egy-egy füzet 30 kr., a négy füzet együtt 1 frt 20 kr., diszkötésben	1 frt 80 kr.
Vajda János. **Magyar bors.** A legjobb magyar és idegen adomák válogatott gyüjteménye	40 kr.

HAMISITÁS elleni ÓVÁS!

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
helyett

a közönségnek gyakran más vizet adnak giesshübli üvegekben s giesshübli gyanánt, sőt gyakran még magasabb ár mellett is.
Megkárositás ellen csakis az első rendü parafából való eredeti **sértetlen** dugasz, melynek **oldalán** MATTONI's GIESSHÜBLER van **besütve** és a «Mattoni's Giesshübler» gyári jegy **pontos** megfigyelése óvhat meg.
Hamisitások az uj iparszabályzat értelmében törvényesen üldöztetnek s a hamisitók nevei nyilvánosságra hozatnak; forrásom fogyasztói és barátai, saját érdekükben felkéretnek, előforduló hamisitási eseteket tudomásomra hozni.
1983 **MATTONI HENRIK,** Giesshübl-Puchstein.

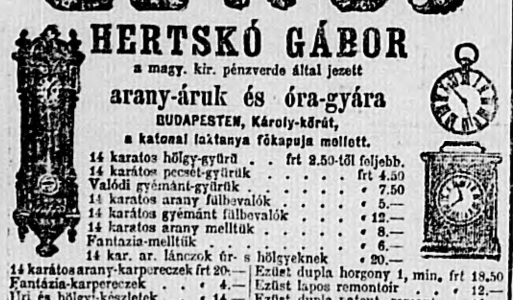
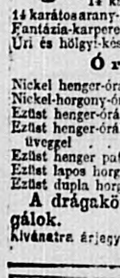
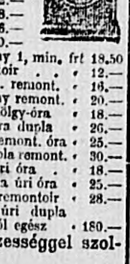

HERTSKÓ GÁBOR
a magy. kir. pénzverde által jezett
arany-áruk és óra-gyára
BUDAPESTEN, Károly-körút,
a katonai laktanya főkapuja mellett.

14 karatos hölgy-gyürü	frt 2.50-től feljebb.
14 karátos pecsét-gyürük	frt 4.50
Valódi gyémánt-gyürük	» 7.50
14 karatos arany fülbevalók	» 5.—
14 karátos gyémánt fülbevalók	» 12.—
14 karatos arany melltük	» 8.—
Fantazia-melltük	» 6.—
14 kar. ar. lánczok úr- s hölgyeknek	» 20.—
14 karátos arany-karpereczek frt	20.—
Fantázia-karpereczek	» 4.—
Úri és hölgyi-készletek	» 14.—

Órák:

Nickel henger-órák	» 5.—
Nickel-horgony-órák	» 7.—
Ezüst henger-órák	» 6.50
Ezüst henger-órák kristályüveggel	» 8.50
Ezüst henger pat. duplafed.	» 12.50
Ezüst lapos horgony-órák	» 11.—
Ezüst dupla horgony	» 14.—
Ezüst dupla horgony 1, min.	frt 18.50
Ezüst lapos remontoir	» 12.—
Ezüst dupla patent. remont.	» 16.—
Ezüst dupla horgony remont.	» 20.—
14 karátos arany hölgy-óra	» 18.—
14 kar. ar. hölgy-óra dupla	» 26.—
14 kar. ar. hölgy remont. óra	» 25.—
14 kar. ar. hölgy dupla remont.	» 30.—
14 karátos arany úri óra	» 18.—
14 karátos ar. dupla úri óra	» 25.—
14 karátos ar. úri remontoir	» 28.—
14 karátos arany úri dupla remontoir 40 frttól egész	» 180.—

A drágakövek valódiságáért irásbeli kezességgel szolgálok.
Kivánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek. Vidéki megrendelések csak utánvéttel pontosan teljesittetnek. 632

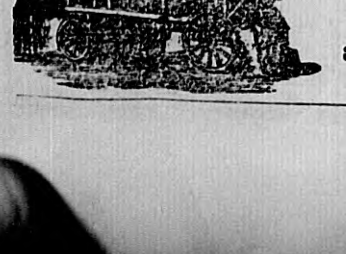

RUSTON, PROCTOR és Tsa BUDAPEST
nádor-utcza 41. szám alatt,
ajánlják **világhirü gőzmozgonyaikat** fa- és széntüzelésre, **szalmatüzelő gőzmozgonyaikat; gőzcséplőgépeiket,** legujabban lényeges **javitásokkal** ellátva; **leszállitott árakon és a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett.** 1679

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén. Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.